

1.pielikums Olaines novada pašvaldības domes
2025.gada 29.decembra sēdes lēmumam “Par Olaines novada
sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu” (17.prot., 21.p.)

2025. gada 29. decembra redakcija

Apstiprināts ar Olaines novada 2022. gada 23. marta
domes sēdes lēmumu (5.prot., 3.p.).

OLAINES NOVADA SADARBĪBAS TERITORIJAS CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

IZSTRĀDĀJA:

SIA „Vides un Ģeoloģijas Serviss” vides inženiere
Linda Muceniece un
SIA „Vides un Ģeoloģijas Serviss” vides inženieris
Raivis Ķepals

SIA „Vides un Ģeoloģijas Serviss” direktors
Jānis Lanka

SASKAŅOJA:

Olaines novada pašvaldības domes
priekšsēdētājs /
Olaines novada STCAK priekšsēdētājs
Andris Bergs

Olaine, 2022

Saturs

Civilās aizsardzības plāna tekstā lietotie saīsinājumi	5
Ievads	7
1. Olaines novada administratīvi teritoriālais raksturojums.....	9
1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums.....	9
1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits	11
1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas	12
2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto.....	13
3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu	14
3.1. Risku scenāriji	16
3.1.1. Zemestrīce	16
3.1.2. Zemes nogrūvums	18
3.1.3. Pali, plūdi un vējuzplūdi.....	19
3.1.4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums	26
3.1.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas	34
3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki	37
3.1.7. Epidēmija, pandēmija.....	41
3.1.8. Epizootijas.....	44
3.1.9. Epifitotijas	50
3.1.10. Bīstamo vielu noplūde objektā.....	60
3.1.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	75
3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	76
3.1.13. Radioaktīvo vielu avārija objektā.....	81
3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi.....	84
3.1.15. Ugunsgrēki būvēs	87
3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	90
3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi	90
3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi.....	91
3.1.19. Būvju sabrukums.....	93

3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa	96
3.1.21. Autotransporta avārija	96
3.1.22. Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi	107
3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa	111
3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	118
3.1.25. Terora akti	119
3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi	122
3.1.26.1. Civilās aizsardzības sistēmas darbība kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā	125
3.2. Risku matrica	126
3.3. Risku kartes	128
4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam	129
5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji	223
6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma	223
6.1. Evakuācijas veids	223
6.2. Pulcēšanās vietas	224
6.3. Evakuācijas maršruti	224
6.4. Transporta nodrošinājums	224
6.5. Pagaidu izmitināšana	224
6.6. Evakuēto uzskaitē	225
6.7. Evakuēto ēdināšana	225
6.8. Evakuēto sociālā aprūpe	226
6.9. Evakuēto īpašuma apsardze	226
6.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā	227
7. Iesaistāmie resursi	228
7.1. Pašvaldības vai pašvaldību resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos	228
7.2. Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos	228
7.3. Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā	228
8. Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas	229
8.1. Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis	229
9. Pasākumi militāra iebrukuma vai kara gadījumā	230

Pielikumi

- 1.pielikums Olaines novada funkcionālā zonējuma karte
- 2.pielikums Misas upes applūdināto teritoriju pārskata karte Olaines novadā (situācija uz 2010. gada 15. aprīli)
- 3.pielikums Misas upes applūdināto teritoriju pārskata karte Olaines novadā (situācija uz 2010. gada 1. aprīli)
- 4.pielikums Olaines novada STCAK nolikums
- 5.pielikums Vispārējā katastrofu apziņošanas shēma
- 6.pielikums (*svītrots*)
- 7.pielikums Olaines novada ST informācijas apmaiņas shēma starp atbildīgajām institūcijām katastrofu gadījumā
- 8.pielikums Riska kartes ar apzīmējumiem atbilstoši MK noteikumiem Nr. 658 07.11.2017. "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju"
- 9.pielikums Evakuācijas pulcēšanās vietas Olaines novadā
- 10.pielikums Potenciālie Olaines un Jaunolaines evakuācijas maršruti, ja aizšķērsota kāda no dzelzceļa pārbrauktuve
11. pielikums Evakuācijai apzinātie transportlīdzekļi
- 12.pielikums Apzinātās izmitināšanas vietas
- 13.pielikums Olaines novada pieejamie resursi, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos
- 14.pielikums Olaines novada pieejamie energoresursi energoapgādes traucējumu gadījumā
- 15.pielikums Olaines novada nevalstiskās organizācijas
- 16.pielikums Buklets – Kā rīkoties krīzes gadījumā
- 17.pielikums Valsts policijas norādes gadījumos, ja tiek saņemta e-pasta informācija par draudiem
- 18.pielikums Informācija iedzīvotājiem par rīcību ugunsgrēka, kurš ir izcēlies cituviet, gadījumā
- 19.pielikums Informācija iedzīvotājiem, kā rīkoties, ja jūtama traucējoša smaka
- 20.pielikums Olaines novada pašvaldības domes 2025.gada 24.septembra noteikumi Nr. NOT2/2025 "Olaines novada pašvaldības patvertņu izmantošanas noteikumi"

Civilās aizsardzības plāna tekstā lietotie saīsinājumi

AiM – Aizsardzības ministrija

ARCC – Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs

ĀSOK – Ārkārtējo situāciju operatīvās komisijas

BVKB – Būvniecības valsts kontroles birojs

CAK – Civilās aizsardzības komisija

CA OVC – Civilās aizsardzības Operacionālās vadības centrs

CA – Civilā aizsardzība

CAP – Civilās aizsardzības plāns

ST – Sadarbības teritorija

Olaines novada STCAK – Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija

Olaines novada STCAP – Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde

DP – Drošības pārskats

EM – Ekonomikas ministrija

HES – hidroelektrostacija

IEM – Iekšlietu ministrija

IEM IC – Iekšlietu ministrijas informācijas centrs

IeVP – Ieslodzījumu vietu pārvalde

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

KM – Kultūras ministrija

LM – Labklājības ministrija

LVĢMC – Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

NAI – Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

NBS – Nacionālie bruņotie spēki

NBS JS KAD – Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests

NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

NVO – Nevalstiskās organizācijas

OPV – Operatīvās vadības pārvalde

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

PP – Pašvaldības policija

PTAC – Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

PVD – Pārtikas un veterinārais dienests

RANP – Rūpniecisko avāriju novēršanas programma

SM – Satiksmes ministrija

SPKC – Latvijas Slimību profilakses un kontroles centrs

TNGIIB – Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs
VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VDD – Valsts drošības dienests
VDI – Valsts darba inspekcija
ZRVDI – Zemgales reģiona Valsts darba inspekcija
VI – Veselības inspekcija
VM – Veselības ministrija
VMD – Valsts meža dienests
VMD BM – Valsts meža dienesta Babītes mežniecība
VP – Valsts policija
VPVB – Vides pārraudzības valsts birojs
VUGD RRP Olaines daļa – VUGD Rīgas reģiona pārvaldes Olaines daļa
VRS – Valsts robežsardze
VSIA ZMNĪ – Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi
VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD Lielrīgas RVP – Valsts vides dienests Lielrīgas reģionālā vides pārvalde
ZM – Zemkopības ministrija
LVMI – Latvijas valsts mežzinātnes institūts “Silava”
MRCC – *Maritime Rescue Co-ordination Centre* - Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs
LJA – Latvijas jūras administrācija

Ievads

Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns (turpmāk tekstā – Olaines novada STCAP) izstrādāts saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumu (stājās spēkā 2016. gada 1. oktobrī), Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) rīkojumu Nr.476 (26.08.2020.) “Par valsts civilās aizsardzības plānu”, MK noteikumu Nr.658 (07.11.2017.) “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” un MK noteikumu Nr.582 (26.09.2017.) “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” prasībām.

CAP izstrādes gaitā kā literatūras avoti izmantoti sekojoši dokumenti:

- Olaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam;
- Olaines novada Attīstības programma 2014.-2020. gadam;
- Olaines novada attīstības programma līdz 2028.gadam;
- Olaines novada pašvaldības 2020. gada publiskais pārskats;
- Olaines novada pašvaldības 2019. gada publiskais pārskats;
- Olaines novada ceļu seguma rekonstrukcijas programma 2011. – 2020. gadam;
- Olaines novada civilās aizsardzības plāns (2013);
- Valsts civilais aizsardzības plāns 26.08.2020. versija;
- MK 2017. gada 26. septembra noteikumi Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām”;
- Valsts aizsardzības koncepcija, kas apstiprināta 24.09.2020.;
- Nacionālo bruņoto spēku likums un MK 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr. 946 “Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”;
- Latvijas Republikas Zemessardzes likums, kas stājies spēkā 2010. gada 1. septembrī;
- MK 2017. gada 08. augusta noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”;
- MK 2005. gada 20. decembra noteikumi Nr. 966 “Noteikumi par mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu veidošanas kārtību un finansējumu”;
- Likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, kas pieņemts 2013. gada 7. martā;
- un citi informācijas avoti un interneta resursi

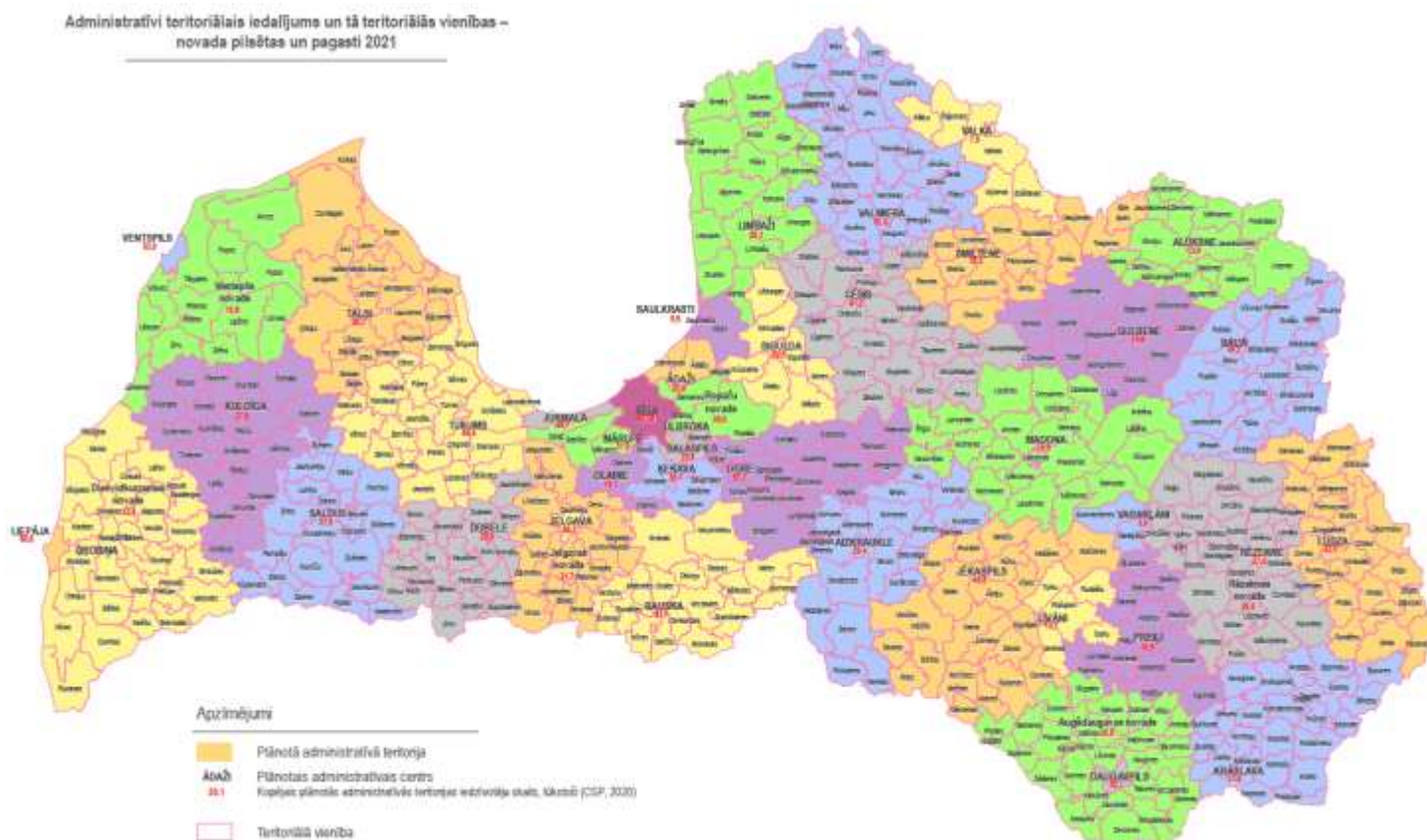
Atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam, civilās aizsardzības sistēmas uzdevumi ir šādi:

- 1) nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību;
- 2) pēc iespējas nodrošināt sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā;
- 3) savlaicīgi prognozēt katastrofas draudus;
- 4) plānot un savlaicīgi veikt preventīvos pasākumus;
- 5) sniegt palīdzību katastrofā cietušajiem un mazināt kaitējumu, ko katastrofa radījusi vai var radīt cilvēkiem, videi un īpašumam;
- 6) plānot un veikt atjaunošanas pasākumus;
- 7) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt un saņemt starptautisko palīdzību;
- 8) atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

1. Olaines novada administratīvi teritoriālais raksturojums

1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums

Olaines novads veido Olaines novada sadarbības teritoriju, par kuru civilās aizsardzības jautājumos ir atbildīga Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija (Olaines novada STCAK). Turpmāk tekstā Olaines novads attiecināms uz Olaines novada sadarbības teritoriju. Olaines novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ietilpst Olaines pilsēta un Olaines pagasts ar ciemiem Apšukalni, Blijas, Damradi, Dāvi, Ezītis, Galiņi, Grēnes, Ielejas, Jaunolaine, Jāņupe, Kalmes, Medemciems, Pārolaine, Pēternieki, Rājumi, Stīpnieki, Stūnīši, Vaivadi, Virši, Uzvaras Līdums. Olaines novada administratīvais centrs atrodas Olainē. Atbilstoši 2021. gada 1. jūlija administratīvo teritoriju reformai Olaines novadam pievienota meža teritorija 1018,54 ha platībā (kadastra apzīmējums 8070 015 0034), kura līdz šim atradās Ķekavas novada administratīvajā teritorijā. Olaines novads robežojas ar Rīgas valstspilsētu (ZA), kā arī ar Mārupes (DR), Jelgavas (R), Bauskas (Z) un Ķekavas (A) novadiem.

1. attēls Latvijas novadu karte [VARAM tīmekļa vietnē]

2. attēls Olaines novada pilsētas un ciemu teritorijas¹

Kopējā Olaines novada platība ir 308,43 km², no kuras Olaines pagasta teritorija ir 301,6 km² un pilsētas teritorija ir 6,84 km² ².

1. tabula

Olaines novads, platības

Pašvaldība	Platība	
	Platība (km ²)	Īpatsvars kopējā teritorijā (%)
Olaines novads	298,3255	100
Olaines pagasts	291,4825	97,7
Olaines pilsēta	6,843	2,3

17. gadsimtā - kad Misas pietekas - Olaines upītes ielokā tika uzcelta baznīca, ēka un draudze ieguva Olaines vārdu ³. Olaines novads izveidots 2009. gadā Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā.

¹ Olaines novads. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/informacija-par-43-jaunizveidojamam-pasvaldibam> (skatīts 15.11.2021)

² Administratīvo teritoriju un to teritoriālā iedalījuma vienību platības 2021.gadā, Dati uz 01.07.2021., VZD [Pieejams: <https://www.vzd.gov.lv/lv/administrativo-teritoriju-un-teritoriala-iedalijuma-vienibu-platibas>, skatīts 25.10.2021]

³ <https://travellatvia.lv/printart.php?id=918> [Skatīts 25.10.2021]

Attālums no Olaines pilsētas pa autoceļu līdz Rīgai ir 23 km, Jelgavai - 22 km, Jūrmalai (Majoriem) - 34 km un Rīgas Starptautiskajai lidostai - 25 km. Novada centrālo daļu šķērso divi starptautiskas nozīmes satiksmes koridori: autoceļš A8 Rīga - Jelgava - Lietuvas robeža (Meitene) ar tam paralēlo dzelzceļa līniju Rīga - Jelgava un Rīgas apvedceļš A5. Novads atrodas Zemgales vidus daļā, Daugavas kreisajā krastā. 2021. gada 1. jūlijā Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros Olaines novads iegūst ģeogrāfiski vienotu teritoriju. Lielāko daļu novada teritorijas aizņem meži - 66% un lauksaimniecībā izmantojamās zemes - 20%. Novadā tiek iegūta smiltis un kūdra. Olaines novadā atrodas Melnā ezera purvs, kas iekļauts Eiropas aizsargājamo teritoriju tīklā Natura 2000 un novads robežojas ar dabas liegumu Cenas tīrelis – sekls, aizaugošs piejūras lagūnezers ar lielu zivju sugu daudzveidību, kas arī ir iekļauts Eiropas aizsargājamo teritoriju tīklā Natura 2000.

1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā iedzīvotāju vietās izvietoto iedzīvotāju skaits

Olaines novadā pēc centrālās statistikas pārvaldes (CSP)⁴ informācijas 2025. gadā faktiski dzīvo 20 677 iedzīvotāji. Iedzīvotāju blīvums Olaines novadā pēc faktiskās dzīvesvietas uz 2025. gada sākumu ir 70 iedz./km².

Zemāk 2. tabulā apkopots Olaines novada iedzīvotāju sadalījums.

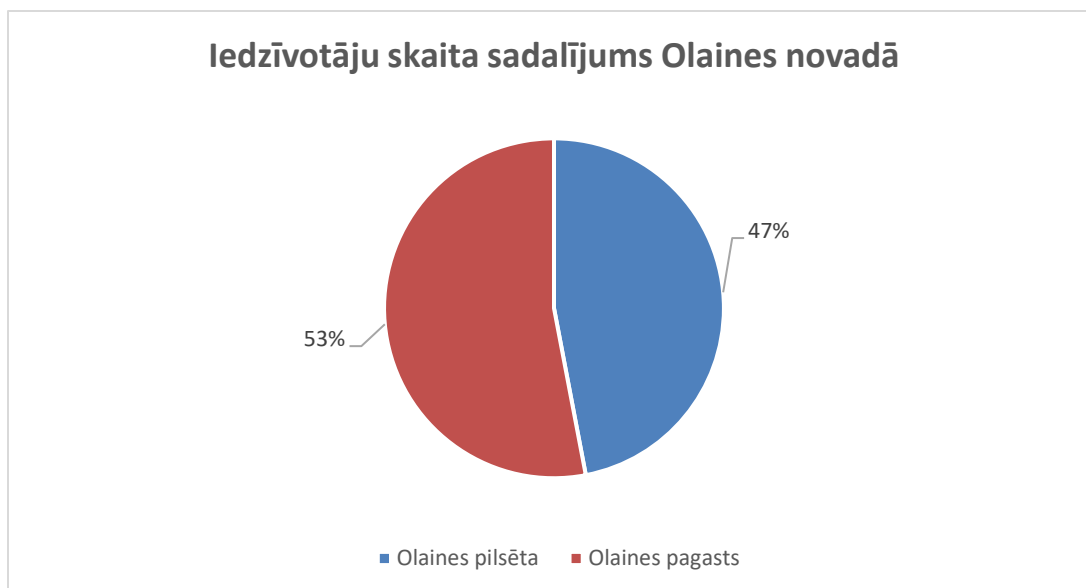
2. tabula

Olaines novada iedzīvotāju sadalījums

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits uz 2025. gadu (CSP)	Iedzīvotāju blīvums uz 2025. gadu (cilv./km ²)
Olaines novads	20 677	70
Olaines pagasts	11 023	38
Olaines pilsēta	9 654	1441

Visvairāk iedzīvotāju koncentrējas Olaines pilsētā.

⁴ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/ [Skatīts 25.10.2021]

3. attēls Iedzīvotāju skaita sadalījums Olaines novadā

Analizējot datus par iedzīvotāju skaitu Olaines novadā no 2014. līdz 2025. gadam, tad sākotnēji iedzīvotāju skaits samazinājās 2014. gadā no 19 720 līdz 2018. gadā 19 409 iedzīvotājiem jeb par 311 iedzīvotājiem (~ 1,6 %). Salīdzinot datus no 2018. gada līdz 2025. gadam, Olaines novada iedzīvotāju skaits ir palielinājies no 19 409 iedzīvotājiem līdz 20 677 iedzīvotājiem jeb par 1268 iedzīvotājiem (~ 6 %).

Olaines novada teritorijā atrodas viena ieslodzījuma vieta – Olaines cietums (Rīgas iela 10, Olaine, Olaines nov., LV-2114). Olaines cietums ir slēgtais cietums ar daļēji slēgta cietuma nodaļu, atklātā cietuma nodaļu, izmeklēšanas cietuma nodaļu, Latvijas Cietumu slimnīcu un Atkarīgo centru, Ieslodzījuma vietu pārvaldes mācību centru. Sazinoties ar Olaines cietumu tika saņemta informācija, ka ir izstrādāti iekšēji plāni un vadlīnijas katastrofu draudu gadījumā, bet šī informācija ir dienesta vajadzībām un ir ierobežotas piekļuves, līdz ar to publiski nav izpaužama. Maksimālais ieslodzīto skaits Olaines cietumā ir līdz 500, bet faktiskais ieslodzīto skaits nepārsniedz 50%.

1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

Pēc administratīvi teritoriālās reformas, kas norisinājās 2021. gadā, Olaines novads robežojas ar Rīgas valstspilsētu, Ķekavas novadu, Jelgavas novadu, Bauskas novadu un Mārupes novadu.

Olaines sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums apstiprināts 2021. gada 27. oktobrī ar Olaines novada pašvaldības domes lēmumu (13.prot., 6.p.).

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” pēc novadu reformas Olaines sadarbības teritorijai ir šādas blakus esošas CA komisijas:

- Mārupes novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija;
- Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija;
- Bauskas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija;
- Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija;
- Ķekavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija.

Publiski pieejams 2022. gada 27. janvārī apstiprināts Bauskas novada civilās aizsardzības plāns. Bauskas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums apstiprināts 2021. gada 29. jūlijā.

Publiski pieejams 2023. gadā apstiprināts Ķekavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns.

Rīgas valstspilsētas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikumam, kurš apstiprināts 2023. gada 14. jūnijā, pieejama jauna – 2025. gada 17. septembra redakcija. Publiski pieejams 2024. gada 27. martā apstiprināts CAP jaunā - 2025. gada 26. martā redakcijā.

Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums apstiprināts 2021. gada 25. novembrī. Publiski pieejams 2022. gadā apstiprināts Jelgavas pilsētas un Jelgavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns.

2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju

2020. gada 26. augusta MK rīkojumā Nr. 476 “Par Valsts civilās aizsardzības plānu” pielikumā iekļauti šādi iespējamie apdraudējumi:

1. Zemestrīce,
2. Zemes nogruvums,
3. Pali, plūdi un vējuzplūdi,
4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona,
5. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega

nogulums, stiprs sals, karstums, sausums,

6. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas,

7. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki,

8. Epidēmija, pandēmija,

9. Epizootijas,

10. Epifitotijas,

11. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā,

12. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā,

13. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā,

14. Radiācijas avārijas,

15. Bioloģisko vielu negadījumi,

16. Ugunsgrēki,

17. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs,

18. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve,

19. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi,

20. Būvju sabrukums,

21. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģu katastrofa,

22. Autotransporta avārija,

23. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi,

24. Dzelzceļa transporta katastrofa,

25. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri,

26. Terora akti.

3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu

Šajā nodaļā katram riskam veikta visaptveroša risku analīze. Dabas katastrofu risku scenāriji sīkāk netiek modelēti, jo to apmērs, intensitāte un postījumi nav pastāvīgi un ir mainīgi atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem. Sīkāk apskatīti dabas katastrofu riski, ar kuriem Olaines novadam ir ikgadēja saskarsme. Risku scenāriju modelēšana veikta tehnogēnajiem riskiem, kuriem iespējams izmodelēt seku scenārijus: bīstamo vielu noplūde, transporta avārijas un avārijas gāzes apgādes sistēmās.

Dabas katastrofu risku kartes un izmodelētās tehnogēno risku kartes norādītas zemāk. Balstoties uz 3. nodaļā sniegto informāciju, izveidota risku matrica, kurā iekļauti visi riski, kuriem var tikt pakļauts Olaines novads.

Olaines novadā kā būtiskākos riskus var uzskatīt:

- Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojs un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums;
- Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas;
- Meža un kūdras purvu ugunsgrēki;
- Ugunsgrēki;
- Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā;
- Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi;
- Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi;
- Dzelzceļa transporta katastrofa;
- Autotransporta avārija.

2022. gadā Olaines novada pašvaldība sadarbībā ar Latvijas Universitātes pētniekiem īstenoja gaisa kvalitātes monitoringa projektu, kura mērķis bija novērtēt gaisa kvalitāti balstoties uz cieto daļiņu (PM_{10} un $PM_{2.5}$), slāpekļa dioksīda un smaku mērījumiem. Gaisa kvalitātes mērījumi tika veikti no 2022. gada 1. augusta līdz 11. decembrim četrās monitoringa vietās: Dalbes ielā 15, Olainē; Zeiferta ielā 4, Olainē; Jelgavas ielā 9, Olainē; Upenieku ielā 13, Grēnēs. Mērījumu vietas tika izvēlētas, balstoties uz iepriekšējos gados izskanējušām Olaines iedzīvotāju bažām par smaku parādīšanos un iespējamu gaisa piesārņojumu Olaines pilsētā un ap to. Monitorings tika veikts dažādās sezonās (bez apkures un ar apkuri).

Galvenie secinājumi: Gaisa kvalitātes monitoringa laikā Olainē no augusta līdz decembrim 2022. gadā Latvijas normatīvi netika pārsniegti. Cieto daļiņu (PM_{10} un $PM_{2.5}$) koncentrācijas palielinājās vidēji par 50% apkures sezonā, un $PM_{2.5}$ PVO diennakts mērķlielums tika pārsniegts 10 atsevišķās dienās, norādot uz vidēju piesārņojumu. Slāpekļa dioksīda (NO_2) līmenis bija zems, bet ar 19% pieaugumu apkures sezonā, ko ietekmēja autotransports. Smaku piesārņojums (sērūdeņradis) bija traucējošs tikai augustā, cieši korelējot ar augstu gaisa temperatūru. Augstākās GOS (Benzols, Ksiloli) koncentrācijas Grēnēs konsekventi saistāmas ar intensīvu autotransporta satiksmi uz šosejas A8.

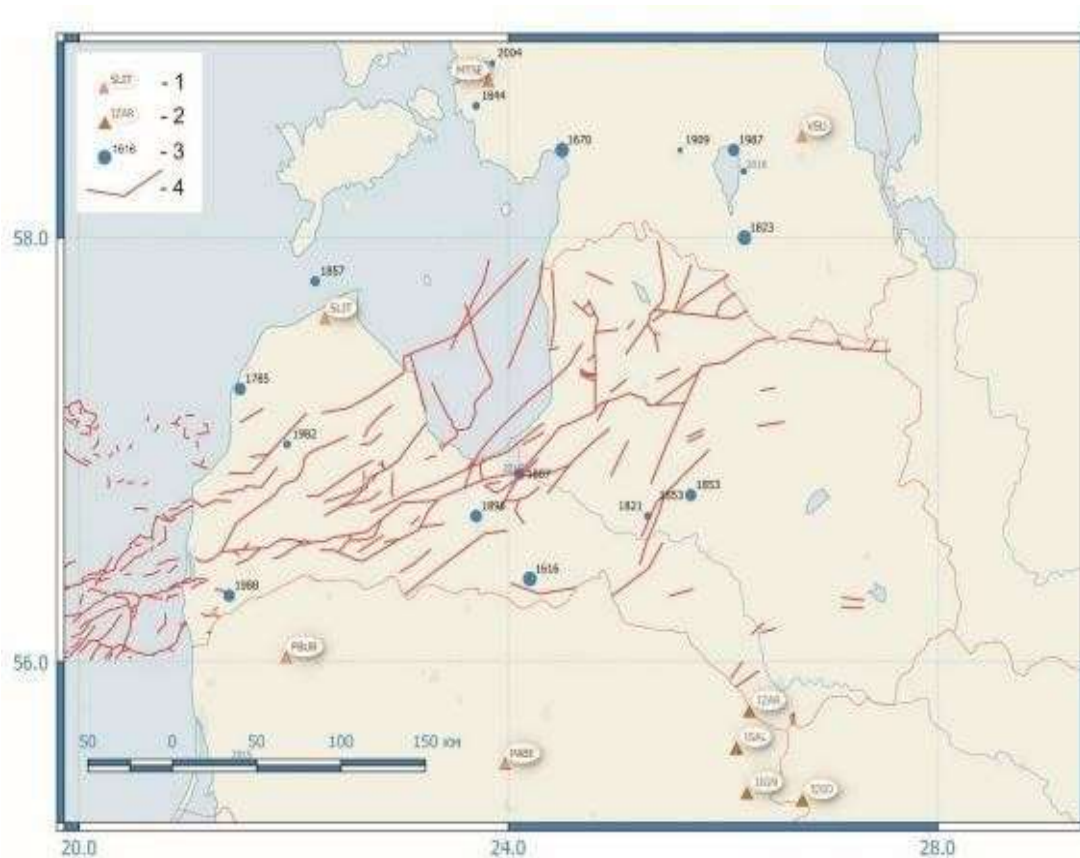
3.1. Risku scenāriji

3.1.1. Zemestrīce

Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, bet esošie statistikas un vēstures dati liecina, ka Latvijas teritorijā un tās apkārtnē (Baltijas reģionā) konstatētas 28, tai skaitā arī samērā stipras zemestrīces. Pēdējās astoņas samērā vieglas un viduvējas zemestrīces notikušas 1976.-2004. gadā. Šo inducēto zemestrīču magnitūda pēc Rihtera skalas bija 3,5 līdz 5.

Latvijas Zemes garozā tektonisko lūzumu ir relatīvi daudz, piemēram, Liepājas–Rīgas–Pleskavas tektoniskā zona šķērso Latvijas teritoriju virzienā no DA uz ZA no Liepājas līdz Valmierai un turpinās uz A Pleskavas virzienā⁵. Zemestrīču cilmvietas parasti saistītas ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem. Latvijas teritorijā tektoniskie lūzumi eksistē, bet to aktivitāte nav daudz pētīta. Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, ir pamats uzskatīt par ticamu zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5,2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plaisas, zemes nogrūvumus, spēcīgas vibrācijas, dažādu objektu krišanu. Visbiežāk dažādus seismoloģiskos notikumus fiksē piekrastes zonā, sākot no Liepājas, kā arī Zemgalē un Latgalē.

⁵ Tiešsaite: <https://www.meteo.lv/lapas/par-seismologiskajiem-noverojumiem-latvija-un-baltijas-regiona?id=2191>
[Skatīts 25.11.2021]

4.attēls Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte (Avots: Pārskats “Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismoloģiskais monitorings par 2020.gadu”, LVGMC 2021)

Apzīmējumi kartei:

- 1 - BAVSEN tīkla seismiskās stacijas
- 2 - Ignalinas AES lokālā seismiskā tīkla stacijas
- 3 – Vēsturisko zemestrīču epicentri, gads (punkta izmērs ir proporcionāls zemestrīces magnitūdai)
- 4 - Kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas

Pēc kartes var secināt, ka Olaines novads atrodas uz kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas. Papildus, Olaines novadu šķērso Olaines – Inčukalna tektoniskais lūzums Latvijas teritorijā vislielākā subreģionālā disjunktīvā dislokācija ir Liepājas– Rīgas–Pleskavas lūzuma zona kristāliskajā pamatklintājā un nogulumiežu segā. Zonas vidējais platums ap 8–10 km, bet dažviet sasniedz 20 km. Pārrāvumi izpaužas kā nomati ar nolaistiem dienvidu spārniem un ar mainīgu nobīdes amplitūdu pa to vērsumu. Maksimālas vertikālās nobīdes (līdz 600–700 m) ir konstatētas Latvijas rietumu daļā un uz austrumiem no Valmieras–Lokno pacēluma.⁶ VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksētas

⁶ Brangulis A. J., Kaņevs S., 2002. Latvijas tektonika. VARAM, Rīga, 50 lpp. [Skatīts 25.11.2021]

zemestrīces. Ja zemestrīces tomēr ir bijušas, par tām nav ziņots VUGD. Rīgā un Rīgas rajonā 2010. gada 22. novembrī konstatēts seismisks notikums, kas pēc tam skaidrots, kā tektonisks grūdiens, kas saistīts ar lūzuma zonu starp Olaines-Inčukalna un Berģu tektoniskajiem lūzumiem. 2020. gadā Latvijas teritorijā un tās apkārtnē tika reģistrēti 862 seismiskie notikumi un noteikti to parametri. To magnitūda svārstās no 1.6 līdz 2.9. Vairums seismisko notikumu saskaņā ar BAVSEN datiem notikuši Irbes šaurumā un Kurzemes pussalas ziemeļos. Seismiskie notikumi, kas notikuši Latvijas teritorijā, galvenokārt ir saistīti ar tehnogēnu ģenēzi. Papildu seismiskos notikumus var radīt karjeru spridzināšana, kuru radītās vibrācijas tiek uztvertas kā seismiskie notikumi. Tomēr ir nepieciešami papildu seismisko notikumu ģenēzes pētījumi. Joprojām pastāv problēma identificēt seismisko notikumu ģenēzi.⁷

Zemestrīču riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemestrīču radītie draudi Olaines novadā uzskatāmi par nebūtiskiem. Ņemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā, t.sk. Olaines novadā, zemestrīces apdraudējums novērtēts kā augsts risks ar ļoti zemu varbūtību.

3.1.2. Zemes nogrūvums

Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietusgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās var izraisīt zemes nogrūvumus.

Zemes nogrūvumi var notikt ūdenstilpņu krastos, kā arī jebkur, kur ir augsts reljefa pacēlums. Zemes nogrūvumi var būt vairāku veidu – tajos var nogrūt dažādas nobiras, dubļi, akmeņi un citi. Zemes nogrūvums var radīt ģeofizisko dabas katastrofu. Notiekot zemes nogrūvumam var iestāties nāves gadījumi, cilvēki var gūt traumas, kā arī paredzams kaitējums ekosistēmai un materiālie zaudējumi.

Latvijā zemes nogrūvumi visbiežāk vērojami Baltijas jūras piekrastes zonā. Olaines novada teritorijā iespējamība, ka notiks zemes nogrūvumi ir zema, jo novadā ir tikai Misas upe, kur varētu rasties nogrūvumi. VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksēti zemes nogrūvumi. Ja šādi nogrūvumi tomēr ir bijuši, par tiem nav ziņots VUGD.

⁷ Informatīvais pārskats Nr. 8 “Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismologiskais monitorings par 2020. gadu” (Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/seismologiskais-monitorings>), (Skatīts 25.10.2021.)

Zemes nogruvumu riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemes nogruvumu radītie draudi Olaines novadā uzskatāmi par nebūtiskiem. Zemes nogruvumu apdraudējums novērtēts kā maznozīmīgs risks ar zemu varbūtību.

3.1.3. Pali, plūdi un vējuzplūdi

Plūdi ir sauszemes, kas parasti nav klāta ar ūdeni, applūšana. Latvijas teritorijā plūdu cēloņi ir vētras uzplūdi jūras piekrastē un strauja ūdens līmeņu celšanās upēs un ezeros palu un lietus uzplūdu laikā. Pali ir ūdens režīma fāze, kas konkrētos klimatiskos apstākļos katru gadu atkārtojas vienā un tajā pašā sezonā un raksturojas ar gadā vislielāko ūdenīgumu, ilgstošiem augstiem ūdens līmeņiem un palieņu applūšanu, Latvijā pali ir pavasarī (parasti martā vai aprīlī) sniega kušanas laikā; Latvijas lielajās un vidējās upēs pavasara palu ūdens līmeņi parasti pārsniedz vasaras-rudens plūdu līmeņus (atsevišķos gados ar maziem paliem vasaras-rudens plūdi var tos arī pārsniegt).

Klimata pārmaiņu rezultātā plūdi visā pasaulē ir kļuvuši gan biežāki, gan postošāki. Plūdu apdraudēto teritoriju apzināšana ir valstiski nozīmīgs process, gan ar mērķi pasargāt dzīvības un cilvēku radīto saimniecisko vidi, gan arī no dabas resursu racionālas apsaimniekošanas un vides daudzveidības saglabāšanas viedokļa.

Plūdu apdraudētās teritorijas pēc to izcelsmes Latvijā iedalāmas divās pamata grupās:

1. dabiskās (ar plūdu vai jūras uzplūdu) apdraudētās teritorijas, kuras tiek appludinātas dabas apstākļu ietekmes rezultātā;
2. mākslīgās - cilvēku radītās (antropogēni izraisītās) appludinātās vai appludinājuma ietekmētās teritorijas.⁸

Plūdu veidi:

- pavasara pali parasti novērojami martā – aprīlī. Pavasara palu plūdus izraisa intensīva sniega kušana, palielinoties gaisa temperatūrai, kad pēc garām ziemām ir uzkrājusies bieza sniega un ledus sega. Pavasara pali var kombinēties ar lietus ūdeņiem, ledus un vižņu sastrēgumiem. Palu ūdeņu daudzums ir atkarīgs no sniega ūdeņu tilpuma un caurteces pieauguma upēs, maksimālais palu līmenis ir atkarīgs no sniega segas kušanas intensitātes un ilguma, ko nosaka augsnes filtrācijas īpašības;

⁸ Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. -2024. gadam. Pieejams https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/Sakotnejais_pludu_ri_ska_NOVERTEJUMS.pdf (skatīts 25.10.2021.)

- ledus sastrēgumi veidojas upju posmos ar samazinātu garenslīpumu, upju grīvās, vietās, kur ir salas, strauji līkumi, upes gultnes sašaurinājumi, kā arī vietās, kur ūdenskrātuvēs beidzas ūdens uzstādinājums. Ledus un vižņu sablīvējumi rodas, kad notiek strauja ledus iešana un lielas gaisa temperatūras svārstības;
- lietus radīti plūdi ir saistīti ar nokrišņu daudzumu, intensitāti un izplatības areālu, kas mazajās upēs var izraisīt strauju ūdens līmeņa celšanos un teritoriju applūšanu. Pilsētās intensīvi nokrišņi var radīt strauju noteci un pārsniegt lietusūdeņu notek sistēmu maksimālo ūdens novadītspēju. Parasti lietus plūdi veidojas vasaras un rudens sezonā un atsevišķos gados maksimālais caurplūdums var būt lielāks par pavasara palu maksimālo caurplūdumu;
- vējuzplūdi teritorijās gar jūras krastu un lielāko upju grīvās - ūdens līmeņa paaugstināšanās jūrā vai upju grīvās, kuru izraisa noteiktu vēju iedarbība. Vējuzplūdi parasti novērojami rudenī un ziemas sākumā, kad Ziemeļeiropu šķērso vairāki aktīvi cikloni, kuri izraisa vairākkārtēju rietumu puses vēju pastiprināšanos, veicinot ūdens pieplūdumu Baltijas jūrā un pēc tam arī Rīgas līcī un upēs;
- antropogēnas darbības izraisīti plūdi saistīti ar teritorijām, kur cilvēka darbība ietekmējusi ūdens dabisko režīmu un tādejādi applūšanai pakļaujot iepriekš neapdraudētas teritorijas. Plūdi var rasties kā blakusparādība, izveidojot ūdenskrātuves, polderus un citas hidrotehniskās būves, gan arī hidrotehnisko būvju avārijas rezultātā (piemēram, dēļ aizsprosta iekšējās erozijas). Hidrotehnisko būvju avārijas ietekmi var pastiprināt aizdambējumi pie tiltiem vai citi upes sašaurinājumi.

Olaines novada ūdensteces galvenokārt pieder Lielupes sateces baseinam. Lielākā Olaines novada upe ir Misa. Plūdus izraisošie cēloņi Misas baseinā, tāpat kā Latvijā kopumā, ir šādi:

- pavasara pali jeb sniega kušanas ūdeņi;
- ledus sastrēgumi pavasara ledus iešanas periodā;
- vasaras – rudens plūdi jeb lietus nokrišņu ūdeņi;
- cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā izraisītie plūdi (hidrotehnisko būvju avārijas);
- jūras uzplūdi.

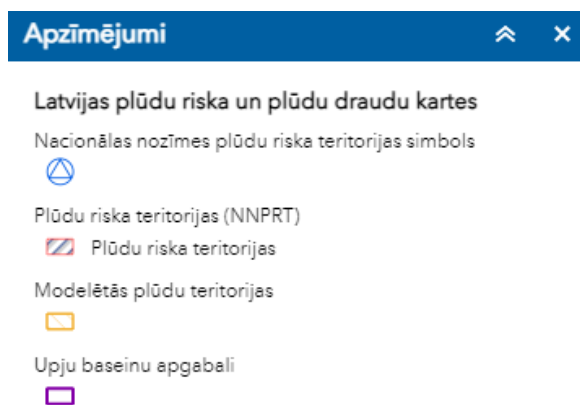
Lielupes baseinā ir arī šādi plūdus veicinošie faktori:⁹

- Lielupes baseina ģeogrāfiskais novietojums;
- baseina reljefs - līdzens reljefs baseina lejasgalā;
- upju hidrogrāfiskā tīkla īpatnības;
- augsta upju baseinu kanalizācijas pakāpe.

Atkarībā no laika apstākļiem, Daugavā, Gaujā, Ventā, Dubnā, Lielupē, Ogrē, Bārtā un citās upēs, pavasarī var veidoties ievērojami ledus sastrēgumi, kas rada strauju ūdens līmeņa celšanos. Olaines novads iekļauts plūdu apdraudēto vietu sarakstā (Misas upe). Latvijā apzinātas 30 nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas – Daugavas upes baseina apgabalā – 12, Lielupes upes baseina apgabalā – 6, Gaujas upes baseina apgabalā – 3 un Ventas upes baseina apgabalā – 9. Zemāk norādīta Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (turpmāk tekstā – LVĢMC) uzturētā Latvijas plūdu riska informācijas sistēmas karte.

⁹ Projekta „Latvijas – Lietuvas sadarbība cīņai pret plūdiem” mācību materiāli. Picejams <https://zrkac.lv/index.php?view=projekti&id=15> (skatīts 25.10.2021.)

5. attēls LVGMC uzturētā Plūdu riska informācijas sistēmas karte [LVGMC, 2021]

Plūdu riska informācijas sistēma (PRIS) ir civilās aizsardzības un teritorijas plānošanas instruments, kas nodrošina valsts un pašvaldību institūcijas ar atbilstošiem digitālajiem kartogrāfiskajiem materiāliem, kas ļauj plūdu risku savlaicīgi un kvalitatīvi integrēt dažāda līmeņa teritoriju plānošanas dokumentos, kā arī nodrošina kvalitatīvu informāciju institūcijām, kas atbild par rīcības koordināciju plūdu gadījumā.

Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma nodrošina operatīvu un prognozējamu informāciju par hidrometeoroloģiskiem parametriem (ūdens līmenis, ūdens caurplūdums, gaisa un ūdens temperatūra) un applūstošajām teritorijām par Lielupes, Gaujas un Ventas upju baseina apgabaliem.

6. attēls Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma)

Plūdu riska informācijas sistēma darbojas automātiski 24/7 režīmā. Balstoties uz jaunāko hidrometeoroloģisko novērojumu informāciju un jaunākajām meteoroloģiskajām prognozēm, hidroloģiskās prognozes ģenerējas 6 reizes diennaktī. Prognožu informācija ir pieejama ar atšķirīgu savlaicīgumu. Novērotajiem vai prognozētajiem hidroloģiskajiem parametriem sasniedzot noteiktas robežvērtības, sistēmā novērojumu stacijas ikona automātiski iekrāsojas brīdinājuma līmenim atbilstošajā krāsā.

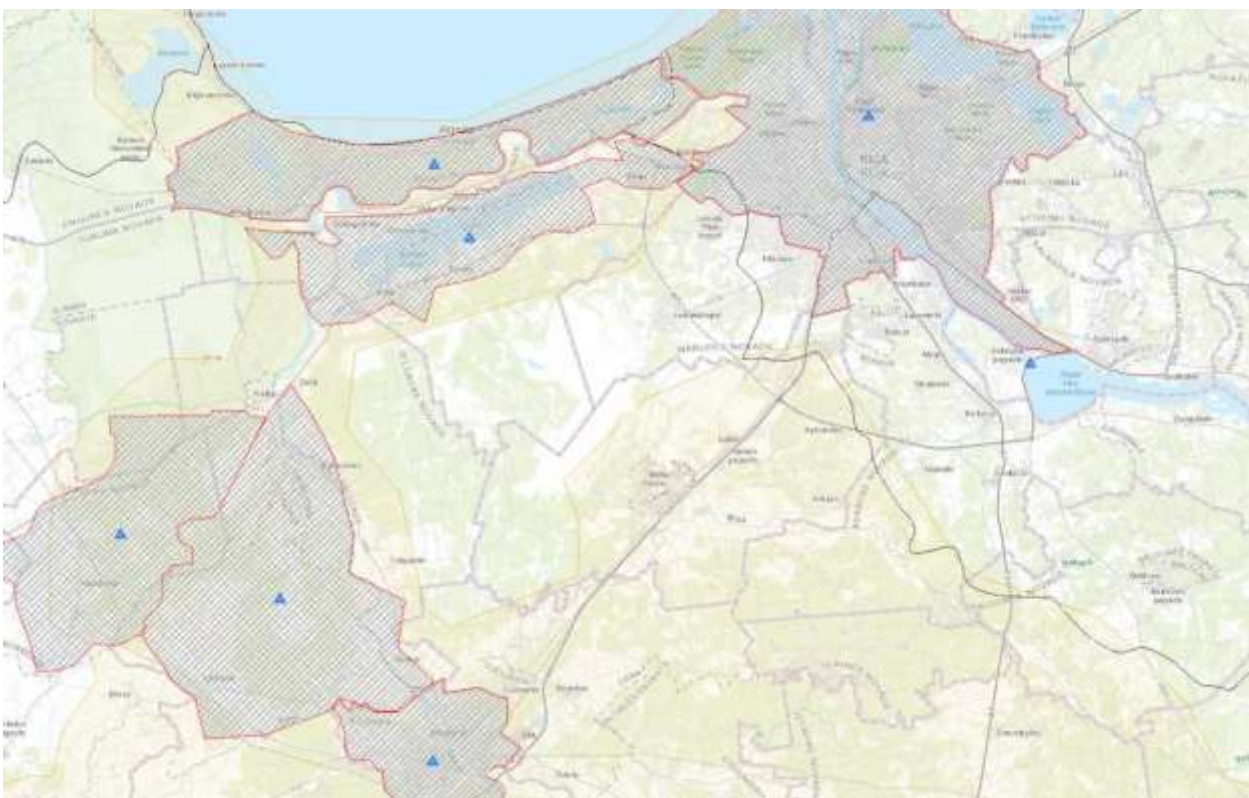
7. attēls Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu riska informācijas sistēma)

PRIS definētie brīdinājumu līmeņi atbilst ūdens līmenim ar noteiktu atkārtotāšanās biežumu:

- dzeltenais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotāšanās biežumu reizi 10 gados (bieži, bet relatīvi nelieli plūdi, ar nelieliem sociāli ekonomiskiem zaudējumiem);
- oranžais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotāšanās biežumu reizi 100 gados (reti plūdi, bet ar būtiskām sociāli ekonomiskām sekām – zaudējumiem);
- sarkanais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotāšanās biežumu reizi 200 gados (ļoti reti plūdi, plaši, ar katastrofālām sekām – sociāli ekonomiskiem zaudējumiem).¹⁰

Plūdu apdraudējums ir plūdu iestāšanās iespējamība kopā ar iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību.

¹⁰ Par plūdu riska informācijas sistēmu <https://hidro.meteo.lv/par-sistemu> (Skatīts 26.10.2021.)

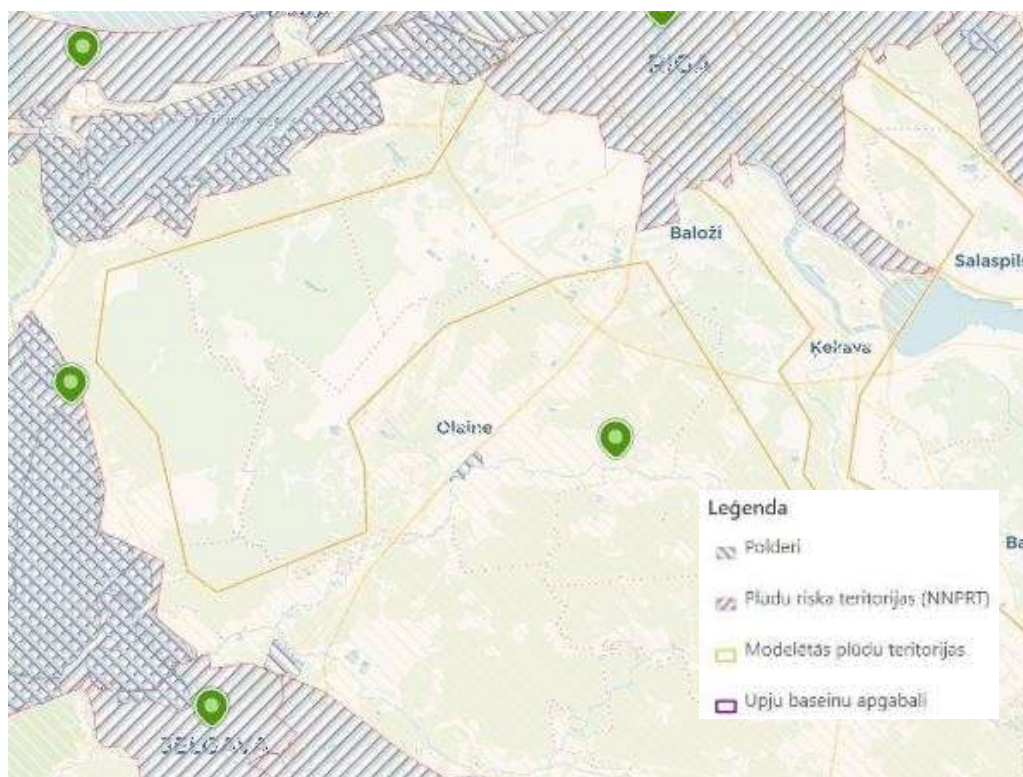

8. attēls Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu plūdu riska un plūdu draudu karte¹¹

Olaines novadā pastāv plūdu risks, ko izraisa Lielupes upju baseina apgabals (UBA). Lielupes UBA pakļauti plūdu riskam pavasara palu laikā un Lielupes lejtece ir pakļauti arī plūdu riskam vēja izraisīto jūras uzplūdu gadījumos. Atbilstoši Lielupes upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plānam 2016. – 2021. gadam¹² Olaines novadā Misas upe un Iecavas upe ir ar risku applūst pavasara palu dēļ. Misas upe pēc sniegtās Olaines novada informācijas mēdz pārplūst reizi trijos gados. Ūdens līmenis vidēji paceļas par ~0,5 m appludinot lielas zemes platības. Lielupe – Iecava posmā bieži novērojami ledus sastrēgumi, kas ietekmē Misas upes ūdeni. Olaines novadā 1989. gadā izveidots polderis 64 ha platībā, kurš pašlaik nefunkcionē. Applūstošās teritorijas norādītas 1., 2. un 3. pielikumā.

¹¹ Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu plūdu riska un plūdu draudu karte Pieejama: <https://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=f60441869a654c298a2d3b150ea7dc1c> (skatīta 25.10.2021.)

¹² Lielupes upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plāns 2016. – 2021. gadam https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/Pludu_riska_parvaldi_bas_plans_Lielupes_UBA_final.pdf [skatīts 25.10.2021]

9. attēls Namiņu polderis un plūdu riska teritorijas Olaines novadā

VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā plūdi reģistrēti 2010. gadā. Plūdi lielāko tiesu skāra Olaines novada Olaines pagasta teritoriju A8 šosejas labajā pusē (virzienā Jelgava - Rīga) pie Misas upes, Olainītes upes un citām ūdenstilpnēm – t.sk. daļēji Jaunolaini, KDS „Ezītis”, Pēterniekus, Kalmes u.c. Plūdu skartajā teritorijā bija cietuši pašvaldības grants ceļi un KDS „Ezītis” iekšējie ceļi. Olaines novada pašvaldība rūpīgi gatavojas plūdu periodam, apzinot un apsekojot riska teritorijas, esošo aprīkojumu un cilvēkresursus, sadarbības iespējas ar pašvaldības un valsts institūcijām palīdzības sniegšanā iedzīvotājiem, un veic iedzīvotāju informēšanu par veicamajām darbībām plūdu gadījumā. Apdzīvoto vietu centros ir izveidotas lietuss ūdens notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas. Olaines novadam jāseko līdzī Lielupes ūdens līmenim, jo tā ir viena no lielākajām ietekmēm Misas upei. VUGD iedzīvotājiem sagatavojis informatīvus materiālus par rīcību plūdu draudu gadījumā. Materiāli pieejami <https://www.vugd.gov.lv/lv/pludi> . Palu, plūdu un vējuzplūdu apdraudējums novērtēts kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledoījums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

Lietusgāzes un ilgstošas lietavas

Lietus izraisīto ietekmi var raksturot divos dažādos mērogos:

- 1) ilgstošs periods (nedēļas līdz pat mēneši), kad bieži tiek novērots lietus, augsne pakāpeniski kļūst pārmitra un vairs nespēj uzsūkt lieko mitrumu. Ilgstoši regulāra lietusūdeņu pieplūduma rezultātā ūdens līmenis novadgrāvjos un upēs ir paaugstināts, ūdens uzkrājas arī zemās vietās ar sliktu noteci vai vāju uzsūkšanos augsnē. Īpaši bīstamas situācijas veidojas, ja viena otrai seko vairākas šādas epizodes. Ilgstoša lietus epizodes parasti skar teritoriāli plašākus apgabalus, vairākus novadus.
- 2) īslaicīgs, bet intensīvs lietus. Parasti tas tiek novērots gada siltajā sezonā, sevišķi vasarā, to bieži pavada pērkona negaiss, iespējama arī krusa. Šādos apstākļos, īsā laika periodā nolīst liels nokrišņu daudzums, kuru nespēj uzsūkt augsne, kā arī tas nepaspēj notecēt uz ūdenstilpēm. Sevišķi bīstamas situācijas veidojas pilsētvides apstākļos, kur zaļā zona, kas varētu uzsūkt ūdeni, ir ierobežota.

Latvijā ilgstoša lietus raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai izmanto nokrišņu daudzumu 12 stundu periodā, kā stipru lietu definējot apstākļus, kad šajā periodā nolīst 20-39 mm, ļoti stipru – 40-59 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipru – ja šādā laika periodā nolīst 60 mm un vairāk.

Īslaicīgu lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemēroti sekojoši kritēriji – nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā, saskaņā ar ko stipras lietusgāzes laikā 3 stundu vai īsākā periodā nolīst 10-19 mm, ļoti stipras lietusgāzes laikā – 20-29 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipras – 30 mm un vairāk.

Saskaņā ar 2019. gada 17. septembra MK noteikumiem Nr. 432. "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 "Būvklimatoloģija"" gada nokrišņu summa Olaines novadā ir 671 mm gadā. Klimatoloģiskie rādītāji Olaines novadā norādīti, ņemot vērā Rīgas hidrometeoroloģiskās stacijas datus, jo stacija atrodas vistuvāk Olaines novadam. Otra tuvākā stacija ir Jelgavas un Kalnciema meteoroloģisko novērojumu stacija.

Nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 stundu laikā vai īsākā laika periodā var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, applūdinot zemākās vietas, māju pagrabus u.c. Atbilstoši LVĢMC Rīgas - Universitātes meteoroloģiskās stacijas datiem no 2018. - 2020. gadam, nav novērota reize, kad nokrišņu daudzums 24 stundu laikā pārsniedz 50 mm, un nav novērots, ka 50 mm tiek

pārsniegti 12 h no vietas. Augstākais nokrišņu daudzums gada griezumā novērots 2019. gadā, kad tas sasniedza 575,5 mm. Misas upe, kas ir lielākā upe Olaines novadā ir 2. vai 3. pakāpes pieteka Lielupei ar vidēju (1%) plūdu risku pieguļošajām teritorijām, kas nozīmē, ka reizi 100 gados teritorija var applūst ¹³.

Pēc LVĢMC “Sākotnējā plūdu riska novērtējuma 2019. – 2024. gadam” applūšanas cēlonis pilsētu teritorijās ir lietus ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība intensīvām lietusgāzēm. Ciemats un mazāk blīvi apdzīvotās vietās šī problēma ir mazāk izteikta, jo ir daudz vairāk zaļo zonu. Spēcīgu lietusgāžu rezultātā īslaicīgi lokāli plūdi bieži ir novērojami gan lielās, gan mazākās Latvijas pilsētās. Lietus kanalizācija bieži ir blakus sadzīves kanalizācijas tīkliem, līdz ar to bojājumi var izraisīt lietus un sadzīves kanalizācijas ūdens sajaušanos un noplūdes virszemē, radot bioloģisko piesārņojumu. Olaines novadā, blīvi apdzīvotajos rajonos, lielu lietavu laikā ir novērotas situācijas, kad pārplūst lietus kanalizācijas sistēmas. Olaines novadā ir 3803 ha meliorētās zemes, no tām 3120 ha ir nosusinātas ar drenāžām, bet 682 ha nosusinātas ar vaļējiem grāvjiem, kā arī ir 36,81 km valsts meliorācijas sistēmu (Misa, Olaine, Medaine)¹⁴.

2024. gada 13. jūlija spēcīgais pērkona negaiss, ko atnesa aktīvs ciklons, Latvijā izraisīja plašus postījumus un ekstremāli stipras lietavas, t.sk. arī Olaines novadā, radot situāciju, kas atbilda dabas katastrofas apzīmējumam. (vairāk informācijas par šo notikumu 35. lpp.)

Vētra, lietavas un to rezultātā plūdi un elektroapgādes traucējumi fiksēti Olaines novadā 2024. gada 28. un 29. jūlijā (attiecas arī uz 3.1.5. sadaļu). Cieta gan pašvaldības, gan privātpersonu īpašums. Dabas stihijas radītais postījums:

- bojātas sienas, griesti un grīda pašvaldības policijas ēkai, OPII “Zīle”, OPII “Ābelīte”, Olaines peldbaseinam, bērnu un jauniešu atbalsta centram “Olaks”, sabojāta parketa grīda Jaunolaines Kultūras namā, sabojāts sienas un grīda daudzstāvu mājā Zemgales ielā 29;

¹³ Lielupes upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/Pludu_riska_parvaldi_bas_plans_Lielupes_UBA_final.pdf (Skatīts 28.10.2021)

¹⁴ Olaines novada Attīstības programma 2014. – 2020. gadam. Pašreizējais situācijas raksturojums. [Skatīts 25.11.2021.]

- bojāti ceļi un ielas: ceļš Blukas - Bajāri, Pēternieki, Olaines novads; gājēju un velosipēdistu ceļš gar V12, Jāņupe, Olaines novads; Zemgales iela, Olaine; Kanēļa iela, Rīdzenes iela, Jāņupe, Olaines novads; Druvas iela, Jāņupe, Olaines novads; Druvas iela, tilts pār Jāņupes upi, Jāņupe, Olaines novads; ceļš Tīreļi - Atkritumu izgāztuve, Grēnes, Olaines novads;
- bojāts Olaines stadiona žogs, Zeiferta iela 4, Olaine, Olaines novads;
- bojāti objekti Olaines Mežaparkā: lapene, soliņš, kāpelēšanas un vingrošanas iekārta, koka taciņa, atkritumu urnas;
- u.c.

Pērkona negaiss un krusa

Pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējama jebkurā no gada mēnešiem. Pērkona negaiss veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un / vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes – zibeni. No lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaņu – pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa. Atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaiss. Latvijas teritoriju regulāri šķērsos gubu-lietus mākoņu zonas.

Pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

-
- stiprs: pērkona negaisu pavada stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 15-19 m/s un / vai krusa ar diametru <6 mm,
 - ļoti stiprs: pērkona negaisu pavada ļoti stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 20-24 m/s un / vai krusa ar diametru 6-19 mm,
 - bīstami jeb ekstremāli stiprs: pērkona negaisu pavada ekstremāli stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s, un / vai krusa ar diametru ≥ 20 mm.

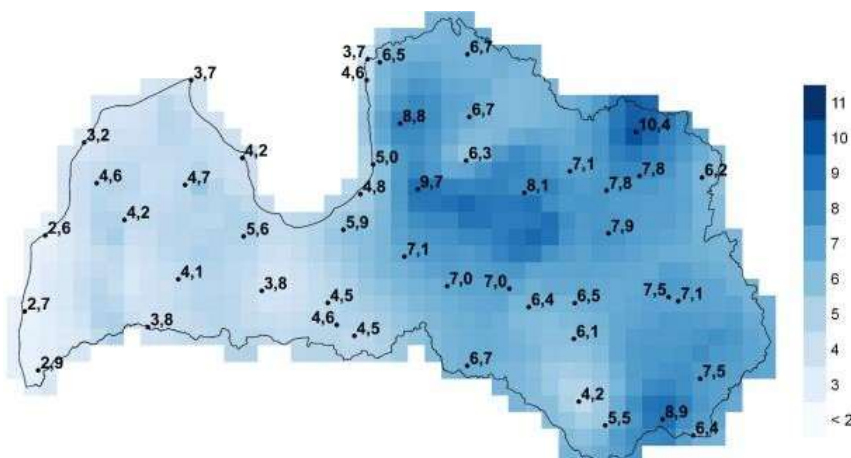
Olaines novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem pērkona negaisiem un krusām, ja šāda informācija ir paredzama. Olaines novadā 2016. gadā fiksēta spēcīga lielgraudaina krusa, kas nodarījusi arī nelielus postījumus.

Sniegs un putenis

Sniegs un putenis kā ziemas laika parādības nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti

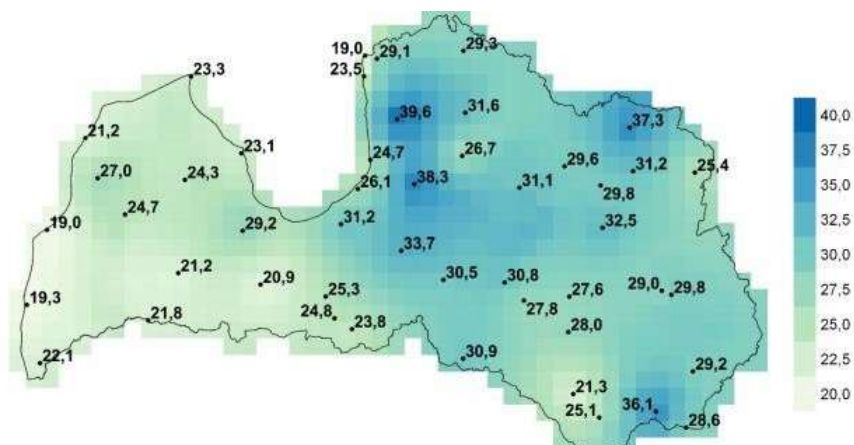
ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi. Agra vai vēla snigšana var radīt postījumus arī sala neizturīgām lauksaimniecības kultūrām. Snigšanas un puteņa apstākļos papildus ietekmi rada vēja pastiprināšanās, kas var veicināt ceļu aizputināšanu, turklāt atsevišķās situācijās, kad zemes virsmu klāj pietiekami bieza, bet nesablietēta sniega sega, ceļu aizputināšana var notikt arī situācijās, kad nesnieg, bet stipra vēja apstākļos tiek pārvietots uz zemes virsmas esošais sniegs. Tāpat kā papildus nozīmīgs faktors ir redzamības attāluma samazināšanās intensīvas snigšanas un puteņa laikā.

Klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biezumu. Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biezuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota. Zemāk 10. un 11. attēlā redzams ilggadīgais vidējais sniega segas biezums (cm) un ilggadīgas vidējais maksimālais sniega segas biezums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam.

10. attēls Ilggadīgais vidējais sniega segas biezums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. – 2010. gadam
[LVGMC Ziņojums Sniega segas biezuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Kā redzams attēlā, ilggadīgais vidējais sniega segas biezums gada laikā Olaines novada apkārtnē laika periodā no 1961. – 2010. gadam ir ~5,9 cm.

11. attēls Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam [LVĢMC Ziņojums Sniega segas biežuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums Olaines novada apkārtnē laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam ir ~31,2 cm.

Snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra snigšana: sniega segas pieaugums 5-9 cm 12 stundu laikā,
- ļoti stipra snigšana: sniega segas pieaugums 10-14 cm 12 stundu laikā,
- bīstami jeb ekstremāli stipra snigšana - sniega segas pieaugums ≥ 15 cm 12 stundu laikā.

Stipra snigšana ar sniega segas palielināšanos par 6 – 13 cm un vairāk 12 stundās vai īsākā laika periodā, kā arī putenis un apledējums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Atbilstoši LVĢMC Rīgas - Universitātes meteoroloģiskās stacijas datiem, 2018. gadā lielākais sniega segas biežums reģistrēts 24. decembrī, kad tā sasniesi 11 cm. 2019. gadā biezākā sniega sega plkst. 20.00 reģistrēta 30. janvārī un 4. februārī, kad tā sasniesi 18 cm, bet, līdz 2021. gada 28. oktobrim dati par 2020. gada sniega segas biežumu nav pieejami.

Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 4 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 15 m/s mazāk nekā 3 stundas,
- ļoti stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās $\geq 15-19$ m/s ilgāk nekā 3 stundas,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 20 m/s ilgāk nekā 3 stundas.

Olaines novadam jāseko līdz LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sniegputeņiem, ja šāda informācija ir paredzama.

Apledojums un slapja sniega nogulumi

Apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, tas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat līst lietus (tiek novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārtas. Ielas un trotuāri šādos apstākļos jau ļoti ātri kļūst slideni. Bet uz vadiem un koku zariem izveidojies biezs apledojuma slānis var izraisīt to lūšanu.

Slapja sniega nogulums arī ir ziemas sezonas laika parādība. Tas veidojas, kad krīt slapjš sniegs, bet gaisa temperatūra ir negatīva, izraisot slapjā sniega piesalšanu.

Apledojums un slapja sniega nogulums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Slapja sniega nogulumi nav ļoti bieža parādība Latvijas ziemās.

Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti < 1 mm/12 stundās,
- ļoti stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti 1-4 mm/12 stundās,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti ≥ 5 mm/12 stundās.

Olaines novadam jāseko līdz LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem apledojumiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” sniega sanesumi Olaines novadā nav fiksēti.

Stiprs sals

Dažādos pētījumos lielākoties ir noskaidrots, ka ilggadīgajā laika periodā lielākajā pasaules daļā auksto dienu un nakšu kļūst mazāk. Arī Latvijā nepilnu pēdējo 100 gadu laikā ir norisinājušās līdzīgas izmaiņas ekstremāli zemas gaisa temperatūras sakarā – dienu skaits ar stabilu salu un apstākļiem, kad tiek novērota sevišķi zema gaisa temperatūra, samazinās. Tomēr Latvijā vēl aizvien ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus - cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs – ir kailsals.

Sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs sals, kad gaisa temperatūra pazeminās līdz $-20\ldots-24\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- ļoti stiprs sals, kad gaisa temperatūra ir $-25\ldots-29\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- bīstami jeb ekstremāli stiprs sals tiek novērots, kad termometra stabiņš noslīd līdz $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ atzīmei un vēl zemāk.

Gaisa temperatūras absolūto minimumu un tā varbūtības ($^{\circ}\text{C}$) skatīt 3.tabulā. Olaines novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sala periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

3. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais minimums un tā varbūtības ($^{\circ}\text{C}$)¹⁵

Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada minimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
Rīga	-33,7	-34,9	-30,3	-13,1	-5,5	-2,3	4,0	0,0	-4,1	-9,5	-20,5	-31,9	-34,9	-33,8	-29,4

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts minimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais minimums ir novērojumu termiņā fiksētā viszemākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās minimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Izvērtējot meteoroloģisko novērojumu datus par gaisa temperatūras stundas maksimālo vērtību no 2018. līdz 2020. gadam, viszemākā temperatūra reģistrēta 2018. gada 28. februārī ($-18,3^{\circ}\text{C}$).

Karstums

Karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā. Īpaši satraucošas šīs pārmaiņas ir lielo pilsētu aglomerāciju iedzīvotājiem, jo pilsētas kā “siltuma salas” ietekmē gaisa temperatūra pilsētas centrā – tā ir augstāka nekā nomalē, līdz ar to arī karstuma radītais diskomforts pilsētas centrā būs lielāks.

Spēcīgi karstuma viļņi var izraisīt kultūraugu bojājumus, nāves gadījumus no hipertermijas, un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori.

Karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši

kritēriji:

- stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra divas dienas un ilgāk paaugstinās līdz $+27...+32\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- ļoti stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra ir $\geq +32\text{ }^{\circ}\text{C}$ vai minimālā gaisa temperatūra naktī nav $<+20\text{ }^{\circ}\text{C}$ (turklāt pirms tam jau ir bijušas dienas ar stipru karstumu),
- bīstami jeb ekstremāli stiprs karstums: 2 dienas un ilgāk termometra stabiņš pakāpjas virs $+30\text{ }^{\circ}\text{C}$ atzīmes vai arī 2 naktis un ilgāk termometra stabiņš nenoslīd zem $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$ atzīmes.

Gaisa temperatūras absolūto maksimumu un tā varbūtības skatīt 4. tabulā. Olaines novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem karstuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

4. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais maksimums un tā varbūtības ($^{\circ}\text{C}$)¹⁶

Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada maksimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
Rīga	10,2	13,6	20,5	27,9	30,5	34,0	34,5	33,9	29,4	23,4	17,2	11,8	34,5	33,6	32,6

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts maksimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais maksimums ir novērojumu termiņā fiksētā visaugstākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās maksimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Izvērtējot meteoroloģisko novērojumu datus par gaisa temperatūras stundas maksimālo vērtību no 2018. līdz 2020. gadam, visaugstākā temperatūra reģistrēta 2018. gada 30. jūlijā ($+33\text{ }^{\circ}\text{C}$) un 2019. gada 13. jūnijā ($+33\text{ }^{\circ}\text{C}$).

Sausums

Sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam – tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību. Turklāt sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos. Ilgstošs sausums izkaltē augsnes virskārtu un zāli, samazinot gaisa mitrumu un mākoņu daudzumu. Tas veicina

straujāku gaisa atdzišanu diennakts tumšajā laikā un straujāku sakaršanu dienas gaitā. Latvijā sausuma raksturošanai ir ieviests Standartizētais nokrišņu daudzuma indekss (SPI, *Standardized precipitation index*) – rādītājs, kas raksturo sausuma un mitruma periodus.

2018. gadā visā Latvijas teritorijā, tai skaitā arī Olaines novadā, valdīja ilgstošs sausums un mazāks nokrišņu daudzums tika konstatēts tikai 1940. gadā.

Sausuma apstākļu raksturošanai tiek izmantoti sekojoši SPI kritēriji: mēreni sauss -1...-1,49, ļoti sauss -1,5...-2 un ekstremāli sauss, ja $SPI \leq -2$. Olaines novadam jāseko līdzi LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sausuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, sausums visā valsts teritorijā fiksēts 2018. gadā.

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums kā apdraudējums uzskatāms par vidēju risku ar augstu varbūtību.

3.1.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

Vēja ātrums un tā izmaiņas gada griezumā ir būtiski atkarīgas no atmosfēras kopējās cirkulācijas īpatnībām, kā arī no vietējiem apstākļiem. Svarīgs vēja ātruma parametrs ir vēja ātrums brāzmās, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais vēja ātrums. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berze. Virs sauszemes vējš ir brāzmaināks nekā virs akvatorijas. Piezemes vēja ātrumam un virzienam ir spēcīga ietekme arī uz Baltijas jūras reģionu un cilvēku aktivitātēm reģionā. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tai skaitā dažāda veida infrastruktūrai. Tāpat lielu vēja ātrumu var saistīt arī ar netiešu ietekmi, piemēram, augstiem viļņiem, vējuzplūdiem, kā arī piekrastes eroziju, kas var radīt ekonomiskus zaudējumus. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. It īpaši bīstama ir egļu astonzobu mizgrauža savairošanās.

Tiek prognozēts, ka tuvāko gadu laikā klimata pārmaiņu negatīvo seku rezultātā vētras risks var palielināties.

Vēja ātruma brāzmu raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai par vēja pastiprināšanos, Latvijā tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra vētra – vēja ātrums brāzmās sasniedz 20-24 m/s,

- ļoti stipra vētra – 25-32 m/s,
- bīstami, jeb ekstremāli stipra vētra - ≥ 33 m/s.

Ļoti lokāli pērkona negaisa laikā Latvijā var tikt novēroti arī virpuļviesuļi jeb tornado. To darbības joslā tiek nopostīti ne tikai meži, elektrolīnijas un ēkas; gaisā tiek pacelti ievērojami smagumi, tādējādi nodarot lielus postījumus.

Iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus un citus objektus var apdraudēt vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, kas var radīt elektronisko sakaru līniju un elektrolīniju pārrāvumus, kontaktu un kabeļu bojājumus pilsētu elektrotransporta un elektrovilcienu līnijās. Var tikt sagrautas vai bojātas dzīvojamās mājas un ražošanas ēkas, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi, autoceļu un ielu aizsprostojumi (nogāzti koki, konstrukcijas). Pēc ilggadējiem datiem vētru iespējamība paaugstinās rudens periodos, bet viesuļvētras iespējamās no jūlija līdz augustam.

Krasas vēja brāzmas ir piepeša strauja vēja ātruma palielināšanās par 8 m/s un vairāk īsā laika intervālā (vismaz 1 minūte), kad vēja ātrums ir ≥ 11 m/s. Kraso vēja brāzmu postījumi var būt lielāki nekā vēja postījumi gadījumos, kad vēja pastiprināšanās notiek pakāpeniski. Turklāt krasās vēja brāzmas pērkona negaisa laikā visbiežāk tiek novērotas vasaras sezonā.

Postošās vētras elementu var pastiprināt virpuļviesulis jeb virpuļvētra – spēcīga, virpuļveida gaisa masu kustība ap vertikālu asi. Virpuļviesuļi parasti veidojas auksto un silto gaisa masu saskares joslā, zema spiediena apgabala malā (aukstās atmosfēras frontes priekšpusē). Tie ir postoši, piltuvveidīgi vai stabveidīgi atmosfēras virpuļi, kas stiepjas no gubu lietusmākoņa līdz zemes vai ūdens virsai, iesūcot sevī dažādus priekšmetus. Lai gan lielākajai daļai virpuļviesuļu vēja ātrums ir no 60 līdz 180 km/h un diametrs ap 75 metriem, tie parasti ir īslaicīgi un veic tikai dažus kilometrus. Neskatoties uz to, to pēkšņums un spēks padara tos par vienu no visbīstamākajiem dabas elementiem, kas šajā gadījumā radīja tik plašu postījumu apjomu.

Parasti virpuļviesuļi veidojas Baltijas jūras piekrastes zonā, tomēr tie var veidoties arī valsts iekšienē. Olaines novadā ir fiksēts virpuļviesulis 2024. gada 13. jūlijā.

2024. gada 13. jūlija spēcīgais pērkona negaiss, ko atnesa aktīvs ciklons, Latvijā izraisīja plašus postījumus un ekstremāli stipras lietavas, radot situāciju, kas atbilda dabas katastrofas apzīmējumam. Vispostošākās sekas tika novērotas Zemgalē un Pierīgā, tostarp Olaines novadā, kur negaisa laikā tika izgāzti koki, virpuļviesulī cietusi daļa “Olaime Logistics Park” saules paneļu parka un dažas privātās mājas. Ciklons atnesa ārkārtīgi lielu nokrišņu daudzumu – divu dienu laikā Kalnciemā tika fiksēti pat 199,6 mm (vairāk nekā divas jūlija mēneša normas), bet Dobelē – 118,5 mm jeb litri ūdens uz kvadrātmetru. Arī Rīgā nokrišņu daudzums pārsniedza 100 mm.

Šāds ūdens daudzums izraisīja strauju ūdenslīmeņa celšanos upju palienēs un to tuvumā,

īpaši Zemgales reģionā un Pierīgā. Vētra radīja ievērojamu postījumu apjomu, liekot glābšanas dienestiem saņemt milzīgu izsaukumu skaitu. Viena no kritiskākajām sekām bija elektroenerģijas padeves traucējumi, kas skāra vairākus desmitus tūkstošu mājsaimniecību. Visvairāk cieta Olaines, Jelgavas, Ķekavas un Dobeles puse, kur nozīmīgākie traucējumi tika novērsti tikai vairāku dienu garumā, radot iedzīvotājiem nopietnas problēmas ikdienas dzīvē.

Ievērojamās lietavas un vētras ietekme skāra arī lauksaimniecību – dekādes beigās ražas novākšana lielā valsts daļā tika pārtraukta uz vairākām dienām, radot ekonomiskus zaudējumus. Šādi spēcīgi atmosfēras notikumi, tādi kā vētras un viesuļi, ietilpst meteoroloģisko dabas katastrofu kategorijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par katastrofu veidiem.

Kraso vēja brāzmu pērkona negaisa laikā klasifikācijai un brīdinājumu sagatavošanai sabiedrībai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 15-19 m/s,
- ļoti stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 20-24 m/s,
- bīstami jeb ekstremāli stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s.

Olaines novadam jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajām vētrām, ja šāda informācija ir paredzama. Neskaitot koku lūšanu un ēku sabrukumu, viens no lielākajiem riskiem ir elektrības pārrāvumi. Atkarībā no vietas un apjoma (maģistrālais elektrības vads) var paiet vairākas dienas un pat nedēļas līdz tiek atjaunota elektrība. Dažādi infrastruktūras objekti (NAI, ūdens sūkņi, sakaru torņi u.c.) nespēj darboties bez elektrības un ja nav pieejami elektriskie ģeneratori, šo infrastruktūru darbība tiek paralizēta. Stiprā vējā Olaines novadā fiksēta koku lūšana. Pēc pieejamās informācijas vēja ātrums, kas pārsniedz 15 m/s jau rada zināmus bojājumus. Tipiski tie ir laužti koki un zari, konsoles, ceļazīmes u.c. Šādos gadījumos ir sadarbība ar VUGD. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) likvidē bīstamo situāciju, bet koka zaru, stumbra un celma aizvākšanu nodrošina zemes īpašnieks vai apsaimniekotājs. Zemes īpašniekam vai valdītājam ir jāuzņemas atbildība par koku novākšanu un arī par to radītajiem postījumiem, ja tos ir nodarījis viņa īpašumā esošais koks, citām personām.

Ja nokritušos kokus grib izmantot savam labumam, piemēram, malkai, tos bez Valsts meža dienesta ciršanas apliecinājuma drīkst savākt savā īpašumā vai kāda cita īpašumā ar īpašnieka piekrišanu. Saskaņā ar Civillikuma 1201. panta otro daļu, ja “kritušie un vētras lauztie koki pieder īpašniekam, tad viņam tie laikā ir jānovāc, lai tie nekavētu lietošanu”. Tātad zemes īpašniekam vai valdītājam ir jāuzņemas atbildība par koku novākšanu un arī par to radītajiem postījumiem, ja tos ir nodarījis viņa īpašumā esošais koks, citām personām.

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi un krasas vēja brāzmas Olaines novadā vērtējamas kā vidējs risks ar vidēju varbūtību.

3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Uz 2025.gada 1.janvāri Olaines novadā meži aizņem 19431,55 ha, kas ir aptuveni 60% no novada teritorijas, bet purvu teritorijas 733 ha, kas ir aptuveni 2,5%¹⁹. Olaines novada lielākie mežu apsaimniekotāji ir A/S “Latvijas valsts meži”, SIA “Rīgas meži” un Rīgas pilsētas pašvaldība. Visu mežu apsaimniekošanu uzrauga Valsts meža dienesta Centra virsmežniecība. Vairāk kā pusi no Olaines novada mežiem veido nosusinātie meži, kur dominē šaurlapju kūdreņi un šaurlapju āreņi. Trešo daļu no mežu platībām aizņem sausieņu meži – galvenokārt vidēji auglīgās damakšņa un lāna mežaudzes. Izplatītākā koku suga – priede (60%), sastopami arī bērzi un egles, retāk melnalkšņi. No lielajiem purvu masīviem Olaines novadā atrodas daļa Cenas tīreļa, Mēdemu un Ēbeļmuižas purvi. Ievērojamākais augstais purvs ir Cenas tīrelis (kopplatība 8983 ha), kas veidojies pārpurvojoties sauszemei. Olaines novada teritorijā atrodas daļa no Latvijas *Natura 2000* teritorijas – dabas liegums „Cenas tīrelis”. Olaines novadā atrodas arī dabas liegums (*Natura 2000* teritorija) “Melnā ezera purvs” (platība - 342 ha).

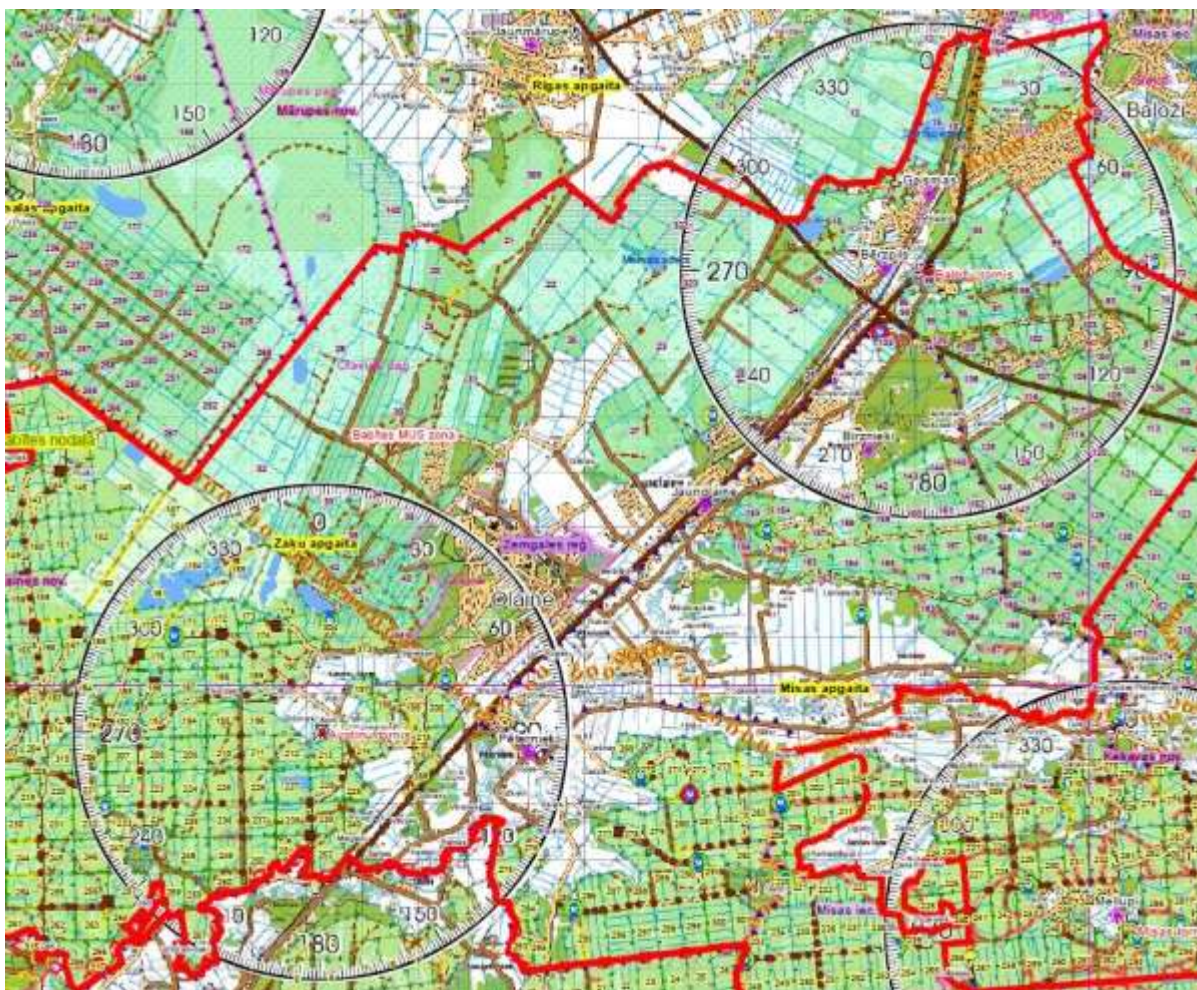
Klimata pārmaiņu kontekstā ir prognozēts, ka sausuma un karstuma periodi nākotnē kļūs biežāki, kas palielina reģiona ugunsbīstamību mežos un kūdras purvos. Par meža un purvu ugunsgrēka cēloņiem var būt apzināta vai neapzināta cilvēka darbība vai arī dabas stihijas - sausums, karstums, zibens iedarbība.

¹⁹ Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, dati uz 01.01.2021. Pieejams: <https://www.vzd.gov.lv/lv/zemes-sadalijums-zemes-lietosanas-veidos> (skatīts 26.10.2021.)

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests (turpmāk tekstā – VMD) ar rīkojumu. Pašvaldības pēc saskaņošanas ar VMD attiecīgajā administratīvajā teritorijā var noteikt un izsludināt citu meža ugunsnedrošo laikposmu. Sevišķas ugunsbīstamības apstākļos pašvaldībām ir tiesības veikt pasākumus, kas samazina ugunsgrēku izcelšanās iespējas mežā. Meža ugunsnedrošais laikposms atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem un parasti ilgst no sniega nokušanas līdz rudens lietavām. Ugunsbīstamākās ir jaunaudzes un vidēja vecuma skujuoku audzes.

Ārkārtas stāvokļa izsludināšanas kārtība ir sekojoša: Centra virsmežniecības virsmežzinis iesniedz rakstisku ierosinājumu novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājam. Komisijas priekšsēdētājs nekavējoties pēc ierosinājuma saņemšanas sasauk Olaines novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas sēdi. Sēdē izskata ierosinājumu un pieņem lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu vai ierosinājuma noraidīšanu. Par minētās komisijas lēmumu novada domes priekšsēdētājs nekavējoties informē zemkopības ministru. Meža ugunsnedrošajā laikposmā ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņi. Gandrīz visi ugunsgrēki tiek atklāti pusstundas laikā no to izcelšanās brīža un uz ugunsgrēka vietu tiek izsūtīta attiecīgās meža ugunsdzēsības stacijas (turpmāk tekstā – MUS) automašīna ar meža ugunsdzēsēju komandu. Līdz 80 % no visiem ugunsgrēkiem tiek atklāti un operatīvi likvidēti tā, ka ugunsgrēkā cietusi platība nepārsniedz 0,5 ha.

Olaines novada teritorijā atrodas divi ugunsnovērošanas torņi (turpmāk tekstā – UNT). Avotiņu UNT atrodas uz privātās zemes, bet ir noslēgts līgums par izmantošanu. Tornis ugunsapsardzībai netiek izmantots. Baložu UNT atrodas uz Rīgas domei piederošas zemes, ir uzstādītas attālinātā ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēma (turpmāk - AUANS) un tornis tiek izmantots ugunsapsardzībai. Zemāk, 12. attēlā, norādīti izmantotie UNT Olaines novadā (iezīmēti ar sarkanajiem krustiņiem).

12. attēls Ugunsnovērošanas torņu izvietojums Olaines novadā [VMD Rīgas reģiona virsmežniecība]

Ugunsgrēka (vai dūmu) gadījumā uz iespējamā ugunsgrēka vietu vispirms izsūta mežniecības amatpersonu, kuras uzdevums ir pārliecināties par izsaukuma pamatotību un situāciju izsaukuma vietā. Ja tiešām ir izcēlies ugunsgrēks, amatpersona uz izsaukuma vietu izsauc tuvākās MUS autocisternu ar komandu. Centra virsmežniecības teritorijā ir piecas MUS - Babītes, Jelgavas, Ropažu, Inčukalna un Ādažu reģionos. Olaines novadam tuvākās ir Babītes MUS (adrese: "Mežsaimniecība 2", Babīte, Babītes pag., Mārupes nov., MUS vadītāja Aivara Kovala tālrunis 20290438) un Jelgavas MUS (Liepu iela 2, Mežciems, Jelgavas nov., MUS vadītāja Aigara Avsjukova tālrunis 27836399).

Ugunsdzēsības stacija strādā tikai meža ugunsnedrošajā laikposmā, kuru nosaka ar Valsts meža dienesta rīkojumu un izsludina visā valsts teritorijā. Gadījumā, ja mežniecība ar saviem resursiem nespēj meža degšanu ierobežot, tā pieprasa palīdzību VUGD. Ugunsdzēsības darbus un kārtību reglamentē MK 2008. gada 10. jūnija noteikumi Nr. 420 "Noteikumi par meža ugunsdzēsības darbiem un Valsts meža dienesta un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta

sadarbības kārtību, veicot meža ugunsgrēku ierobežošanas un likvidācijas darbus”.

Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu ugunsgrēka ierobežošanas un likvidācijas darbus mežā un meža zemēs līdz VUGD struktūrvienības ierašanās brīdim vada VMD atbildīgā amatpersona. Praksē dzēšanas darbu vadītājs arī pēc VUGD struktūrvienības ierašanās ir VMD atbildīgā amatpersona un viņa norādījumi ir saistoši iesaistītajām VUGD amatpersonām.

Lielu mežu ugunsgrēku dzēšana ir darbietilpīgs un ilgstošs process, kas var turpināties vairākas diennaktis un pat nedēļas. Kūdras purvu degšana var ilgt pat vairākus mēnešus, līdz brīdim kad sākas spēcīgas lietavas. Šādos gadījumos var tikt izsludināta ārkārtas situācija. Ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai jāiesaista cilvēkresursi, transportlīdzekļi (buldozeri, ekskavatori u.c.) energoresursi, sakaru līdzekļi u.c.

Pēc meža ugunsgrēka likvidācijas ugunsgrēka vietas uzraudzību veic meža īpašnieks (valdītājs). Atbilstoši VMD mežu statistikai, ~ 52 % Olaines novada mežu zemes pieder valstij, bet ~ 48 % - pārējiem īpašniekiem (privātpersonas, pašvaldība, SIA “Rīgas meži”, Rīgas pilsētas pašvaldība). Purvu zemes ~1,9 % pieder valstij, bet 98,1% (privātpersonas, pašvaldība). Rīgas reģionā, kas ietver arī Olaines novadu, 2020. gadā fiksēti 75 mežu ugunsgrēki. Olaines novadā fiksētie mežu ugunsgrēki: 2018. gadā 100 meža ugunsgrēki ar kopējo platību 43,06 ha. 2019. gadā 48 meža ugunsgrēki ar kopējo platību 91,43 ha. 2020. gadā 19 meža ugunsgrēki ar kopējo platību 7,68 ha. 2021. gadā (līdz decembrim) 15 meža ugunsgrēki ar kopējo platību 2,01 ha. 2024. gadā Olaines novadā fiksēti 2 meža ugunsgrēki, bet 2025. gadā 4 meža ugunsgrēki, kas ir netipiski zems mežu ugunsgrēku skaits, ko ietekmējis slapjais pavasaris un mitrā vasara.

Pēc pieejamās informācijas 2019. gadā Olaines novadā, “Uzvaras Līdums” izcēlies paaugstinātas bīstamības meža un kūdras ugunsgrēks, kura rezultātā izdega ~60 ha meža un kūdras zemes.

Pēc meža ugunsgrēka likvidācijas ugunsgrēka vietas uzraudzību veic meža īpašnieks (valdītājs).

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki vērtējams kā vidējs risks ar augstu varbūtību.

²⁰ Mežu statistika 2021. gads. Pieejams : <https://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/publikacijas-un-statistika/meza-statistikas-cd?nid=1809#jump> (Skatīts: 26.10.2021.)

3.1.7. Epidēmija, pandēmija

Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta (Epidemioloģiskās drošības likuma 1.panta 6.punkts). Atkarībā no infekcijas slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmijas var atšķirties pēc intensitātes saslimušo skaita ziņā, ģeogrāfiskās izplatības, skarto iedzīvotāju grupu loka un norises ilguma. Savukārt pandēmija ir epidēmija, kas skar plašas ģeogrāfiskas teritorijas vai kontinentus.

Infekciju slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tai skaitā, iedzīvotāju imunitātes, vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa, gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonālitate), ģeogrāfiskām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pretepidēmijas pasākumu efektivitātes.

Epidēmiju un pandēmiju iespējamība palielinās situācijās, ja, piemēram, ir notikusi dabas katastrofa vai militārs iebrukums. Palielinās cilvēku skaits, kam nepieciešama medicīniskās palīdzība vai īpaša aprūpe, kā arī evakuācijas laikā, masveida izmitināšanas vietās un citur, kur lielā daudzumā uzturas un pulcējas cilvēki ir paaugstināts risks vides piesārņojumam, kas veicina infekciju slimības ieviešanu un izplatīšanos. Tāpat epidēmijas un pandēmijas draudi var rasties infekcijas pārrobežu pārnesšanas gadījumā.

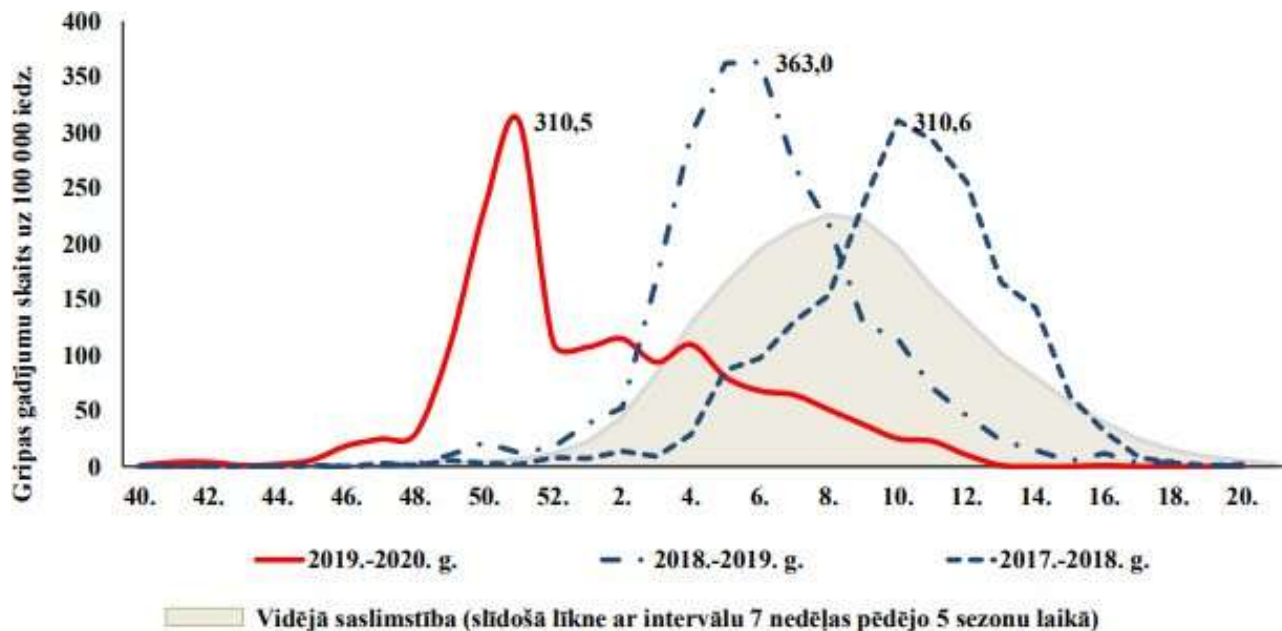
Šobrīd Latvijā par aktuālāko uzskatāma SARS-CoV-2 infekcija (turpmāk - Covid-19 infekcija). Kopš pirmajiem reģistrētajiem saslimšanas gadījumiem 2019. gada nogalē Uhaņas (Vuhaņas) provincē, Ķīnā, saslimšanas gadījumi reģistrēti visos kontinentos, kopā šobrīd vairāk kā 220 valstīs un teritorijās. Pasaules Veselības organizācija 2020. gada 30. janvārī paziņoja, ka Covid-19 infekcija ir sasniegusi pandēmijas līmeni. Līdz 2020. gada beigām pasaulē inficēšanās ar jauno koronavīrusu konstatēta vairāk nekā 84 miljoniem cilvēku, no kuriem vairāk kā 1,8 miljoni

ir miruši. Latvijā pirmais ar Covid-19 inficētais gadījums konstatēts 2020. gada 3. martā, kopā Latvijā līdz 2020. gada beigām saslimuši vairāk kā 40 tūkstoši cilvēku, miruši vairāk kā 650 pacienti.

Vienlaikus epidēmijas risks saglabājas ar gripas strauju izplatīšanos, vidēji gripas sezonas laikā 3 000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniju, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumu skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte. Pandēmiskā gripas vīrusa izplatīšanās gadījumā saslimušo un mirušo skaits var ievērojami pieaugt.

Epidēmija vai pandēmija ir vērtējama kā augsts risks un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem pasākumiem.

Vienlaicīgi Covid-19 un gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejami efektīvi līdzekļi – vakcinācija, tādēļ, nodrošinot sabiedrības vai riska grupu vakcināciju, ir iespējams ievērojami novērst gripas un Covid-19 izplatīšanās riskus.

13. attēls Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos [SPKC dati]

2019. gadā gripas epidēmiskā izplatība sākās ievērojami agrāk nekā iepriekšējā sezonā. Apskatīti dati par akūtu augšējo elpceļu infekciju un gripas izplatību, par laiku posmu 2019. – 2020.

gada sezonā, jo 2020. – 2021. sezonai vēl nav pieejami galējie dati (skatīts 26.11.2021²¹). Saslimstība strauji pieauga no 2019. gada decembra vidus un gripas maksimālā intensitāte tika novērota jau decembra beigās, taču turpmākajās nedēļās, kas sakrita ar brīvdienām skolās, tā strauji samazinājās. Epidēmija ilga līdz marta sākumam (2020. gada 10. nedēļa).

13. attēlā redzamā statistika Latvijā veidota, balstoties uz veiktā monitoringa datiem. Monitoringā tiek iesaistītas ambulatorās ārstniecības iestādes (ģimenes ārsta prakses), stacionārās ārstniecības iestādes un izglītības iestādēs. 2019. – 2020. gada sezonā ziņojumus snieguši 63 ģimenes ārsti un iesaistīto iedzīvotāju skaits kopā bijis 103 842 jeb 5,5 % no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita. Monitoringā kopā tika iesaistītas 11 slimnīcas 10 administratīvajās teritorijās. Olaines novadam tuvākās slimnīcas ir P. Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca, Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas 2. slimnīca, Jelgavas pilsētas slimnīca. Slimnīcu uzņemšanas nodaļas iknedēļu sniedza informāciju par pacientiem, kas hospitalizēti ar aizdomām par gripu un gripas izraisītu pneimoniju pa vecuma grupām. Monitoringā tika iekļautas 35 vispārējās izglītības iestādes (19 672 skolēni) un 36 pirmsskolas izglītības iestādes (6 338 bērni)²².

Gripas epidēmijas intensitāte 2019. – 2020. gada sezonā vērtējama kā vidēja (310,5 gripas gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinot ar iepriekšējām sezonām, gripas epidēmijai nav tendence palielināties.

2020. gadā pasaulē tika izsludināta Covid-19 pandēmija. Covid-19 uzliesmojums sākās 2019. gada decembrī Uhaņā, Dienvidķīnā. Latvijā no 29.01.2020.-16.11.2021. tika reģistrētas 241 839 ar Covid-19 inficētas personas (1058,7 gadījumi 14 dienās uz 100 000 iedzīvotājiem). Olaines novadā (ņemot vērā novadu reformu 01.07.2021.) kopā reģistrēti 1073 saslimšanas gadījumi²³.

2020. gada 13. martā Latvijas Republikas valdība izsludināja ārkārtas stāvokli valstī un noteica ierobežojumus ar mērķi samazināt pandēmijas uzliesmojumu. 9. jūnijā ārkārtas stāvoklis tika atcelts. 2020. gada 6. novembrī ārkārtas stāvoklis tika izsludināts atkārtoti, tas ilga līdz 2021. gada 6. aprīlim. 2021. gada 11. oktobrī izsludināts ārkārtas stāvoklis, kas noteikts līdz 2022. gada 11.janvārim. Atbildīgās institūcijas darbību koordinācijai ārkārtējās situācijas laikā ir

²¹ Pārskati par akūtu augšējo elpceļu infekciju un gripas izplatību. <https://www.spkc.gov.lv/lv/parskati-par-akutu-augsejo-elpecelu-infekciju-un-gripas-izplatibu> [Skatīts 29.09.2021].

²² Pārskats par gripas un citu akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) izplatību 2019.–2020. gada epidēmiskajā sezonā. Pieejams: https://www.spkc.gov.lv/sites/spkc/files/content/Profesionaliemi/Infekcijas%20slimibas%20-%20statistika%20un%20petijumi/Epidemiologijas%20biletene/eb_gripa_2019-2020_parskats_15.09.2020.pdf (skatīts 16.11.2021)

²³ Covid-19 infekcijas izplatība Latvijā <https://www.arcgis.com/apps/dashboards/4469c1fb01ed43cea6f20743ee7d5939> [Skatīts 16.11.2021].

Krīzes vadības padome un Veselības ministrija (turpmāk tekstā – VM). VM un tās pakļautībā esošās iestādes, tai skaitā slimnīcas, ārstniecības iestādes, Slimību profilakses un kontroles centrs u.c., organizē pretepidēmijas pasākumus saskaņā ar Epidemioloģiskās drošības likumu, 2006. gada 21. novembra MK noteikumiem Nr. 948 “Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem”, 2021. gada 28. septembra MK noteikumiem Nr. 662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”, 2000. gada 26. septembra MK noteikumiem Nr. 330 “Vakcinācijas noteikumi”, 2016. gada 16. februāra MK noteikumiem Nr. 104 “Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē” u.c. normatīvo aktu prasībām.

Epidēmijas iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana noved pie darba nespējas. Atkarībā no ieviestajiem pandēmijas pretapkaršanas pasākumiem, var tikt traucētas vai paralizētas atsevišķas nozares (kā piemēram ēdināšana, tūrisms u.c.). Covid-19 kalpo kā lielisks piemērs pasaules un Latvijas sagatavotībai reaģēšanā uz pandēmijām, kā arī pārbauda atbildīgo iestāžu spēju reaģēt krīzes situācijās. Papildus tiek parādīta informācijas laikmeta dezinformācija, kas būtiski kavē cīņu pret pandēmijas izskaušanu. Ņemot vērā klimatiskās izmaiņas, pārapdzīvotības palielināšanos pasaulē un sociāl-ekonomiskos faktorus, nākotnē sagaidāmas jaunas globālas vai vietēja mēroga pandēmijas. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” visā Latvijas teritorijā fiksēta gripas epidēmija (2009. – 2017. gads). Epidēmija vērtējama kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.8. Epizootijas

Epizootijas ir dzīvnieku infekcijas slimības, kurām raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana, un tās rada lielus ekonomiskos zaudējumus, ierobežo tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produkciju. Tās ir, piemēram, Āfrikas cūku mēris, klasiskais cūku mēris, mutes un nagu sērga, putnu gripa, u.c.

Konstatējot epizootijas uzliesmojumu, skartās novietnes dzīvnieki pakļauti nogalināšanai, savukārt noteiktā teritorijā ap skarto novietni tiek piemēroti dažādi ierobežojumi un papildus kontroles pasākumi. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu savvaļas dzīvniekiem, tiek noteikti ierobežojumi un slimības kontroles pasākumi gan slimības apkarošanai un uzraudzībai attiecīgajā savvaļas dzīvnieku populācijā, gan lauksaimniecības dzīvnieku novietnēm, atkarībā no konkrētās

slimības un skartās dzīvnieku sugas. Slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus veic valsts kompetentās iestādes.

Epizootiju izplatību ietekmē inficētu savvaļas dzīvnieku migrācija, inficētu lauksaimniecības dzīvnieku pārvietošana vai dzīvnieku izcelsmes produktu, kas iegūti no inficētiem dzīvniekiem, aprīte. Risku rada arī dažādu dzīvnieku nelegāla pārvietošana.

Epizootija var radīt sekojošas sekas:

- būtiskas negatīvas sekas biznesam un peļņai,
- pieaug slimību ārstēšanas izmaksas,
- samazinās saimniekošanas efektivitāte,
- tiek apdraudētas citas tuvākās dzīvnieku novietnes,
- tiek apdraudēta apkārtējā vide no slimību iekļūšanas tajā.

Epizootisko slimību profilakses pasākumus un to paziņošanas kārtību, ierobežojumus mājdzīvnieku un mājas apstākļos audzētu savvaļas dzīvnieku iespējamās saslimšanas gadījumā, apkarošanas pasākumu kopumu pēc karantīnas noteikšanas, uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumus, ja ir saslimuši savvaļas dzīvnieki, dzīvnieku pārvadāšanas ierobežojumus, transportlīdzekļu tīrīšanas un dezinfekcijas kārtību, ierobežojumus dzīvnieku izcelsmes produktu iegūšanai un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, izmantošanas un savvaļas dzīvnieku medību kārtību slimību apkarošanas laikā, slimību apkarošanas pasākumos iesaistīto institūciju un personu darbību un pienākumus nosaka 2002. gada 19. marta MK noteikumi Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”.

Zemkopības ministrija (turpmāk tekstā – ZM) noteikusi sevišķi bīstamas dzīvnieku slimības (epizootijas):

- Mutes un nagu sērga,
- Klasiskais cūku mēris,
- Āfrikas cūku mēris,
- Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss,
- Āfrikas zirgu mēris,
- Citas epizootijas.

1. Mutes un nagu sērga. Slimības izraisītājs ir patogēns vīruss, kas rada pārnadžu kārtas un biezpēdaiņu apakškārtas dzīvnieku saslimšanu. Pret to visuzņēmīgākie dzīvnieki ir govīs, cūkas,

kazas un aitas. Ja uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā konstatē slimības uzliesmojumu vai slimības gadījumu, veterinārais inspektors par to informē ZM. Valsts un pašvaldības iestāžu turpmākā darbība notiek saskaņā ar Valsts CAP vai attiecīgās pašvaldības CAP. Lai arī Latvijā mutes un nagu sērga pēdējo reizi reģistrēta 1987. gadā, savas kontagiozitātes (lipīguma) dēļ tā kļūst aktuāla ikreiz, kad sērgas uzliesmojums konstatēts Eiropā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz 2005. gada 2. augusta MK noteikumi Nr. 582 “Mutes un nagu sērgas likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. PVD ir izstrādājis „Mutes un nagu sērgas apkarošanas instrukciju”²⁴.

2. Klasiskais cūku mēris (turpmāk tekstā – KCM) – kontagioza, ģeneralizēta visu vecumu cūku infekcijas slimība, kuru ierosina vīruss un kas ātri izplatās uzņēmīgo cūku (mājas un mežu cūku) populācijā. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk tekstā – PVD) klasiskā cūku mēra inficētajās teritorijā veic slimības apkarošanas un ierobežošanas pasākumus. Latvijā pēdējais KCM gadījums reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz 2004. gada 30. novembra MK noteikumi Nr. 991 “Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. Olaines novads neatrodas KCM riska, inficētajā un vakcinācijas teritorijā.

14. attēls KCM riska, inficētās un vakcinācijas teritorijas karte²⁵ [ZM dati]

3. Āfrikas cūku mēris (turpmāk tekstā – ĀCM) – ļoti lipīga akūta cūku infekcijas slimība, ko raksturo septicēmija un augsta letalitāte. Latvijā ĀCM pirmo reizi reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Mājas cūkas no saslimšanas ar Āfrikas cūku mēri var pasargāt, ievērojot stingrus biodrošības

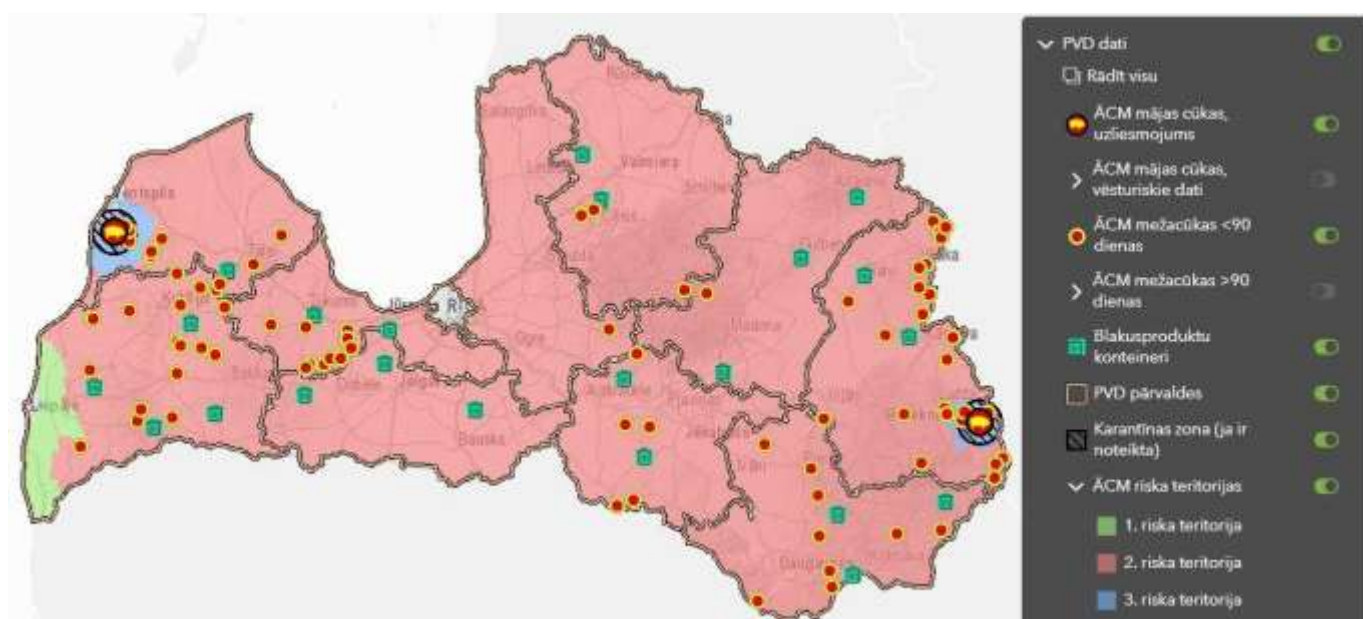
²⁴ PVD instrukcijas. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/pvd-instrukcijas?id=7057#jump> (Skatīts 26.10.2021.)

²⁵ https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/PVD/KCM_teritorijas.jpg (Skatīts 26.10.2021.)

pasākumus. PVD, pamatojoties uz Eiropas Komisijas izdotajiem normatīvajiem aktiem un 2004. gada 17. februāra MK noteikumiem Nr.83 „Āfrikas cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”, ir izstrādājis ĀCM apkarošanas instrukciju, kas paredz detalizētu rīcību slimības aizdomu vai uzliesmojuma gadījumā. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.83 pēc cūku mēra uzliesmojuma Latvijā tiek noteikta karantīnas teritorija ar trijām riska zonām:

1. III riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas mājas cūku novietnēs un savvaļas cūku populācijā,
2. II riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas tikai savvaļas cūku populācijā,
3. I riska zona tiek noteikta kā aizsardzības zona ap III vai II riska zonu.

Olaines novads ir iekļauts II riska zonā, kas tiek noteikta pēc ĀCM gadījumu konstatēšanas savvaļas cūku populācijā.

15. attēls ĀCM skartās teritorijas uz 16.11.2021. [ZM, PVD]²⁶

Atbilstoši kartei (16.11.2021.), Olaines novadā pēdējo 90 dienu laikā nav atrastas mežacūkas, kurām būtu ĀCM. Tuvāka mežacūka, kas inficēta ar ĀCM, pēdējās 90 dienās konstatēta 2021. gada 22. oktobrī Tukuma novada Džūkstes pagasta Ķunduros.

II riska zona iekļauj šādus aizliegumus:

- aizliegts izvest mājas un meža cūkas, izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES,

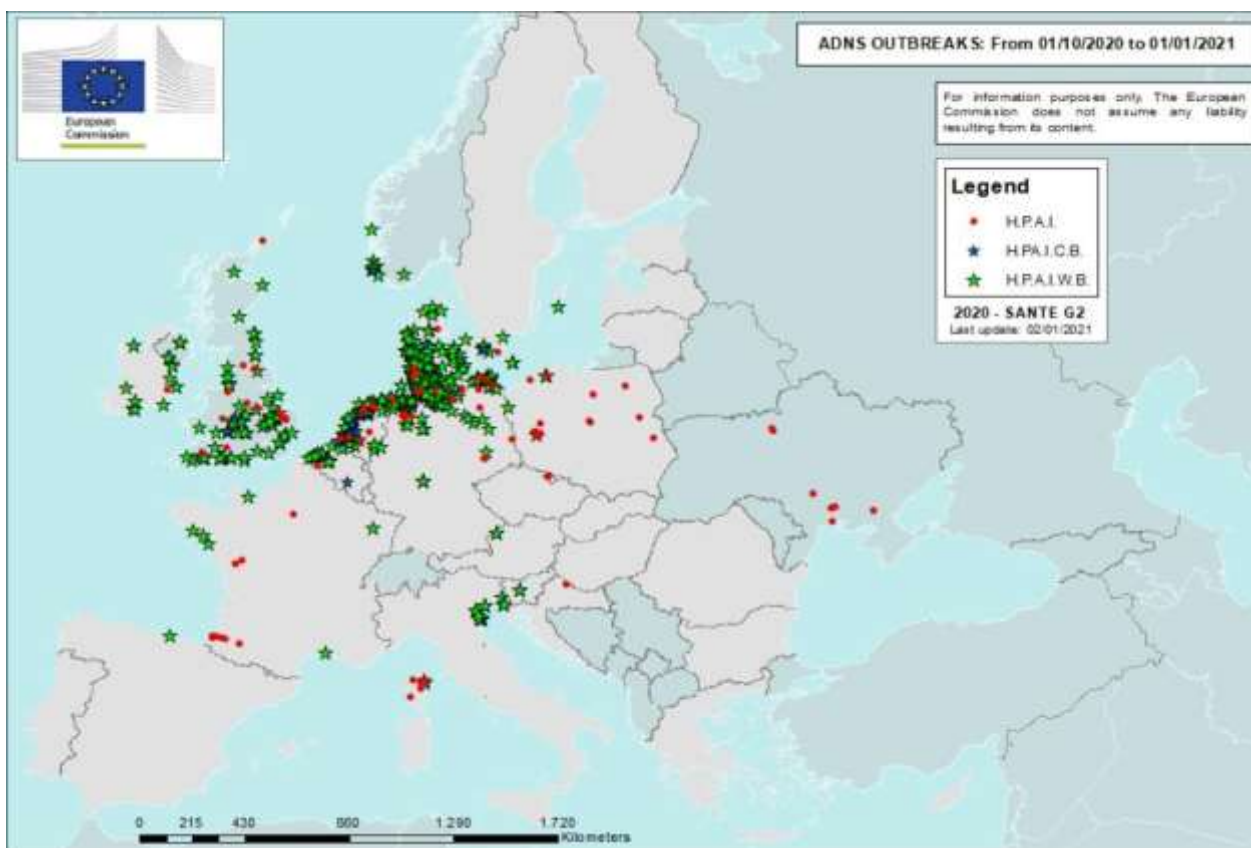
²⁶ĀCM ierobežojumi/ interaktīvā karte. Pieejama: <https://pvd.lvm.lv/?loc=553805:279851:1> (skatīts 16.11.2021.)

- aizliegts izvest no karantīnas inficētās teritorijas savvaļas meža cūkas gaļu, subproduktus (aknas, nieres u.c.), maltu gaļu, svaigas gaļas izstrādājumus (kupāti, šašliks, marinēta gaļa u.c.) un produktus, kas satur savvaļas meža cūku gaļu (kūpināta cūkgaļa, desas, cīsiņi), izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas Īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES,
- cūku turēšanas novietnēs jāievēro bioloģiskās drošības pasākumi,
- nekavējoties jāziņo par cūku saslimšanas gadījumiem,
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu t.sk. cūku liķu savākšanu un iznīcināšanu jāveic atbilstoši noteiktajām prasībām,
- jāveic visi pasākumi, kurus nosaka PVD.

Pēc pieejamās informācijas ĀCM tuvākie uzliesmojumi konstatēti Kurzemē pie Ventspils un Latgalē pie Zilupes.

4. Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss – akūta, ļoti lipīga putnu infekcijas slimība, kas rada bojājumus dažādās orgānu sistēmās, un tās klīniskā izpausme atkarīga no ierosinātāja patogenitātes. Ar putnu gripu slimo vistas, pīles, zosis, tītari, paipalas, pāvi, fazāni un strausi, retāk citas putnu sugas. PVD Latvijas teritorijā katru gadu veic aktīvu putnu gripas uzraudzību putnu migrācijas laikā – pavasaros un rudenos. Pamatojoties uz 2007. gada 19. jūnija MK noteikumiem Nr. 405 "Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība", PVD ir izstrādājis „Putnu gripas apkarošanas instrukciju”, kurā aprakstīta detalizēta informācija un rīcības shēma PVD inspektoriem putnu gripas aizdomu vai apstiprināta uzliesmojuma gadījumā. Salīdzinot ar 2017. un arī 2020. gadu, kad profilaktiskā nolūkā tika noteikti ierobežojumi mājputniem (tos turēt slēgtās telpās, nepieļaujot kontaktu ar savvaļas putniem), putnu gripas aktivitāte 2018. un 2019. gadā Eiropā bija mazāk intensīva. 2021. gadā, līdz 02.jūnijam, putnu gripa Latvijā reģistrēta 50 savvaļas putniem²⁷.

²⁷ Putnu gripa. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinaraiss-dienests/statiskas-lapas/putnu-gripa-aktuala-informacija?id=7505#jump> (Skatīts 26.10.2021.)

16. attēls Putnu gripas uzliesmojumi 2020. gadā [European Commission]

5. Āfrikas zirgu mēris – vīrusa izraisīta slimība, kas skar visus zirgu dzimtas dzīvniekus. 2002. gada 19. marta MK noteikumos Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” noteikti slimības profilakses pasākumi un to paziņošanas kārtība, pasākumi ar zirga mēri saslimšanas gadījumos, slimības apkarošanas pasākumi pēc karantīnas noteikšanas, slimības uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumi, Āfrikas zirgu mēra diagnostika. Latvijā Āfrikas zirgu mēris nav konstatēts.

Lai izvairītos no epizootiju uzliesmojumiem, dzīvnieku novietnēs jāievēro bioloģiskā drošība. Katrai infekcijas slimībai un dzīvnieku novietnē esošajam dzīvnieku veidam šie pasākumi var atšķirties, tāpēc zemāk norādītas vispārējās piesardzības prasības:

- Iegādājoties dzīvniekus no citām novietnēm – pārliecināties par to veselības stāvokli. Pirms jauno dzīvnieku pievienošanas esošajiem, ievietot tos karantīnā (2 – 3 nedēļas);
- Iegādājoties bioloģisko materiālu, to darīt tikai no valsts veterinārajā uzraudzībā esošiem atzītiem spermas savākšanas un uzglabāšanas centriem;
- Aktīvi sadarboties ar praktizējošiem veterinārārstiem, nodrošinot ātru reakciju dzīvnieku slimību gadījumā;

- Higiēnas prasību ievērošana novietnē – tīra un sausa ieeja, pie ieejas novietots dezinfekcijas paklājs, vieta, kur nomazgāt rokas, regulāra personāla apmācība;
- Higiēnas prasību ievērošana novietnes apmeklētājiem – roku mazgāšana, atbilstoša apģērba vilkšana, apavu dezinfekcija, bāhlu izmantošana;
- Nodrošināt, lai novietnes personālam nav saistība ar kādu citu dzīvnieku novietni;
- Nepieļaut nepiederošu personu un citu dzīvnieku iekļūšanu novietnē. Līdz minimumam samazināt novietnes apmeklētājus. Aparot kaitēkļus (grauzējus, insektus);
- Regulāri veikt tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumus novietnē un tās teritorijā. No barības tvertnēm un ēdināšanas sistēmas regulāri izvākt barības pārpalikumus;
- Organizēt izlietoto pakaišu, neizmantotās barības un mirušo dzīvnieku uzglabāšanu līdz savākšanai, ievērojot vispārējās higiēnas prasības un normatīvos aktus. Dzīvnieku līķu iznīcināšanu uzticēt uzņēmumam, kurš saņēmis attiecīgo atļauju;
- Neizbarot lauksaimniecības dzīvniekiem pārtikas atkritumus, medījumu apstrādes pārpalikumus u.c.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” visā Latvijas teritorijā fiksēts ĀCM (2014. – 2018. gads), putnu gripas ierosinātāji H5N8 un H5N5 (2016. un 2017. gads), govju enzootiskā leikoze (2015. un 2016. gads), mājdzīvnieku mutes un nagu sērga (1982. un 1987. gads) un putnu gripas vīruss H5N1 (2006. gads). Neskatoties uz to, ka Olaines novadā nav lielu lopkopības vai putnkopības uzņēmumu, epizootijas vērtējamas kā augsts risks ar augstu varbūtību.

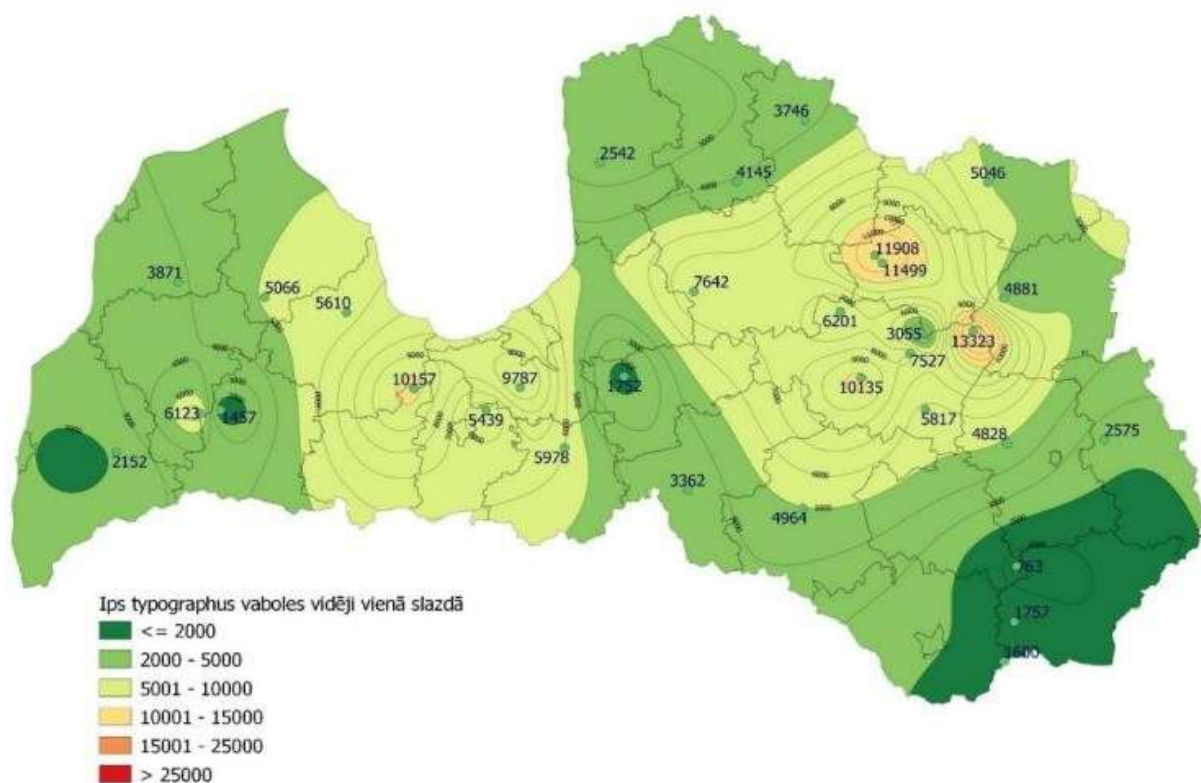
3.1.9. Epifitotijas

Epifitotijas ir augu valsts saslimšana ar infekcijas slimībām jeb strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāeja. Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Kukaiņu masveida savairošanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Atbilstoši “Meža kaitēkļu un

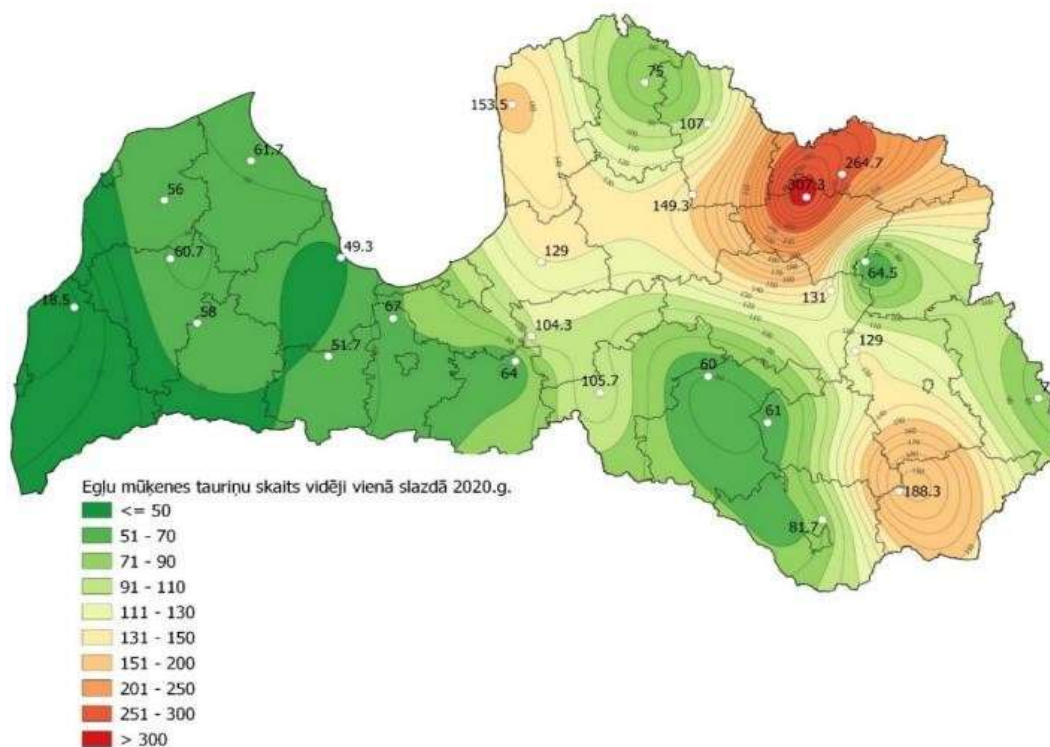
slimību monitoringa un briežu dzimtas dzīvnieku nodarīto jaunaudžu bojājumu monitoringa rezultātiem” par 2020. gadu, Latvijā tiek monitorētas šādas kukaiņu sugas: priežu parastā zāglapsene (*Diprion pini*), priežu sprīžotājs (*Bupalus piniarius*), priežu stūrspārnis (*Semithisa liturata*), priežu sfings (*Hyloicus pinastri*), priežu pūcīte (*Panolis flammea*), priežu iedzeltenā zāglapsene (*Gilpinia pallida*) un citas, mazāk nozīmīgas, kaitēkļu sugas. Īpaši bīstams ir egļu astonezobu mizgrauzis (*Ips typographus*), kas barojas un attīstās galvenokārt parastajās eglēs. Uzskatāms par bīstamāko meža kaitēkli Latvijā pēc mežam nodarītā zaudējuma apmēra. Pēdējo gadu klimatiskie apstākļi Eiropā radījuši labvēlīgus nosacījumus egļu astonezobu mizgrauža savairošanās uzliesmojumam daudzās Eiropas valstīs, sasniedzot pat epidēmijas apmērus. Egļu astonezobu mizgrauži ievērojami izplatījušies arī Latvijā, kur tie ir sasnieguši fona statusu un būtiskus draudus mežsaimniecībai pagaidām nerada. Lielākās masveida savairošanās ir punktveida, izteikti lokālas, un skar atsevišķas audzes vai koku pudurus.

Latvijā šī kaitēkļa pēdējā savairošanās novērota pēc 2005. gada janvāra vētras. Savu maksimumu šī savairošanās sasniedza 2007. gadā, kad lielākajā daļā Latvijas teritorijas, arī Olaines novadā, tika izsludināta ārkārtas situācija. 2007. gadā Latvijas valsts mežzinātnes institūts (turpmāk tekstā – LVMI) “Silava” izstrādāja vērtīgo egļu audžu aizsardzības plānu, kura ietvaros tika sniegts atbalsts arī privātajiem meža īpašniekiem, lai ierobežotu šī kaitēkļa izplatību visā Latvijas teritorijā. Divu gadu laikā mizgrauža populāciju izdevās ļoti būtiski samazināt. Kopš pēdējās mizgrauža savairošanās gandrīz 10 gadus Latvijā mizgraužu populācija bija zemā blīvumā un būtiski kaitējumi mežos netika ilgstoši novēroti. 2019. gada Meža kaitēkļu un slimību monitoringa rezultāti norādīja uz strauju mizgraužu populācijas pieaugumu – mizgraužu populācija sasniedza augsta kaitējuma riska sliekšni Vidzemes centrālajā un ziemeļu daļā. Pretēji prognozētajam, 2020. gada pavasarī egļu astonezobu mizgrauža vaboļu lidošanas aktivitāte vidēji Latvijā, salīdzinot ar 2019. gadu, strauji samazinājās. Straujais lidošanas aktivitātes samazinājums skaidrojams ar zemo gaisa temperatūru un vējaino laiku maija mēnesī. Šie nelabvēlīgie laika apstākļi kavēja mizgraužu izlidošanu un iespēju pulcēties lielā skaitā. Zemāk 18. attēlā redzama 2020. gada informācija par egļu astonezobu mizgrauža izplatību Latvijā.

17. attēls Egļu astoņzobu mizgrauža lidošanas intensitāte (vidēji vienā feromonu slazdā noķerto vaboļu skaits) 2020. gadā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. gada rezultāti]

Egļu mūķene (*Lymantria monacha*) ir viens no bīstamākajiem skuju grauzēju kaitēkļiem Latvijā. Pēdējā egļu mūķenes masveida savairošanās novērota 2010. – 2012. gadā Garkalnes apkārtnē, kad priežu audzes tika pilnībā atskujotas vairāk nekā 10 000 ha platībā. Egļu mūķene ziemo olu stadijā aiz priežu kreves mizas, kur olas grūti atrodamas. Sekojoši, šo kaitēkli nav iespējams konstatēt zemsegas kontrolē. Šī tauriņa monitoringam tiek izmantoti feromonu slazdi. Par augstu risku priežu un egļu audzēm tiek uzskatīts noķerto tauriņu skaits, kas lielāks par 200 vidēji vienā slazdā. Zemāk 20. attēlā norādīts vidējais egļu mūķenes tauriņu skaits, kas noķerts vienā slazdā. Egļu mūķenes populācija pēc ievērojama krituma 2018. gadā strauji palielinājās 2019. gadā un augsts populācijas līmenis saglabājās arī 2020. gadā.

18. attēls Vidēji vienā slazdā noķerto egļu mūķenes tauriņu skaits 2020. gadā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. gada rezultāti]

Tuvākā vieta, kur veikta apsekošana ir Rīgas valstspilsētā, līdz ar to norādīti Rīgas kaitēkļu apsekošanas dati²⁸ (Olaines novadā tie varētu būt līdzīgi). Rīgā 2020. gada apsekošanā kopumā konstatēti šādi kaitēkļi:

- Skuju graužēji
 - priežu sprīžotājs (*Bupalus piniarius*),
 - priežu rūsganā zāglapsene (*Neodiprion sertifer*),
 - priežu iedzeltenā zāglapsene (*Gilpinia pallida*),
 - egļu mazā zāglapsene (*Pristiphora abietina*),
 - priežu pūcīte (*Panolis flammeo*),
 - priežu vērpējs (*Sendrolimus pini*),
 - priežu sfīgs (*Hyloicus pinastri*),
 - egļu mūķene (*Lymantria monacha*),
 - egļu bruņuts (*Physokemmes piceae*);
- Lapu graužēji
 - lielais salnsprīžmetis (*Erannis defoliaria*),
 - lauku, meža maijvabole (*Melolontha melolontha*, *M. hippocastani*);

²⁸ Meža biotisko risku monitorings. Meža kaitēkļu un slimību monitorings 2020. gada rezultāti. Latvijas valsts mežzinātnes institūts "Silava". Agnis Šmits. [Skatīts 02.12.2021].

- Stumbra kaitēkļi
 - egļu astonzobu mizgrauzis (*Ips typographus*),
 - egļu sežsobu mizgrauzis (*Pityogenes chalcographus*),
 - galotņu sežsobu mizgrauzis (*Ips accuminatus*),
 - lūksngrauži (*Tomicus piniperda*, *T. minor*),
 - sveķotājsmecernieki (*Pisodes spp.*),
 - koksngrauži (*Monochamus spp.*, *Rhagium inquisitor*, *Acanthocinus aedilis*),
 - bērzu gremzdgrauzis (*Scolytus ratzeburgi*);
- Jaunaudžu un sēklu kaitēkļi
 - maijvaboles (*Melolantha spp.*),
 - smecernieki (*Hylobius spp.*),
 - sakņgrauži (*Hylastes spp.*),
 - Tinēji (*Evetria spp.*; *Epinotiatedella*, *Rhyacionia spp.*, u.c),
 - čiekuru svilnis (*Dyorictria abietella*),
 - egļu čiekuru tinēji (*Laspeyresia strobilella*);
- Slimības
 - sakņu trupe (*Heterobasidium annosum*),
 - celmene (*Armillaria spp.*),
 - sveķu vēzis (*Peridermium pini*),
 - skujbire (*Lophodermium spp.*).

Spānijas kailgliemezis (*Arion vulgaris*) ir viena no Eiropas simts visinvazīvākajām dzīvnieku sugām, kas pēdējos gados kļuvusi par nopietnu problēmu arī Latvijā. Olaines novadā ir izplatīts diezgan plaši. Latvijā suga konstatēta 20. gs. beigās, bet jau 21. gs. sākumā tā strauji sākusi izplatīties. Ja 2009. gadā bija zināma tikai viena šīs sugas atradne, tad 2018. gadā suga apstiprināta 46 vietās. Spānijas kailgliemezis ir visēdājs, līdz ar to kaitē augļiem, dārzeņiem un zaļajiem augiem. Spānijas kailgliemezim raksturīgas masveida populācijas, un, savairojoties lielā daudzumā, tas ir spējīgs nodarīt būtisku kaitējumu laukaugiem. Iedzīvotāji tiek aicināti ziņot par sastaptajiem Spānijas kailgliemežiem Dabas aizsardzības pārvaldei, kā arī tos uzraudzīt un likvidēt savos īpašumos.

Šis bezmugurkaulnieks, kura garums var sasniegt 7 līdz 14 cm, izceļas ar masīvu, platu un nedaudz saplacinātu ķermeni. Tā krāsa ir ārkārtīgi mainīga, variējot no brūngani netīri pelēkzaļas, oranžīgas vai pelēcīgas līdz pat retāk sastopamai melnai. Latvijā dominē brūngani, ķieģeļsarkani un oranžīgi īpatņi. Kailgliemeža pēda, kas ir platakā ķermeņa daļa, parasti ir gandrīz balta vai pelēcīga, bez raksturīgajām rievīnām. Glotas uz pēdas pārsvarā ir bezkrāsainas, taču uz ķermeņa

virsmas parasti ir dzeltenīgas vai oranžīgas. Ķermeņa virspusi sedz lieli un iegareni kārpīņveida izcīlnīši. Mugura šķērsgrīzumā ir pusapaļa, bet astes gals plati noapaļots. Kamēr nepieauguši īpatņiem abos sānos mēdz būt tumša josla, pieaugušie kailgliemeži ir vienkrāsaini. Tas labprāt uzturas mitrās vietās, tāpēc ir visvairāk novērojams no rīta, vakaros, naktīs un lietus laikā.

Latvijā Spānijas kailgliemezis sākotnēji ievazāts un sastopams pārsvarā antropogēni ietekmētās vietās – cilvēku mītnu tuvumā, dārzos, parkos, apstādījumos, ceļmalās, grāvmalās, kapsētās un lauksaimniecības zemēs. Tomēr suga jau ir sekmīgi iedzīvojusies un izplatās arī mazāk pārveidotos un dabiskajos biotopos, piemēram, mežos, ūdenstilpju piekrastēs, pļavās un kāpās.

Invazīvajām kailgliemežu sugām, un it īpaši to hibrīdiem, piemīt vairākas īpašības, kas sekmē to straujo invāziju un kolonizācijas spējas. Tām raksturīga lielāka auglība, ātrāka attīstība, labāka ekoloģiskā tolerance un izturība pret nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem. Tām ir maz dabisko ienaidnieku, paaugstinātas izplatīšanās spējas, kā arī lielāks uzvedības un fenotipiskais plastiskums salīdzinājumā ar vietējām sugām. *Arion vulgaris* piemīt īpaši liela pārvietošanās aktivitāte – tie biežāk pamet sev zināmās vietas, meklējot jaunas, kas skaidro to sekmīgo ieviešanos jaunās teritorijās, kurās ir atšķirīgi apstākļi un barības avoti. Šī paaugstinātā pārvietošanās aktivitāte ir saistīta arī ar citām uzvedības īpatnībām, kas izpaužas ar lielāku pārdrošību un pētnieciskumu jaunu teritoriju apgūvē, aktīvāku barības meklēšanu un efektīvāku resursu izmantošanu, tādējādi palielinot reproductīvos panākumus. Turklāt, ja trūkst parastās barības, *Arion vulgaris* spēj pārtikt pat no aļģēm, sūnām, ķērpjiem un koka mizas, un kailgliemeži ir spējīgi izdzīvot tikai no ūdens pat 36–45 dienas. Spānijas kailgliemeži savā barībā izmanto arī beigtus vai savainotus savas sugas īpatņus.

Ietekme uz vidi ir vērtējama kā augsta, jo suga ir ekoloģiski plastiska un ļoti auglīga un ātri iedzīvojas ne tikai cilvēka radītos apstākļos, bet izdzīvo un vairojas dažāda veida dabiskajos biotopos (zālajos, mežos, kāpās). Tā dabā krustojas ar vietējām sugām, piemēram, sarkano un melno kailgliemezi, kas vietās, kur parādās Spānijas kailgliemezis, mēdz izzust. Var ietekmēt ekosistēmas dinamiku, jo izkonkurē sugas un barojas ar citiem bezmugurkaulniekiem, piemēram, gliemežiem un sliekām, kā arī var apdraudēt vietējās augu sugas, gan apēdot tās, gan pārnēsājot dažādus augu patogēnus un var izplatīt jaunas parazitāru un patogēnu sugas, kas ievestas no citiem reģioniem.

Iespējamā ekonomiskā un sociālā ietekme:

Masveidīgas savairošanās gadījumā lauksaimnieki ir spiesti izmantot ķīmiskos ierobežošanas līdzekļus (limacīdus), kas netieši ietekmē pārtikas un vides kvalitāti vai produkcijas pašizmaksu.

Suga var netieši radīt problēmas sociāli ekonomiskajās jomās, piemēram, ietekmēt iedzīvotāju dzīves ērtību kvalitāti un/vai dzīves dārdzību, samazināt lauksaimnieku un uzņēmēju ienākumus, kā arī ietekmēt ekosistēmu pakalpojumu kvalitāti.

Masveida savairošanās var samazināt zemes un īpašumu vērtību.

Kailgliemeži var pārnēsāt *Escherichia coli* baktērijas, būt starpsaimnieki vairākām parazitū sugām, kas invadē suņu dzimtas dzīvniekus, un parazitiskajai nematožu sugai *Aelurostrongylus abstrusus*, kuras definitīvais saimnieks ir kaķis. Piesārņojums ar gliemežiem var palielināt mājlopu risku saslimt ar botulismu, ko ierosina *Clostridium botulinum* baktērijas.

Spānijas kailgliemezis Latvijas teritorijā galvenokārt tiek ievazāts ar stādiem, pie kuru saknēm atrodas gliemeža oliņas. Tāpēc invadēto teritoriju īpašniekiem ir jāsadarbojas sugas izplatības ierobežošanā. Aktīva olu dēšana notiek no augusta līdz septembrim, tādēļ ir svarīgi panākt, lai pēc iespējas mazāks gliemežu skaits sasniegtu dēšanas vecumu un izdētu olas. Viena dējuma olas, kas var būt pat vairāk nekā 250, atrodas vienkopus.

Ierobežošanas pasākumi: Latvijā Spānijas kailgliemezim nav oficiāli noteikts invazīvas sugas vai karantīnas organisma statuss. Tādēļ oficiāli sugas pārvaldības pasākumi netiek veikti. Galvenā sugas ierobežošana notiek iedzīvotāju iniciatīvas ietvaros mājsaimniecībās.

Mehāniskā ierobežošana (visefektīvākā):

Nolasīšana un iznīcināšana: Kailgliemeži jānolasa ar rokām vēlu vakarā krēslai iestājoties vai agri no rīta (kad tie ir aktīvi). Iznīcināšana veicama, tos pāršķeļot ar lāpstu vai kādu asu priekšmetu, vai ievietojot uz vienu diennakti 10% vārāmā sāls šķīdumā.

Beigto īpatņu izmantošana: Beigtos gliemežus var atstāt citu īpatņu piesaistīšanai konkrētā vietā, lai pēc tam tos atkārtoti nolasītu.

Iznīcināto īpatņu utilizācija: Ja kailgliemeži tiek iznīcināti augustā, septembrī, lai nepieļautu oliņu nonākšanu vidē, tie jāsadedzina vai jāievieto vārāmā sāls šķīdumā.

Lamatas: Var izmantot kastes, burkas, pudeles ar nogrieztu galu, ievietojot tajās pievilinātājvielu, piemēram, pūstošus augus.

Slīcināšanas slazdi: Augsnē līdz augsnes virskārtai ierok trauku, kurā ielej šķidrumu kopā ar pievilinātājvielu (visbiežāk alu). Lai veicinātu noslīkšanu, šķidrumam jāpievieno 1% vara (vara sulfāts) vai 10% vārāmā sāls šķīdums.

Ķīmiskā ierobežošana: Limacīdi, granulas izkaisa vietās, kur gliemeži novēroti visvairāk, stingri ievērojot lietošanas un uzglabāšanas noteikumus.

Augus var aizsargāt būvējot aizsargsienas, izmantojot vara stieples (pie augšas nolokot 45 grādu leņķī) vai lentes un elektriskos ganus.

Preventīvie pasākumi kailgliemežu ierobežošanai ir darbietilpīgs process, kas jāveic katru gadu. Regulāra ceļmalu, grāvju malu, aizaugušu vietu pļaušana gliemeža invadēto vietu tuvumā. Nopļauto zāli ieteicams novākt. Komposta kaudzes piesaista gliemežus, tādēļ rekomendējama slēgta tipa komposta tvertņu lietošana, kas nepieļauj gliemju iekļūšanu vai izkļūšanu.

Olaines novadā pie invazīvām kaitēkļu sugām var pieminēt Amerikas signālvēzi. Uzskatāms par visbīstamāko invazīvo vēžu sugu, kas būtiski apdraud vietējo vēžu populācijas un izplata vēžu mēri. Dzīves veida ziņā ieņem līdzīgus biotopus kā platspīļu upesvēzis, bet, tā kā ir noturīgāks pret slimībām un pats tās pārnēsā, signālvēzis ir nopietns konkurents vietējiem vēžiem. Dzīvo upēs, ezeros, drenāžas kanālos, rok alas. Visēdājs.

Augu saslimstības iedala karantīnas un nekarantīnas slimībās. Karantīnas slimībām ir svarīgi savlaicīgi konstatēt infekcijas izraisītāja klātbūtni un iznīcināt attiecīgos infekcijas perēkļus. Aktuālākā karantīnas slimība ir kartupeļu gaišā gredzenpuve. Nekarantīnas slimības savlaicīgi ierobežo, lietojot augu aizsardzības līdzekļus. Raksturīgākā nekarantīnas slimība ir kartupeļu lakstu puve.

ZM ir sagatavojusi noteikumu projektu par pasākumiem augu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* organismu, kas izraisa bīstamu bakteriālu slimību augiem. Noteikumu projekts izstrādāts, lai novērstu kaitīgā organisma ieviešanu un izplatīšanos Latvijā. 2018. gada 16. oktobra MK noteikumos Nr. 640. "Fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)" noteikti fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret kaitīgo organismu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) jeb bakteriālo lapu apdegumu. Organisms augiem izraisa bīstamu bakteriālu slimību. Baktērijas nosprosto koksnes vadaudus, kas kavē auga attīstību, izraisa lapu vīšanu, koka vainaga atmiršanu un bojāeju. Organismu arī pārnēsā kukaiņi (cikādes), kas veicina tā izplatīšanos. Viena no cikāžu sugām, kas pārnēsā organismu, ir putu cikāde, kas plaši izplatīta arī Latvijā. *Xylella fastidiosa* ir viena no visbīstamākajām baktērijām pasaulē, kas apdraud vairāk nekā 300 dažādas augu sugas, tajā skaitā tādas Latvijā saimnieciski un ekonomiski nozīmīgas koku sugas kā ozolus, kļavas, vītulus, gobas, vīksnas, zirgkastaņas, arī augļu kokus un ogulājus – plūmes, ķiršus, avenas, kazenēs, dzērvenes, krūmmellenes. Tāpat baktērija var bojāt daudzus plaši izplatītus dekoratīvos augus (hortenzijas, efejas, lavandas, rozmarīnu, pelargonijas u.c.). Baktēriju nav iespējams

ierobežot ar augu aizsardzības līdzekļiem. Galvenais veids kā apturēt baktērijas izplatību, ir ļoti stingru fitosanitāro pasākumu piemērošana – inficēto koku un apkārtējo saimniekaugu pēc iespējas ātrāka iznīcināšana. Papildus šiem pasākumiem jāizmanto insekticīdi, kas samazinātu slimības pārnēsēju kukaiņu skaitu. Galvenais baktērijas izplatīšanās veids ir ar stādāmo materiālu (arī podaugi, kas domāti dekoratīviem nolūkiem). Tāpēc ir ļoti jāuzmanās ar “zaļo suvenīru” ieviešanu no tām valstīm, kur baktērija ir izplatīta, piemēram, ASV, Kanāda, arī Itālija, Francija, Spānija, Vācija. Baktērija Eiropā pirmo reizi konstatēta 2013. gadā, Itālijā, kur nodarīja milzīgus zaudējumus olīvu audzētājiem, nopostot stādījumus vairāk nekā 300 000 ha platībā.

2017. gadā Latvijā pirmo reizi konstatēta baktērija, kas izraisa ozolu akūto kalšanu. Akūto ozolu kalšanas ierosinātais ir zinātnei jaunas baktērijas: *Gibbsiella quercinecans* un *Brenneria goodwinii*. Slimība laboratoriski apstiprināta Lielbritānijā un Šveicē, bet slimības simptomi novēroti vairākās Eiropas valstīs. Slimība sevišķi izplatīta ir Lielbritānijā, kur notiek intensīvi šīs slimības pētījumi. 2018. gada 14. decembrī noslēgts daudzpusējas sadarbības līgums par turpmākajiem darbiem un slimības zinātniskiem pētījumiem trīs gadu periodā. Ar šī sadarbības līguma noslēgšanu uzsākts zinātnisku pētījumu projekts “Risinājumu izstrāde Ozolu akūtās kalšanas ierobežošanai Talsu paugurainē Meža pētīšanas stacijas teritorijā, kuri pēc nepieciešamības piemērojami arī pārējā Latvijas teritorijā” īstenošanu. Olaines novadā līdz šim nav saņemta informācija ka fiksēta šī slimība.

Epifitotijas var izraisīt negatīvas ekonomiskas sekas attiecībā uz kultūru audzēšanu, radot papildu izmaksas saistībā ar lauksaimnieciskās ražošanas resursiem, piemēram, ar kultūru aizsardzību. Palīdzību epifitotiju cietušajiem reglamentē 2015. gada 14. jūlija MK noteikumi Nr. 401 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana””. Saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 17. panta 6. punktu: “Kaitīgo organismu masveida izplatīšanās (epifitotijas) gadījumā augu aizsardzības pasākumus veic saskaņā ar Civilās aizsardzības likumu”.

Latvijā pie kaitīgajām epifitotijām var pieskaitīt latvāņu izplatīšanos.

²⁹ Izplatība Latvijā –<https://www.vaad.gov.lv/lv/izplatiba-latvija> (skatīts 01.12.2025.)

Saskaņā ar 2008.gada 14.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.559 “Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi” Latvijā ir noteikta invazīva augu suga – Sosnovska latvānis (*Heracleum sosnowskyi* Manden.).

Sosnovska latvānis (*Heracleum sosnowskyi*) ir Latvijas dabai neraksturīga suga, kas apdraud vietējos augus un to dzīvotnes, rada ekonomiskus zaudējumus, kaitējumu videi un cilvēka veselībai.

Latvijā Sosnovska latvānis ir plaši izplatījies pamestās zemēs, lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, traucētos, antropogēni ietekmētos biotopos, kā arī urbanizētos apgabalos, atklātās platībās, krūmos, mežos, gar elektrolīnijām, gāzes vadiem, ceļmalās, gar dzelzceļu, grāvmalās un ap upēm un cita veida ūdenstilpēm, ar kuru palīdzību Sosnovska latvānis efektīvi spēj izplatīt sēklas plašā teritorijā. Izņēmums varētu būt vienīgi platas, dziļas upes ar stāviem krastiem, kur Sosnovska latvāņa sēklām nebūtu iespēju aizķerties un rast vietu augšanai. Strauju izplatību veicina Sosnovska latvāņa lielais sēklu daudzums, cilvēka tieša un netieša, tīša un netīša darbība, satiksme, augsnes pārvietošana, dzīvnieku un putnu transports.

Valsts augu aizsardzības dienests (turpmāk - VAAD) veic Sosnovska latvāņa izplatības noteikšanu un invadēto teritoriju uzmērīšanu, sniedzot datus pašvaldībām ierobežošanas koordinēšanai un plānošanai to administratīvajās teritorijās un sabiedrībai, lai ikviens būtu informēts par auga izplatības vietām un varētu sevi pasargāt no tā radītajiem apdegumiem.

Valstī ir uzmērīta 11 486,24 ha liela teritorija, kura ir invadēta ar latvāni (dati 2025.gads)²⁹. Pēc VAAD datiem Olaines novadā invadētas 38 ha lielas teritorijas (uz 2025.gadu). Saskaņā ar normatīviem aktiem Olaines novada pašvaldība veic Sosnovska latvāņa iznīcināšanas pasākumus.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” visā Latvijas teritorijā fiksēta kļavu lapu melnkreve (2013. gads), Bakteriālā iedega (2007., 2011., 2013., 2014. gads), Akūtā ozolu kalšana (2017., 2018. gads), Dzeltenā rūsa (2015. gads), Stiebrzāļu gredzenplankumainība (2016. gads), Kviešu lapu dzeltenplankumainība (2016. gads) un Graudzāļu miltrasa (2016. gads). Latvāņu invadētās teritorijas Olaines novadā koncentrējas ap Olaines pilsētu, bet ir arī citās vietās – skatīt VAAD karti [šeit](#). Epifitotijas apdraudējums novērtēts kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.10. Bīstamo vielu noplūde objektā

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde – ražošanas tehnoloģisko procesu būtiski bojājumi, tilpņu, cauruļvadu vai bīstamo vielu pārvadāšanas līdzekļu bojājumi, kas noved pie bīstamo vielu noplūdes tādos daudzumos, kas apdraud cilvēku, dzīvnieku veselību un dzīvību, kā arī rada postījumus apkārtējai videi un lielus materiālos zaudējumus.

Olaines novadu neapdraud ārpus valsts esošie bīstamie objekti, tādi kā Baltkrievijas Republikas Novopolockas pilsētas ķīmisko un naftas produktu pārstrādes uzņēmumi un Lietuvas Republikas teritorijā, Latvijas robežas tuvumā, izvietotie Mažeiku naftas pārstrādes rūpnīca un Būtiņģes naftas produktu termināls.

Bīstamo vielu noplūde var notikt no stacionāriem objektiem. Bīstamie objekti uzskaitīti atbilstoši 2021. gada 21. janvāra MK noteikumiem Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) tīmekļa vietnē norādītajam rūpniecisko avārijas risku objektu sarakstam. Zemāk tabulā uzskaitīti bīstamie objekti atbilstoši MK noteikumu Nr. 46 sarakstam un VPVB norādītajai informācijai.

5. tabula

Nr.p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese	Bīstamās vielas daudzums (tonnas)	Kategorija
1.	SIA “Pirmas” Olaines naftas bāze	Jelgavas šosejas 16. km, Olaines novads, 67912130, 29231634	Naftas produkti – līdz 73 188, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 348	A
2.	AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS””	Rūpnīcu iela 3, Olaine, 20221902, 26555628	Hlors – līdz 40, acetoniānhidrīns – līdz 500, acetonitrils – 180, parafīns C ₁₀ -C ₁₃ – 150, izobutanols – 100, nātrija hidroksīds šķ. – 100, metanols – 60, ksilols, lakbenzīns, butilacetāts, etilacetāts, hidrazīna hidrāts – 50. Vielas sortimentu un daudzumu skatīt atļaujā A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI12IA0004 3. tabulā	A

3.	AS "Olpha"	Rūpnīcu iela 5, Olaine, 6701370	Akūti toksiskas vielas – līdz 77,492, naftas produkti – nav, uzliesmojoši šķidrums – līdz 96,30, oksidējoši šķidrums – līdz 10,6, amonjaks – līdz 3,075, vielas, kas aktīvi reaģē ar ūdeni, – līdz 59,315	B
4.	SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Olaine"	Zemgales iela 1a, Olaine	Naftas produkti – līdz 71,244	C
5.	SIA "Olaines Kūdra" degvielas uzpildes stacija	Rīgas iela 21, Olaine, 67964185, 64964258	Naftas produkti – līdz 20	C
6.	SIA "CrossChem"	"Jaunvītapi" un "Naftaluki" Olaines pagasts, Olaines novads	Amonija nitrāta mēslojums – līdz 990 Kālija nitrāta mēslojums – līdz 990 Nātrija nitrāta mēslojums – līdz 35 Vējstikla šķidruma koncentrāts – līdz 60 Antifrīza un tosola koncentrāts – līdz 30 Sašķidrinātā propāna gāze – līdz 10 Dīzeļdegviela – līdz 2,12	B

Kā stacionārus bīstamus objektus var uzskatīt degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) un gāzes uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – GUS). Zemāk tabulā norādītas DUS un GUS kuras nav minētas augstāk norādītajos sarakstos.

6. tabula

Pārējie DUS un GUS Olaines novadā

Nr. p. k.	DUS/GUS nosaukums	Atrašanās vieta
1.	Virši Olaine	"Daces", Jaunolaine, Olaines nov., LV-2127
2.	Euro Gāze	Medemciems, Olaines pagasts, LV-2127
3.	Virši Olaine	"Ievalti", Jaunolaine, Olaines nov., LV-2127

Kā papildus, atsevišķu bīstamu objektu, kas nav iekļauts bīstamo objektu sarakstā, var minēt AS "BAO", Celtnieku ielā 3a izvietoto Olaines bīstamo atkritumu pārstrādes kompleksu. Šajā objektā ir fiksētas bīstamo vielu noplūdes un paaugstinātas bīstamības ugunsgrēki, līdz ar to VUGD ir jāinformē STCAK par ugunsgrēkiem un izsaukumiem uz objektu. STCAK vadoties pēc VUGD norādījumiem, pieņem lēmumus par turpmāko rīcību.

Olaines novadā ir divi uzņēmumi, kuriem ir jāizstrādā rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas programma (turpmāk tekstā – RANP). RANP ietvarā uzņēmumam ir jāizvērtē iespējamās avārijas, darbības to novēršanai un sekas, ja šāda avārija notiek. RANP izstrādāts AS “Olpha”, SIA “CrossChem”. SIA “CrossChem” veic darbības ar minerālmēsliem un ražo AdBlue dīzeļdegvielas piedevu, bet AS “Olpha” ražo farmaceitiskās pamatvielas un preparātus. Olaines novadā ir divi uzņēmumi, kuriem ir izstrādāts Drošības pārskats (turpmāk tekstā – DP) un Objekta civilās aizsardzības plāns (turpmāk tekstā – Objekta CAP). Šie uzņēmumi ir AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” un SIA “Pirmas” Olaines naftas bāze. AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” ražo dažādas krāsas, lakas u.c. ķīmiskas vielas, bet SIA “Pirmas” Olaines naftas bāzē tiek veiktas degvielas pārsūkņēšanas un uzglabāšanas darbības.

Atsevišķi Olaines novada CAP netiek modelētas iespējamās avārijas objektos, kuriem ir izstrādāts RANP, DP, Objekta CAP vai ārpusobjekta CAP, jo šādai informācijai jābūt iekļautai izstrādātajos dokumentos un pieejamiem Olaines novada CA komisijai. Pēc pieejamās informācijas AS “Olainfarm” (šobrīd AS “Olpha”) 2013. gadā noticis sprādziens, kurā cietuši divi cilvēki, bet 2021. gada 27. novembrī sprādzienā bojā gājis viens cilvēks un ievainots otrs.

Uzņēmumu – AS “Olpha”, AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” un SIA “Pirmas”, SIA “CrossChem” – informatīvie materiāli sabiedrībai ir pieejami Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē (<https://registri.vvd.gov.lv/rupniecisko-avariju-riska-objekti/?exec=1>).

AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” ārpusobjekta CAP apskatīti dažādi avāriju scenāriji un aprakstītas iespējamās ietekmes zonas. Kā bīstamākās vielas objektā tiek uzskatītas metanols, acetonciānhidrīns un hlors. Zemāk tabulā norādīta informācija par avārijas seku scenārijiem un ietekmes zonām.

7. tabula

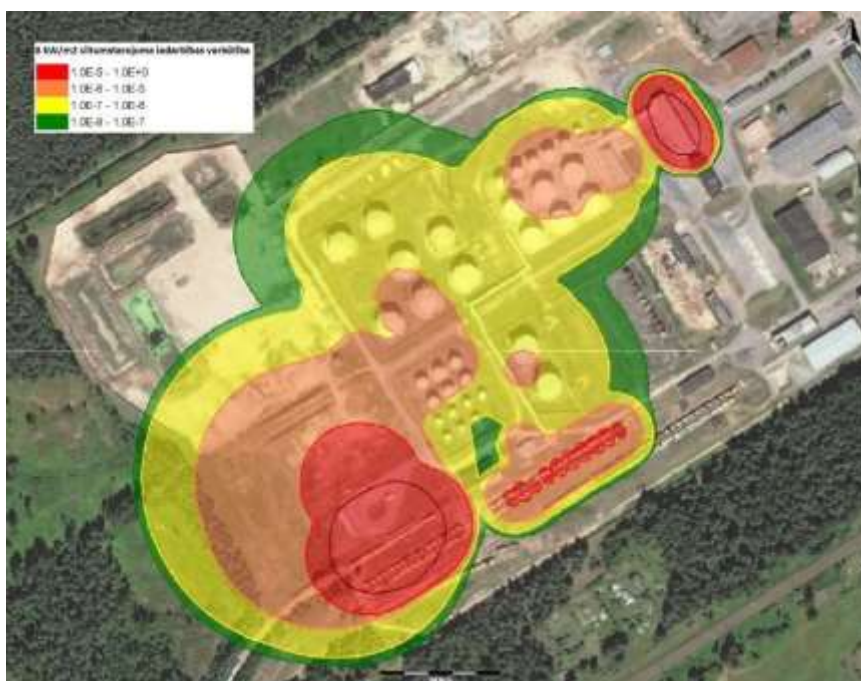
Scenārijs	Viela	Maksimālā 1% letālā iznākuma distance (m)
Tvertnes tūlītēja izplūde	Metanols	48
	Acetonciānhidrīns	38
	Hlors	640
Tvertnes satura izplūde 10 minūtēs	Metanols	40
	Acetonciānhidrīns	33
	Hlors	1002
Noplūde no tvertnes caur bojājumu, kā diametrs ir vienāds ar 10 mm	Metanols	-
	Acetonciānhidrīns	10
	Hlors	235

SIA “Pirmas” Olaines naftasbāzē, atbilstoši 2019. gada civilā aizsardzības plānam, maksimāli var atrasties 711,45 t sašķidrinātā naftas gāze, 3487,5 t benzīna, 40 160 t dīzeļdegviela, 2106 t reaktīvā degviela un 780 t etanols. Avāriju seku modelēšanai izmantota Nīderlandes institūta „TNO” industriālās un ārējās drošības departamenta izstrādāta avāriju seku iedarbības izplatības modelēšanas datorprogramma *Effects 10*. Zemāk tabulā norādīti modelētie scenāriji un lielākā scenārija ietekmes zona. Zemāk attēlā norādīta iespējamo avārijas scenāriju radītā siltumstarojuma ar 8 kW/m² apdraudētā teritorija un apdraudējuma varbūtība.

8. tabula

Scenārijs	Maksimālā 1% letālā iznākuma distance [m]
Avāriju seku iedarbības izplatība avārijas gadījumā SNG dzelzceļa cisternas pieņemšanas procesā	
SNG dzelzceļa cisternas BLEVE ³⁰	239
Avāriju seku iedarbības izplatība avārijas gadījumā sūkņu – kompresoru stacijā procesā (SNG)	
Noplūde no sūkņa pa bojājumu lielākā pievienotā cauruļvada diametrā – eksplozija	174
Avāriju seku iedarbības izplatība 100m ³ SNG tvertnes avārijas gadījumā	
Uzglabāšanas tvertnes satura momentāna izplūde (momentāna iztvaikošana gaisā) – eksplozija	278
Avāriju seku iedarbības izplatība 200m ³ SNG tvertnes avārijas gadījumā	
Uzglabāšanas tvertnes satura momentāna izplūde (momentāna iztvaikošana gaisā) – eksplozija	377
Avāriju seku iedarbības izplatība avārijas gadījumā SNG autocisternu uzpildes procesā	
SNG autocisternas BLEVE	188
Avāriju seku iedarbības izplatība tehnoloģiskā cauruļvada avārijas gadījumā (SNG)	
Cauruļvada pilns pārrāvums – eksplozija	61
Siltumstarojuma iedarbības izplatība peļķes ugunsgrēka gadījumā dzelzceļa cisternu noliešanas estakādē (Benzīns)	
Dzelzceļa cisternas tūlītēja izplūde (benzīns)	35
Avāriju seku iedarbības izplatība avārijas gadījumā sūkņu stacijā Nr. 3 (benzīns)	
Noplūde no sūkņa pa bojājumu, kura izmērs vienāds ar 10% no sūkņim pievienotā lielākā cauruļvada diametra (benzīns)	34
Avāriju seku iedarbības izplatība rezervuāra avārijas gadījumā 1.reservuāru grupa	
Tūlītēja visa rezervuāra satura izplūde (dīzeļdegviela)	91

³⁰ SNG – sašķidrinātā naftas gāze; BLEVE - Boiling liquid expanding vapor explosion (Verdoša šķidruma izplešanās tvaiku eksplozija)

19. attēls Iespējamo avārijas scenāriju radītā siltumstarojuma ar 8 kW/m² apdraudētā teritorija un šī apdraudējuma varbūtība [SIA “Pirmas” Olaines naftas bāzes civilās aizsardzības plāns, 2019]

Olaines novadā atrodas trīs loģistikas parki: “Nordic Industrial Park”, “Dommo Biznesa parks” un “SIA Girtekos Logistika”. Jāpiemin, ka Olaines novads uzskatāms par loģistikas centru, jo novadā atrodas veikalu tīkla “Maxima” u.c. noliktavas. Olaines novadā atrodas tādi uzņēmumi kā SIA “Bohnenkamp”, SIA “Akatrans”, SIA “Lyngson”, ITERUM, AS “BAO” u.c. Negadījumi AS “BAO” var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotājiem un vidi, jo uzņēmums veic darbības ar atkritumiem. Sīkāk skatīt pie bioloģisko vielu negadījumiem un ugunsgrēkiem būvēs.

Iespējamās avārijas DUS un GUS saistītas ar degvielas/gāzes noplūdi tvertnu uzpildīšanas laikā, tvaiku/gāzes sprādzienbīstamu koncentrāciju veidošanos gaisā un tvaiku/gāzes gaisa maisījuma aizdegšanos. Tvaiku/gāzu maisījuma aizdegšanos var izsaukt elektroinstalāciju un iekārtu bojājumi, ugunsdrošības prasību neievērošana objektā, zibens izlāde, ugunsgrēki blakus esošajās teritorijās un tīši bojājumi (terorisms). Tvaiku/gāzes gaisa maisījuma eksplozijas gadījumā tuvumā esošās ēkas var tikt sagrautas vai daļēji bojātas, cilvēkiem iespējami ausu bungādiņu bojājumi, savainojumi no lidojošām šķembām un pat letāls iznākums. Bīstamo vielu noplūde objektā vērtēta kā augsts risks ar augstu varbūtību.

Riska scenārijs ir tādas viena riska vai vairāku risku situācijas atspoguļojums, kura var radīt būtisku ietekmi un kura izraudzīta ar mērķi sīkāk novērtēt attiecīgo riska veidu, vai kura sniedz

informatīvu piemēru vai ilustrāciju. Riska scenāriji (nevēlamo notikumu attīstības varianti) sastādīti, lai izveidotu avārijas attīstības loģisko modeli, kas apraksta avārijas eskalācijas gaitu no ierosinātajnotikuma līdz avārijas nevēlamās ietekmes iedarbībai uz cilvēkiem.

Riska scenāriju modelēšanai izmantota ASV “*Office of Emergency Management, EPA and Emergency Response Division, NOAA*” izstrādātā datorprogramma ALOHA 5.4.7, kuru ANO vides programma ieteikusi izmantot ārkārtējo situāciju modelēšanai un plānošanai. Novērtētas “sliktākā gadījuma” sekas jeb visnelabvēlīgākais avārijas rezultāts – 100% kopējā vielas daudzuma noplūde. Praktiski visos riska scenārijos aplūkoti šādi avāriju notikumi:

- bīstamās vielas vai produkta noplūde,
- vielas vai produkta peļķes ugunsgrēks,
- vielas vai produkta tvaiku – gaisa maisījuma ugunsgrēks,
- vielas vai produkta tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība.

Atmosfēras piesārņojums saistīts ar noplūdušās vielas daudzumu (peļķes laukumu), vielas īpašībām un meteoroloģiskajiem apstākļiem. Katrai aplūkotajai ķīmiskajai vielai ir veikts situācijas toksiskuma vērtējums. Nosakot toksiskās emisijas gaisā, vadās pēc publiski pieejamām iedarbības vadlīnijām (Acute Exposure Guideline Levels (turpmāk tekstā – AEGL), Emergency Response Planning Guidelines Levels (turpmāk tekstā – ERPG) un Temporary Emergency Exposure Limits Levels (turpmāk tekstā – TEEL)), kur katrai no tām noteiktas trīs riska zonas ar iedarbības vērtībām, atkarībā no analizējamās bīstamās ķīmiskās vielas. Iedarbības vadlīnijas ir paredzētas, lai prognozētu, cik plaša sabiedrības daļa tiktu ietekmēta noteiktas ķīmiskās vielas iedarbības bīstamībai, ja notikusi avārijas situācija.

Modelēšanā tika izmantota viena no populārākajām iedarbības vadlīnijām ERPGs – vadlīnijas avārijas reaģēšanas plānošanai. ERPGs iedarbības vadlīnijas ir izstrādātas, lai paredzētu kaitīgo veselības ietekmi no gaisā esošajām ķīmiskās vielas tvaiku koncentrācijām. ERPGs vērtē koncentrācijas, pie kurām lielākā daļa cilvēku sāk izjust ietekmi uz veselību, ja tie tiek pakļauti bīstamo ķīmisko tvaiku iedarbībai gaisā vienu stundu.

ERPG-3 – maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras tiek uzskatīts, ka gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai un kura ilgst līdz 1 stundai. Rada dzīvībai bīstamu ietekmi uz veselību.

ERPG-2 - maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras tiek uzskatīts, ka gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai, kura ilgst līdz 1 stundai. Rada neatgriezeniskas vai citas

nopietnas blakusparādības vai simptomus, kas varētu kavēt indivīda spēju veikt aizsardzības pasākumus.

ERPG-1 - maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai, kura ilgst līdz 1 stundai, nejutot vairāk kā vieglu, īslaicīgu nelabvēlīgu ietekmi uz veselību vai nejutot skaidri nosakāmu nevēlamu smaku.

Ja konkrētajai vielai šie robežlielumi nav norādīti, izmantota cita pieejamā informācija.

Analizētas arī *Immediately Dangerous to Life and Health Levels* (turpmāk tekstā – IDLH) toksisko koncentrāciju izplatības zonas. IDLH ir arodekspozīcijas robežvērtība, kas palīdz kontrolēt bīstamo vielu iedarbību darba vietā. Nacionālais darba drošības un veselības aizsardzības institūts (The National Institute of Occupational Safety and Health – turpmāk tekstā - NIOSH) formulē, ka situācijas stāvoklis „tūlītēji bīstams dzīvībai un veselībai” skaidrojams sekojoši – kaitīgo vielu koncentrācija gaisā rada draudus, ka šī koncentrāciju iedarbība var izraisīt cilvēku nāvi vai tūlītēju, vai kavētu patstāvīgi nelabvēlīgu ietekmi uz veselību. IDLH robežvērtība atspoguļo ķīmiskās vielas koncentrāciju gaisā, pie kuras darbspējīgie un veselie darbinieki tiek pakļauti koncentrāciju iedarbībai (ja netiek lietoti atbilstoši individuālie elpceļu aizsardzības līdzekļi) ķīmisko vielu pastāvīgai ietekmei vai neizbēgamai veselības stāvokļa pasliktināšanai.

LEL jeb *lower explosive limit* apzīmē apakšējo sprādzienbīstamības robežu, jeb zemāko vielas koncentrāciju gaisā, kas teorētiski (pie ļoti labvēlīgiem apstākļiem) var izsaukt vielas eksploziju. Drošības nolūkiem tiek atspoguļotas 10 % no LEL koncentrācijas un 60 % no LEL koncentrācijas.

Degošas izlijušās vielas vai produkti var aizdegties izlīšanas brīdī no mehāniskas izcelsmes, elektriskas dabas vai cita veida aizdedzināšanas ierosinātājiem. Tālākā avārijas eskalācija saistīta ar siltuma starojuma izdalīšanos. Šādas avārijas sekas saistītas ar avārijas vietu un iesaistītās vielas apjomu.

Cits avārijas seku variants saistīts ar aizkavēta sprādzienbīstamo tvaiku – gaisa maisījuma aizdegšanos, kuru var izraisīt iepriekš uzskaitītie aizdedzināšanas ierosinātāji, ja netiek pārtraukta vielas noplūde un ir aizdedzināšanas avots. Tālāka avārijas eskalācija saistīta ar to, cik operatīvi tiek lokalizēta degšana. Sevišķi bīstamas ir vielu, kuru tvaiki smagāki par gaisu, noplūdes. Tvaiki var izplatīties līdz attālinātam aizdegšanās avotam un uzliesmot.

Veicot avāriju seku novērtējumu, pieņemts, ka par notikušo avāriju izraisošajiem faktoriem var kalpot iekārtu un aprīkojumu neapmierinošs tehniskais stāvoklis, nepietiekoša tehnoloģiskā

procesa pārraudzība, apkalpojošā personāla zems kvalifikācijas līmenis, ugunsdrošības un darba aizsardzības prasību neievērošana.

Pie bīstamo vielu noplūdes scenārijiem apskatītas situācijas, kad vielas izplūst no stacionāriem objektiem, tādiem kā DUS un GUS. Avārija modelēta SIA “Neste Latvija” degvielas uzpildes stacijā “Olaine”, jo netika atrasta informācija par SIA “Olaines kūdra” degvielas cisternu atrašanās vietu. Degvielas uzpildes stacijā “Olaine” atrodas līdz 71,244 t degvielas.

Scenārijs Nr. 1 “Benzīna noplūde no DUS”

Scenārijā modelēta situācija, kad notiek benzīna noplūde no SIA “Neste Latvija” degvielas uzpildes stacijā “Olaine”. Modelēts “vissliktākais” scenārijs, kad no uzglabāšanas cisternām / autotransporta izlīst viss maksimāli vienlaicīgi uzglabājamais apjoms. Scenārijā pieņemts, objekta teritorijā uz betonēta laukuma 2000 m² platībā (objekta piebraucamā teritorija ar cieto segumu) izlīst 71,244 t benzīna (bojājums uzglabāšanas iekārtā, sabotāža u.c.). Modelēšanā pieņemts, ka visi izlijušie naftas produkti ir benzīns. ALOHA programma parādīja, ka stundas laikā atmosfērā izdalīsies 5,253 t benzīna toksiskie tvaiki (programma nevērtē ilgāk par stundu). Modelēšanai izmantoti nelabvēlīgi laika apstākļi, kad vēja ātrums ir 1 m/s, DA vējš (tipisks Olainei pēc pieejamās informācijas), gaisa temperatūra pieņemta 15 °C, gandrīz skaidras debesis un gaisa mitrums 82 %. Meteoroloģisko laikapstākļu stabilitātes klase F. Šie uzskatāmi par nelabvēlīgiem laika apstākļiem (tieši ķīmisko vielu noplūdēm), jo praktiski ir bezvējš (10 m augstumā 1 m/s) un salīdzinoši augsts mitruma daudzums, kas toksisko vielu koncentrācijas spiež uz leju un tās var izplatīties lielos areālos. Norādīto vērtību koncentrācijas: ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm) un ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 60% LEL (8400 ppm) un 10% LEL (1400 ppm). Modelēšana parādīja šādas bīstamās zonas:

Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 804 m (dzeltens)
- ERPG – 2 – 369 m (oranžs)
- ERPG – 3 – 205 m (sarkans)

20. attēls Benzīna noplūdes no DUS toksisko tvaiku izplatības zona

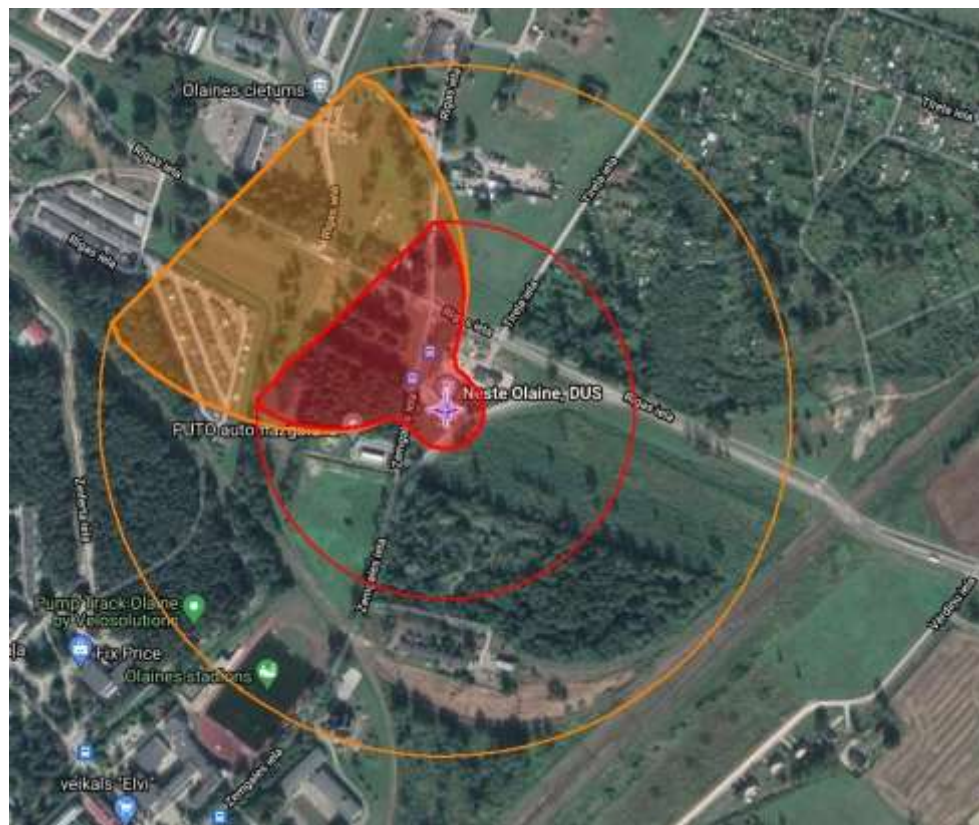
- IDLH – 355 m (sarkans)

21. attēls Benzīna noplūdes no DUS Toksisko tvaiku izplatības zona

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

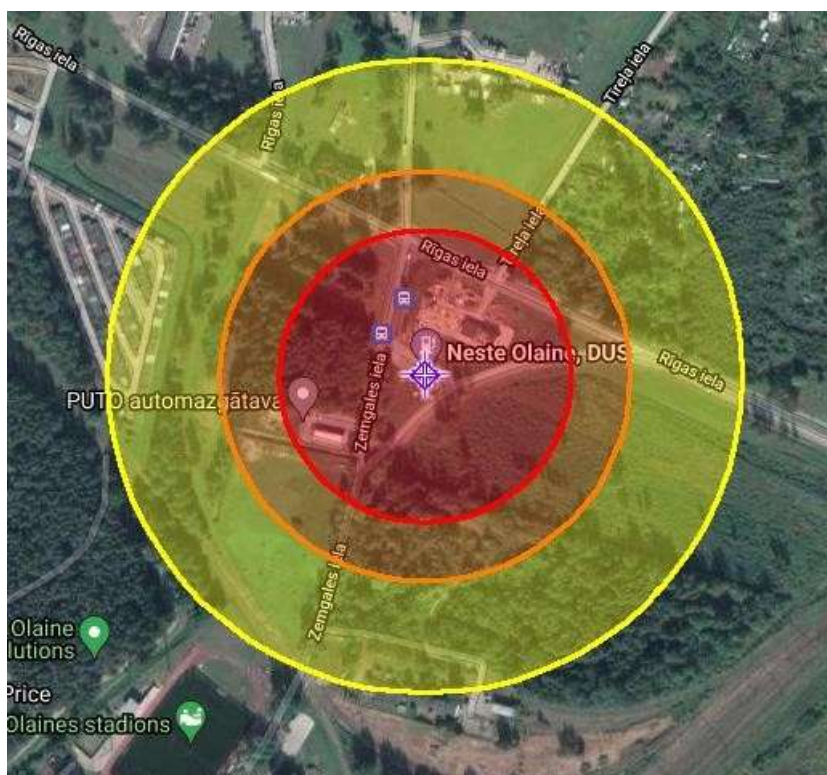
- 10% LEL – 320 m (oranžs)
- 60% LEL – 152 m (sarkans)

22. attēls Benzīna noplūdes no DUS tvaika mākoņa uzliesmošanas zonas

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas

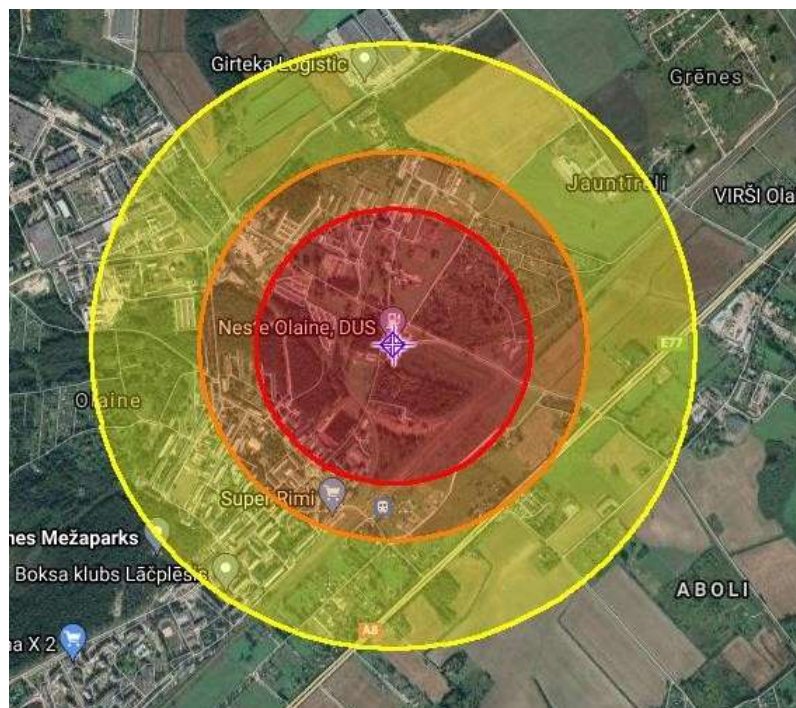
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 119 m (sarkans)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 167 m (oranžs)
- 2 kW/m² jūtamas sāpes minūtes laikā – 258 m (dzeltens)

23. attēls Benzīna noplūdes no DUS peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 233 m.

24. attēls Benzīna noplūdes no DUS eksplozijas siltumstarojums

Eksplozijas siltumstarojuma zonas

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 512 m (sarkans)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 723 m (oranžs)
- 2 kW/m² jūtamas sāpes minūtes laikā – 1,1 km (dzeltens)

Scenārijs Nr. 2 “Sašķidrinātās naftas gāzes noplūde no GUS”

Scenārijā modelēta situācija, kad sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanas cisternām ir radies bojājums un atmosfērā izplūst viss vienlaicīgi uzglabājama daudzums, tā sauktais sliktākais variants. Pēc pieejamās informācijas Olaines novadā ir tikai divas GUS, bet publiski nav zināms sašķidrinātās naftas gāzes vienlaicīgie uzglabāšanas apjomi. Modelēšanai izvēlēta AS “Virši-A” Olaine DUS, kurā pēc pieejamās informācijas ir arī sašķidrinātās naftas gāzes uzpildes iespējas. Vienlaicīgi lielākais naftas gāzes apjoms pieņemts līdz ~7 t (tipiskais apjoms DUS). Sašķidrinātās naftas gāzes sastāvā tipiski lielākā pārsvarā ir propāns, tāpēc modelēšana veikta propānam (programmā nav dota tīra sašķidrinātā naftas gāze (propāns-butāns)). Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā benzīna noplūdes gadījumā.

Modelēšanai pieņemts, ka 7 t sašķidrinātā naftas gāze tiek uzglabāta ~15 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~83 %. Naftasgāze no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no transporta līdzekļa vai cits) un caurums atrodas 0,5 m augstumā no cisternas apakšas. Sašķidrinātā naftas gāze ir smagāka par gaisu, tāpēc, novērojot gāzes noplūdi, neatrasties vietās, kuras ir zemākas par zemes līmeni.

Sašķidrinātajai naftas gāzei nav noteiktas ERPG vērtības, bet ir noteiktas AEGL (*Acute Exposure Guideline Levels*) vērtības.

AEGL-1 - koncentrācija gaisā, virs kuras varētu būt jūtams diskomforts vai kairinājums. Tomēr efekti nav paliekoši un ir atgriezeniski, kad beidzas ekspozīcija. 5500 ppm.

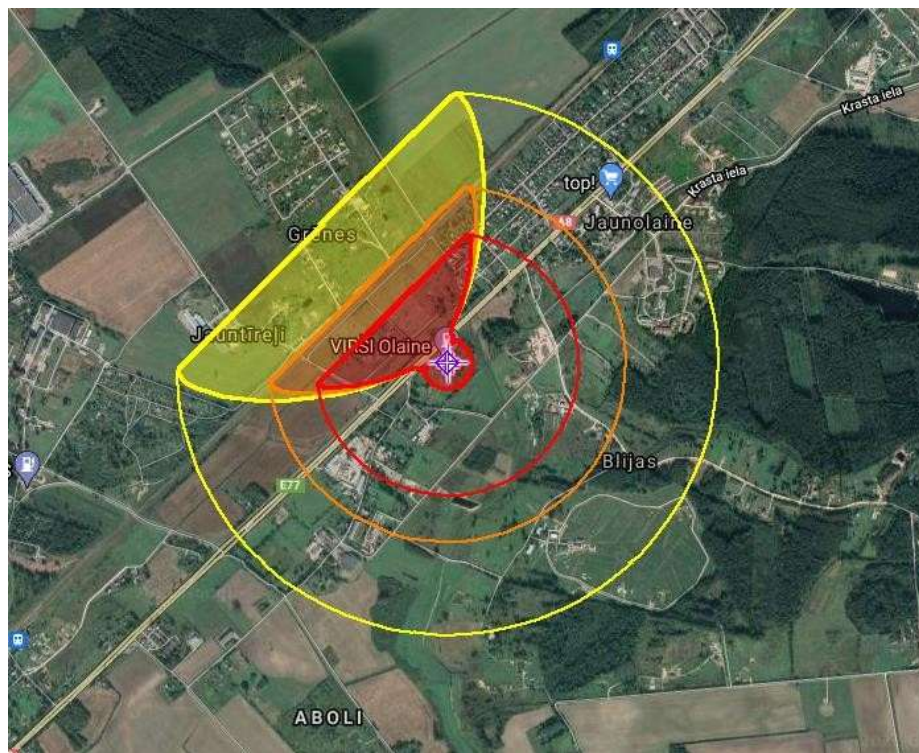
AEGL-2 - koncentrācija gaisā, virs kuras var tikt novērota neatgriezeniska vai cita nopietna, ilgstoša kaitīga ietekme uz veselību vai grūtības izkļūt no skartās teritorijas. 17000 ppm.

AEGL-3 - koncentrācija gaisā, virs kuras var tikt nodarīta dzīvībai bīstama ietekme vai iestāties nāve. 33000 ppm.

IDLH – 2100 ppm. 10% LEL – 2100 ppm un 60% LEL – 12600 ppm.

Modelēšana parādīja, ka 7 minūšu laikā noplūdīs 6,223 t sašķidrinātās naftas gāzes. Toksisko tvaiku izplatība:

AEGL – 1 – 743 m (dzeltens) AEGL – 2 – 445 m (oranžs) AEGL – 3 – 309 m (sarkans)

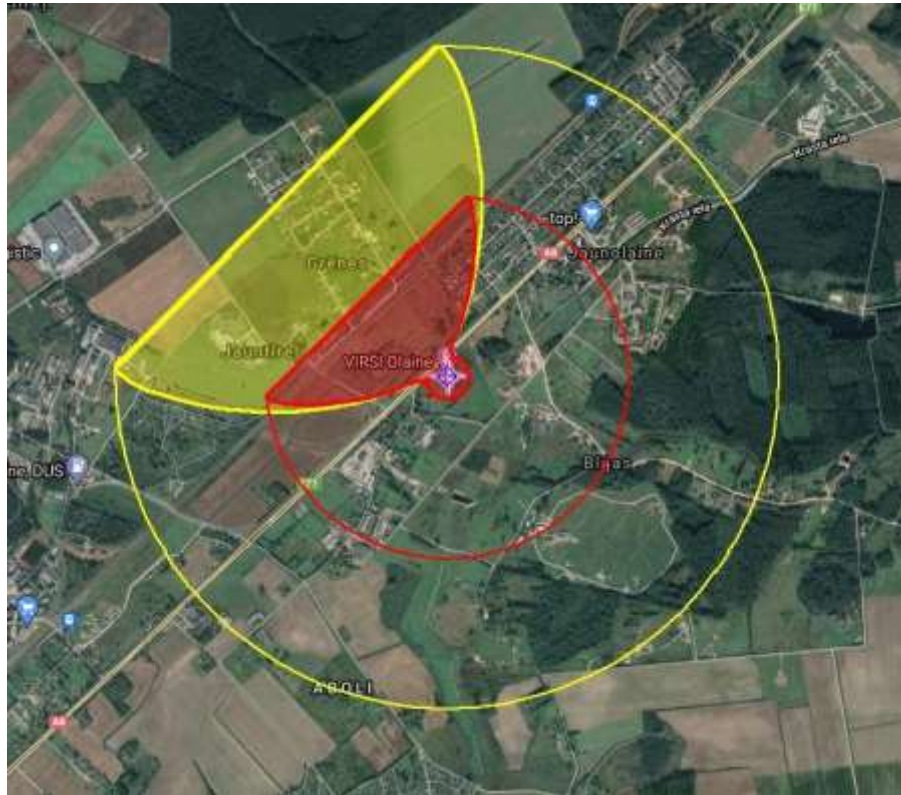
25. attēls Sašķīdinātās naftas gāzes noplūdes no GUS toksisko tvaiku izplatība
IDLH – 1,1 km (sarkans)

26. attēls Sašķīdinātās naftas gāzes noplūdes no GUS toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

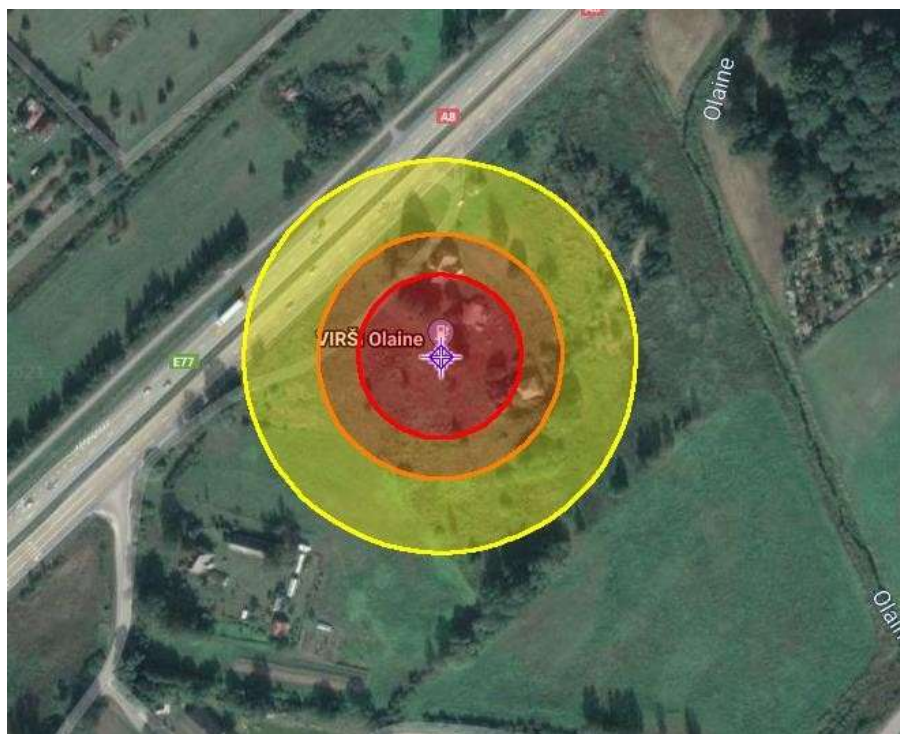
- 10% LEL – 1,1 m (dzeltens)
- 60% LEL – 515 m (sarkans)

27. attēls Sašķīdinātās naftas gāzes noplūdes no GUS tvaika mākoņa iespējamās uzliesmošanas zonas

Siltumstarojums no sašķīdinātās naftas gāzes degšanas, tai izplūstot kā strūklai un degot (*jet fire*)

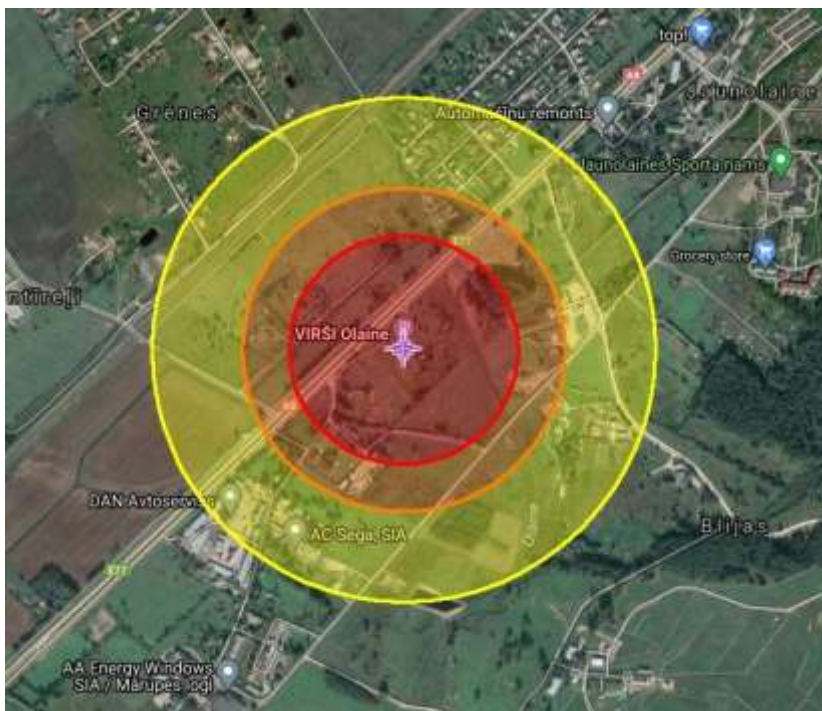
- 2 kW/m^2 minūtes laikā jūtamas sāpes – 95 m (dzeltens)
- 5 kW/m^2 otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 60 m (oranžs)
- 10 kW/m^2 potenciāla letalitāte minūtes laikā – 40 m (sarkans)

28. attēls Sašķidrīnātās naftas gāzes noplūdes no GUS degšanas siltumstarojuma zona

Eksplozijas radītās ugunsbumbas diametrs 107 m. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m^2 minūtes laikā jūtamas sāpes – 547 m (dzeltens)
- 5 kW/m^2 otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 351 m (oranžs)
- 10 kW/m^2 potenciāla letalitāte minūtes laikā – 248 m (sarkans)

29. attēls Sašķidrīnātās naftas gāzes noplūdes no GUS eksplozijas (ugunsbumbas) siltumstarojums

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā 2013. gada martā fiksēts sprādziens un ugunsgrēks AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS””.

VUGD sagatavojis rekomendācijas, kā rīkoties bīstamo ķīmisko vielu noplūdes gadījumā un citās ārkārtas situācijās, kuras ir pieejamas te - <https://www.vugd.gov.lv/lv/bistamu-kimisko-vielu-noplude-vai-radiacijas-avarija> un bukletā “Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?”.

3.1.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

Latvijā tranzīta un loģistikas sistēmā ietilpst maģistrālie naftas produktu cauruļvadi (cauruļvada garums Latvijas teritorijā - 340 km). SIA „LatRosTrans” maģistrālo cauruļvadu kopgarums Latvijas teritorijā ir vairāk nekā 780 km. Funkcionējošā naftas produktu cauruļvada garums – 340 km, savukārt naftas vads Polocka–Ventspils ir 336 km garš, bet naftas vads Polocka–Mažeiki – 107 km garš. Četras stacijas – „Skrudaliena”, „Ilūkste”, „Džūkste” un „Ventspils” – nodrošina naftas produktu plūsmas uzskaiti, uzglabāšanu un transportēšanu. Pa SIA “LatRosTrans” piederošajiem naftas cauruļvadiem Polocka–Mažeiki un Polocka–Ventspils nafta pēdējos gados netiek pārvietota. No 2010. gada līdz 2016. gadam veikta Polockas–Ventspils naftas cauruļvada atbrīvošana no naftas, attīrīšana un konservācija, lai piemērotu to jaunām biznesa perspektīvām.

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija rada apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus, un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, cauruļvada tīša bojāšana, naftas produktu cauruļvada nolietojums, naftas produktu cauruļvada bojājums dabas katastrofas (plūdi, ugunsgrēks) ietekmē, terora akts un cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Olaines novada teritoriju nešķērso valsts nozīmes (Polocka–Ventspils, Polocka–Mažeiki) naftas un naftas produktu pārsūkņēšanas cauruļvadi. Maksimālā produktu pārsūkņēšanas iespējamā jauda 14 000 tonnu diennaktī. Darba spiediens vados sasniedz 54 bar. Šo cauruļvadu bojājumu gadījumā nav pamata uzskatīt, ka Olaines novadam tiks nodarīts kaitējums, līdz ar to risks uzskatāms par maznozīmīgu ar zemu varbūtību.

30. attēls Maģistrālā cauruļvada shēma un Latvijas republikas un Lietuvas republikas teritorijā esošo LRDS, NPS un PNP atrašanās vietas [LatRosTrans rīcības plāns noplūžu gadījumos 2020]

3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

Latvijā dabasgāzes apgādes sistēmu veido dabasgāzes pārvades, krātuves un sadales sistēmas. Dabasgāzes pārvades sistēma sastāv no cauruļvadu sistēmas, kuras kopējais garums Latvijas teritorijā ir 1 188 km un tās maksimālais darba spiediens var sasniegt līdz 55 bar, ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, t.sk. 40 gāzes regulēšanas stacijām, 2 gāzes regulēšanas mezgliem un 1 gāzes mērīšanas stacijas. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrāliem) cauruļvadiem pēc katriem 20 – 25 km ir ierīkoti krāni, kas nodrošina dabasgāzes plūsmas vadību.

Avārijas gāzes apgādes sistēmās (piemēram, dabasgāzes cauruļu plīsums) var izraisīt ugunsgrēkus, sprādzienus, ēku sagraušanu, kā rezultātā var iet bojā cilvēki. Dabasgāzes padeves traucējumi var pārtraukt siltumapgādes sistēmu darbību un ražošanas procesus. Avārijas dabasgāzes pārvades sistēmā var izsaukt meža un purva ugunsgrēkus. Dabasgāzes toksiska iedarbība iespējama caur elpošanas orgāniem pie augstas gāzes koncentrācijas, jo, ja cilvēki atrodas slēgtā telpā, pazemes būvēs, un savlaicīgi nav konstatēta gāzes specifiskā smarža, samazināsies

ieelpojamā skābekļa daudzums, un gāzei būs smacējoša iedarbība. Šajā gadījumā cilvēkiem var izpausties šādi simptomi: galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana. Ja skābekļa gaisā ir ļoti maz, iespējama bezsamaņa un nāve. Latvijā dabasgāzes pārvades infrastruktūras operators ir AS “Conexus Baltic Grid”. Dabasgāzes sadales sistēmas operators ir AS “Gaso”.

Olaines novada teritorijā atrodas A/S “Gaso” gāzes vadi un aprīkojums:

- Augstā spiediena ($P < 1,6$ MPa) sadales gāzesvads DN 500 mm Rīga – Viļņa;
- Augstā spiediena ($P < 1,6$ MPa) sadales gāzesvads DN 300 mm Jaunmārupe – Olaine.

Olaines novadā ir izveidota dabasgāzes sadales infrastruktūra, toties maģistrālais gāzes vads nešķērso novada teritoriju. Olaines novada teritorijas apdzīvoto vietu gāzesvadu gāzes apgāde iespējama no esošajiem augsta spiediena gāzesvadiem Olaines pagastā un esošajiem vidēja un zema spiediena sadales gāzesvadiem Olaines pilsētas teritorijā. Olaines novadā siltumapgādes pakalpojumus nodrošina AS “Olaines ūdens un siltums”. Olaines pilsētā siltumapgādes pakalpojumi tiek sniegti, izmantojot AS “Olaines ūdens un siltums” īpašumā esošos siltumtīklus 13,7 km garumā un katlumājas ar kopējo jaudu 43,1 MW, tai skaitā: gāzes katlumāja ar kopējo jaudu 26,4 MW; šķeldas katlumāja ar kopējo jaudu 2,7 MW; šķeldas katlumāja ar jaudu 8 MW; 6 MW apkures katls darbināms ar sašķidrināto propāngāzi. Olaines pilsētā plānots, ka no kopējā siltumtīklos nodotā siltumenerģijas apjoma aptuveni 87 % tiks saražoti šķeldas katlumājās, bet 13 % siltumenerģijas plānots saražot dabasgāzes katlumājā. Olaines pagasta Jaunolaines un Stūnīšu ciemā siltumapgādes pakalpojumi tiek sniegti katlumājās ar kopējo jaudu 9,7 MW, tai skaitā ar koksnes šķeldu kurināmās iekārtas 7,5 MW un gāzes katlu iekārtām 2,2 MW. Siltumapgāde tiek nodrošināta izmantojot siltumtīklus ar kopējo garumu 6,16 km. Regulēšanas stacijās izvietotas iekārtas, kas tiek izmantotas dabasgāzes attīrīšanai, uzskaiti, odorēšanai un spiediena regulēšanai līdz dabasgāzes sadales sistēmā noteiktajiem spiedieniem, aizsardzībai pret pārspiedienu.

AS “Conexus Baltic Grid” nodrošina avāriju novēršanu dabasgāzes pārvades sistēmā. AS “Gaso” nodrošina avārijas dienesta darbību, kas atbildīgs par avāriju novēršanu dabasgāzes sadales tīklos.

Modelēšana parādīja, ka stundas laikā no cauruļvada noplūdīs 49 439 kg dabasgāzes. Toksisko (smacējošo) tvaiku izvērtēšanai tiek pielietotas *Protective Action Criteria* (PAC) vērtības:

PAC-1: Viegla, īslaicīga ietekme uz veselību.

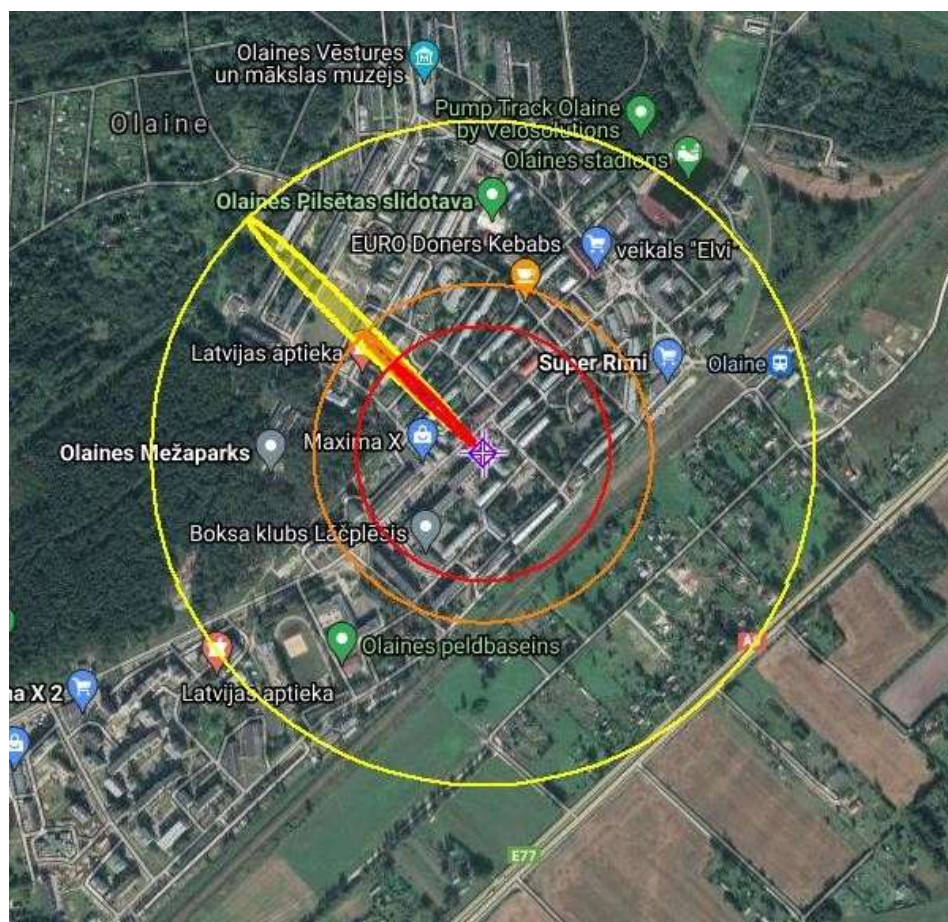
PAC-2: Neatgriezeniska vai cita nopietna ietekme uz veselību, kas varētu pasliktināt spēju veikt aizsardzības pasākumus.

PAC-3: Dzīvībai bīstama ietekme uz veselību.

PAC – 1 (65000 ppm), PAC – 2 (230 000 ppm), PAC – 3 (400 000 ppm). LEL 10% - 5000 ppm, LEL 60% 30000 ppm).

Smacējošo tvaiku izplatības zonas:

PAC-1 – 548 m (dzeltens) PAC-2 – 279 m (oranžs) PAC-3 – 210 m (sarkans)

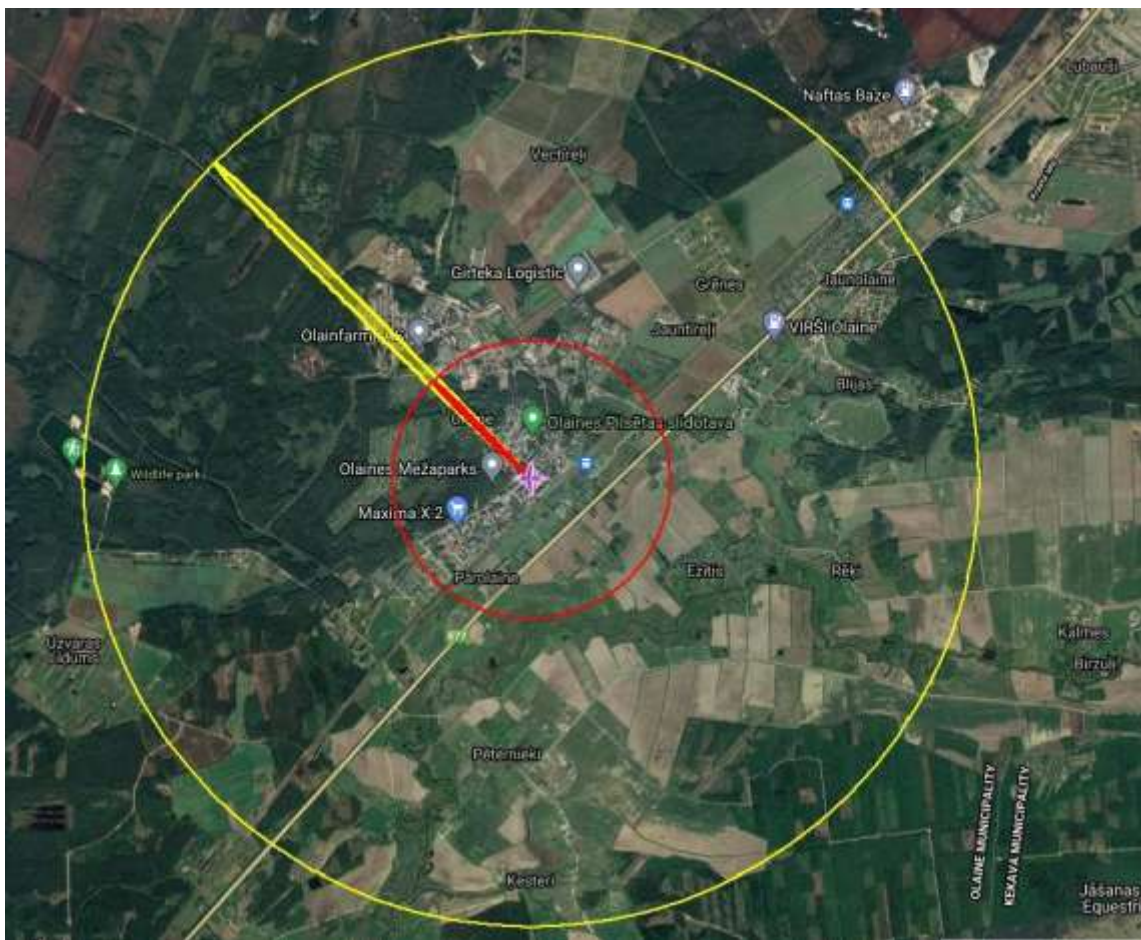

32. attēls Dabasgāzes pievada avārijas smacējošo³¹ tvaiku izplatība

³¹ dabasgāze nav toksiska ieelpojot, tai ir smacējoša iedarbība. Tā uzkrājas zemās vietās (ielejās, pagrabos, bedrēs u.c)

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

- 10% LEL – 4 km (dzeltens)
- 60% LEL – 1,3 km (sarkans)

33. attēls Dabaszāzes pievada avārijas tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Aizdeģšanās gadījumā liesmu garums paredzams 17 m (maksimāli). Siltumstarojuma zonas:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 61 m (dzeltens)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 39 m (oranžs)
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 26 m (sarkans)

Valsts teritorija var būt radioaktīvi piesārņota, notiekot avārijai kodolobjektos ārpus valsts teritorijas. Potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija (turpmāk tekstā – AES) Lietuvā, jo tā atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. Lai gan Ignalinas AES tika slēgta 2009. gada 31. decembrī, jāņem vērā, ka Ignalinas AES lietotā kodoldegviela tiek uzglabāta bijušās AES teritorijā, bet nākotnē uz Ignalinas AES infrastruktūras bāzes tiek plānots uzsākt jaunās Visaginas AES celtniecību.

Lai veiktu kontroli par iespējamo radiācijas noplūdi, izveidota Latvijas automātiskā gamma starojuma monitoringa un radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas sistēma, kurā ietilpst 20 stacijas - Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī (2 stacijas), Demenē, Silenē, Medumos, Jūrmalā, Jelgavā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā un Ventspilī. Minētās stacijas kontrolē valsts teritoriju un to skaits uzskatāms par pietiekamu. Lai kontrolētu iedzīvotāju saņemtās apstarojuma dozas, noris regulārs vides radiācijas monitorings un pārtikas kontrole. Monitoringa datus apkopo Radiācijas drošības centrs.

Ja ir bažas par radiācijas noplūdi objektos vai radioaktīvā mākoņa pārvietošanos pār teritoriju, negatīvo ietekmi var īslaicīgi mazināt ar joda tabletēm. Joda papildus uzņemšana aizsargā no radioaktīvā joda uzņemšanas, tādējādi netieši pasargājot organismu. Joda profilaksi veic īsi pirms iespējamās radioaktīvo vielu noplūdes vai izkļiedes vidē no objekta vai tūlīt pēc tās, lai mazinātu jonizējošā starojuma kaitīgo ietekmi uz to iedzīvotāju veselību, kurus var apdraudēt radiācijas avārija, kā arī radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju veselību. Joda preparātus (kālija jodīda tabletes, 5 % kālija jodīda šķīdumu) lieto pēc VM norādījuma saskaņā ar pievienoto joda preparātu lietošanas instrukciju un to organizē pašvaldība sadarbībā ar Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk tekstā – NBS) struktūrvienībām (Olaines novadā - Zemessardzes 1. Rīgas brigādes 17. kaujas atbalsta bataljons). Joda profilaksi veic ne ilgāk kā 7 dienas.

35. attēls AES Eiropā (pašlaik darbojas, slēgtas un tiek būvētas)³²

³²The world's nuclear power plants. Pieejams: <https://www.carbonbrief.org/mapped-the-worlds-nuclear-power-plants> CarbonBrief [skatīts 24.11.2021]

9. tabula

AES, kas darbojas līdz 300, 500 un 1000 km rādiusā no valsts robežas

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā elektriskā jauda (MW)
<i>Līdz 300 km</i>				
1.	Loviisas AES-Somija	265	2-PWR	1040
2.	Ļeņingradas AES-Krievija	275	4-LWGR	4000
3.	Oskarshammas AES-Zviedrija	280	3-BWR	2603
4.	Smoļenskas AES-Krievija	300	3-LWGR	3000
<i>Līdz 500 km</i>				
1.	Forsmarkas AES-Zviedrija	310	3-BWR	3392
2.	Olkiluoto AES-Somija	330	2-BWR	1820
3.	Kaļiņinas AES-Krievija	475	4-PWR	4000
4.	Ringhalsas AES-Zviedrija	500	3-PWR 1-BWR	4055
<i>Līdz 1000 km</i>				
1.	Rovnas AES-Ukraina	535	4-PWR	2835
2.	Hmeļņickas AES-Ukraina	700	2-PWR	2000
3.	Kurskas AES-Krievija	710	4-LWGR	4000
4.	Brokdorfas AES-Vācija	790	1-PWR	1480
5.	Dukovani AES-Čehija	850	4-PWR	2000
6.	Bohunicas AES-Slovākija	880	2-PWR	1010
7.	Grondes AES-Vācija	880	1-PWR	1430
8.	Novovoronežas AES-Krievija	890	3-PWR	1834
9.	Dienvidukrainas AES-Ukraina	920	3-PWR	3000
10.	Temelinas AES-Čehija	920	2-PWR	2160
11.	Mohovces AES-Slovākija	930	2-PWR	940
12.	Emslandes AES-Vācija	980	1-PWR	1406
13.	Grafenreinfeldas AES-Vācija	990	1-PWR	1345

10. tabula

Līdz 500 km rādiusā no valsts robežas demontāžai nodotās AES

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips
1.	Ignalinas AES-Lietuva	8	2-LWGR
2.	Barsebaka-2- Zviedrija	500	2-BWR

11. tabula

Līdz 1000 km rādiusā no valsts robežas plānotās AES

Nr. p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā jauda (MW)
1	2	3	4	5
1.	Baltic 1	150	1-PWR	1194
2.	Ļeņingradas-2 AES	275	2-PWR	2340
3.	Novoronežas-2 AES	890	2-PWR	2384
4.	Baltkrievijas AES	110	2-VVER	2388
5.	Olkiluoto - 3 AES	400	1 - PWR	1600

Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti Latvijā

Nr. p. k.	Objekts, iekārta	Radionuklīds	Radioaktivitāte, TBq (2016. gada 1. janvārī)	Objekta adrese
1.	Valsts asinsdonoru centrs, gamma starošanas iekārta BIOBEAM 2000	Cs-137	30	Sēlpils iela 9, Rīga, LV-1007
2.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", radioaktīvo atkritumu glabātava "Radons"	Dažādi, t. sk. H-3, Sr-90, Co-60, Cs-137, Ra-226	340	"Radons", Baldones novads, LV-2125
3.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Salaspils kodolreaktors	Dažādi, t. sk. H-3, Co-60	100	Miera iela 31, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169

Uzskaitītie valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti ugunsgrēka, terora akta, diversijas un radiācijas drošības normu neievērošanas rezultātā var radīt apdraudējumu objekta darbiniekiem un piesārņojumu objekta teritorijā un ārpus tās. Ignalinas AES atrodas aptuveni 208 km attāluma no Olaines novada centra un tā uzskatāma par tuvāko AES, kas beigusi savu darbību. Pēc Baltkrievijas AES palaišanas tā kļūs par tuvāko darbojošos AES un atradīsies aptuveni 262 km attālumā no Olaines novada centra.

Par rīcību radiācijas avāriju gadījumos atbild Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (turpmāk tekstā – VVD RDC). Inspekcijas nodaļas Operatīvās brīdināšanas grupa (turpmāk tekstā – OBG) nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību, veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu un ES ECURIE sistēmu. Sektors nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības izsaukšanu. OBG galvenais uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu sekošanu radiācijas drošībai valstī, kā arī ar to saistītiem notikumiem ārvalstīs. Ar to saistīti trīs galvenie darbības virzieni:

- nepārtraukti nodrošināt iekšzemes un starptautiskā kontaktpunkta funkcijas,
- uzturēt un sekot radiācijas monitoringa un agrās brīdināšanas sistēmai,
- kontrolēt radioaktīvo kravu kustību valstī un uz ES ārējām robežām.

Radioaktīvo vielu avārijas Olaines novadā saistītas tikai ar pārrobežu ietekmi, kuru gadījumā tas ietekmētu visu Latvijas valsti. Radioaktīvo vielu pārvadāšanas avārijas uzskatāmas par nebūtiskām.

Atbilstoši VVD Jonizējoša Starojuma Avotu (turpmāk tekstā – JSA) licences/reģistrācijas apliecības reģistram, Olaines novadā atrodamas šādas JSA iekārtas (skatīts 24.11.2021.):

13. tabula

Nr. p. k.	Uzņēmums	Jonizējošā starojuma avots	Licences/ Reģistrācijas apliecības Nr.	Izsniegšanas datums
Zobārstniecība				
1.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “REAGĒNS LTD”	-	RD14JL0189	31.07.2014
Rūpniecība				
2.	SIA “Atlas Premium”	2 produktu/preču kvalitātes kontroles rentģeniekārtas	RD19JR0042	27.06.2019
Bagāžas kontrole				
3.	Latvijas Republikas Ieslodzījuma vietu pārvalde	13 bagāžas kontroles rentģeniekārtas 8 bagāžas kontroles rentģeniekārtas	RD17JR0016; RD17JR0016 (ar grozījumiem-2) + RD18VL0019	20.03.2017
Medicīna				
4.	Latvijas Republikas Ieslodzījuma vietu pārvalde	-	RD12JL0265	26.11.2012
5.	VCA veselības centrs OlainMed	mamogrāfijas iekārta; stacionāra rentģendiagnostikas iekārta, mamogrāfijas iekārta, intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta; 2 stacionāras rentģendiagnostikas iekārtas, 2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas; intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta, stacionārā rentģendiagnostikas iekārta	RD12JL0002 (ar grozījumiem); RD12JL0002; RD12JL0002 (ar grozījumiem-2) + RD16VL0079; RD12JL0002 (ar grozījumiem-4) + RD20VL0136	23.01.2012

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksētas avārijas, kas saistītas ar jonizējošā starojuma avotiem. Ministru kabineta 2002. gada 9. aprīļa noteikumi Nr. 149 “Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu” reglamentē prasības aizsardzībai pret jonizējošo starojumu. AS “BAO” Olaines novadā veic dažādu bīstamo un sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, apsaimniekošanu un pārstrādi. Radioaktīvie atkritumi (ja tādi ir) tiek vesti uz Radioaktīvo atkritumu glabātavu “Radons”, līdz ar to Olaines novadā netiek veiktas darbības ar radioaktīviem atkritumiem. Radioaktīvo vielu avārijas objektā uzskatāmas par vidēju risku ar zemu varbūtību.

3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi

Bioloģisko vielu negadījumi - negadījumi, kurus rada tā saucamie “bioloģiskie aģenti.” Ir zināmi vairāk nekā 200 dažādu bioloģisko aģentu, kas var izraisīt infekcijas slimības, alerģijas un saindēšanos.

Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti - mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos, vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības izraisītāja nēsātāju.

Bioloģisko vielu negadījumu iestāšanās gadījumā var tikt skarts liels skaits cilvēku, kas var būtiski ietekmēt kopējo valsts saimniecisko darbību un ekonomiku, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Bioloģisko vielu (aģentu) izplatība var notikt netīši (piemēram, incidenta rezultātā laboratorijā vai pārvadājot infekcijas slimību izraisītājus starp laboratorijām) un tīši, jo bioloģiskie aģenti ir izvēles ieroči. Bioterrorisma iespējamība Latvijā nav liela.

2002. gada 21. maija MK noteikumos Nr.189 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām" sniegta bioloģisko aģentu klasifikācija. Smags akūts respiratorā sindroma koronavīruss 2 (SARS-CoV-2) jeb Covid-19 tiek klasificēts kā bioloģiskais aģents. Kopumā pasaulē līdz 2021. gada 24. novembrim bija apstiprināti vairāk nekā 259 miljoni inficēšanās gadījumu ar SARS-CoV-2.

Kaut gan bioterrorisma iespējamība Latvijā nav liela, tomēr bioloģiskā aģenta tīšai izmantošanai var būt graujoša ietekme uz sabiedrisko dzīvi. Bioloģiskā terorisma uzbrukumi ir visneizvēlīgākie un nāvējošākie, tie izraisa lielu cietušo skaitu un tie rada ievērojamas sociāli ekonomiskās sekas, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Visticamāk, ka bioloģiskie aģenti noziedzīgā nolūkā varētu tikt izmantoti slēptā veidā. Šādos gadījumos incidenta sākumā nekas neliecina par uzbrukumu, bioloģiskais aģents tiek izplatīts ar tādu ierīci vai metodi, kas neļauj šo izplatīšanu pamanīt, cilvēki nezina par to, ka ir eksponēti, slimības pazīmes parādās vēlāk – pēc inkubācijas perioda. Šādu incidentus var atklāt veselības aprūpes darbinieki, sniedzot medicīnisko palīdzību saslimušajiem un Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk tekstā – SPKC) epidemiologi, veicot epidemioloģisko uzraudzību.

Pazīstamākās bioloģiskās vielas ir Sibīrijas mēris, bakas, Ebola vīruss, botulisms, mēris. Sibīrijas mēris – bakteriālas sporas, kas izturīgas pret vides ietekmi. Sibīrijas mēris nav lipīgs, bet var izraisīt letālu iznākumu, ja tiek ieelpots liels daudzums sporu. Bakas – ļoti lipīgs vīruss, kas var izraisīt letālu

iznākumu. Vīruss viegli izplatās pa gaisu. Ebola vīruss – ļoti letālas iedarbības hemotoloģisks drudzis, kas rada apjomīgu asiņošanu no ķermeņa atverēm. Botulisms – viens no visnāvējošākajiem bakteriālajiem toksīniem. Botulisms var radīt elpošanas ceļu traucējumus, paralīzi. Mēris – ļoti lipīga baktērija, kas var izraisīt letālu pneimoniju.

Pēc SPKC datiem³³, Pierīgas reģionā 2017. gadā fiksēti 2209 infekcijas slimību gadījumi, 2018. gadā 1871 infekcijas slimību gadījumi, bet 2019. gadā 2247 infekcijas slimību gadījumi, bet 2020. gadā 1040 infekcijas slimību gadījumi. 2021. gadā no janvāra līdz augustam kopā Latvijā fiksēti 4470 infekcijas slimību gadījumi. Vidēji no 2015. – 2019. gadam (ikgadēji) Pierīgā fiksēti 2258,4 infekcijas slimību gadījumi. Norādītā informācija ir par visu Pierīgas reģionu kopumā un nav pieejama atsevišķa informācija par Olaines novadu. Ikgadēji redzams, ka lielāko skaitu infekcijas slimības sastāda vīrusa zarnu infekcijas, no kura vislielākais skaits ir rotavīrusu enterīts. Pie infekcijas slimībām pieskaitāmi: adenovīrusi, A hepatīts, anogēnītālās herpes, B hepatīts, C hepatīts, difterija, gonoreja, hlamidioze³⁴ u.c. Infekcijas gadījumā jāievēro higiēnas prasības un jāgriežas pēc medicīniskās palīdzības. Infekcijas slimību uzliesmojuma gadījumā izvairīties no publiskām vietām, sekot līdzi informācijai publiskajos sakaru tīklos un ievērot operatīvo dienestu norādījumus.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” bioloģisko vielu negadījumi Olaines novadā nav fiksēti. Bioloģisko vielu negadījumi var būt kā sekundāri cēloņi plūdu gadījumā. Piemēram, plūdu gadījumā nepārtikā izmantojamais virszemes ūdens vai pārplūšanas rezultātā saimnieciskās kanalizācijas ūdeņi var nokļūt saskarē ar dzeramo ūdeni vai pārtiku, izsaucot saindēšanos iedzīvotājiem, kas uzturā lietojoši šo kontaminēto pārtiku.

AS “Olaines ūdens un siltums” sniedz ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumus Olaines novadā. AS “Olaines ūdens un siltums” centralizēto ūdensapgādi un notekūdeņu savākšanas nodrošina Olaines pilsētā, Pārolainē, kā arī Jaunolaines (t.sk. Lubaušos), Grēņu, Birznieku, Bērzpils, Baložu un Stūnīšu ciemos. AS „Olaines ūdens un siltums” nodrošina notekūdeņu savākšanu un novadīšanu līdz Olaines pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (projektētā jauda 5628 m³/dnn), kā arī notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu līdz iztekai ūdenstilpnē. Sākotnēji upē “Pupla” un tad Misas upē tiek novadīti attīrītie notekūdeņi no AS „Olaines ūdens un siltums” un AS „Olpha” attīrīšanas iekārtām.

Ir izstrādāta Ministru kabineta instrukcija Nr.12 “Instrukcija par atbildīgo institūciju rīcību nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā, ja ir aizdomas, ka tas satur sprādzienbīstamas, radioaktīvas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas, kā arī ja konstatētas terora

³³Epidemioloģijas biļeteni. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/infekcijas-slimibas/epidemiologijas-bileteni1> [skatīts 27.10.2021.]

³⁴ MK noteikumi Nr.189-21.05.2002. “Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām “

akta pazīmes”, kas ir aktuāla arī Olaines novadam. Primārā rīcība ir sazināšanās ar glābšanas dienestiem (policija, VUGD), ierobežot vielas izplatību telpā, palikšanu telpā un citu kolēģu brīdināšanu par netuvošanos. Kā papildus bioloģisko vielu piesārņojuma risku var radīt AS “BAO”, kas Olaines novadā veic dažādu bīstamo un sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, apsaimniekošanu un pārstrādi. Papildus AS “BAO” veic medicīnisko atkritumu savākšanu un utilizēšanu. Olaines novadā, Celtnieku ielā 3a izvietots AS “BAO” Olaines bīstamo atkritumu pārstrādes komplekss. Veicot neatbilstošu atkritumu uzglabāšanu, pārstrādi un transportēšanu, kā arī avāriju gadījumā objekta, iespējams bioloģisko vielu vides piesārņojums, kas var radīt draudus cilvēka veselībai. Līdz šim Olaines novadā šādi atgadījumi nav fiksēti. AS “BAO” 2018. gadā fiksēts paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks, bet tas neradīja bioloģisko vielu noplūdi. 2015. gadā pabeigta Olaines novada šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves vēsturiskā piesārņojuma attīrīšana.

14. tabula Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts Olaines novadā*

Sākums > Karte

Reģ. Nr.	Kadastrs	Vietas kategorija	Nosaukums	Piesārņojuma veids
2973	8080 008 0500	Potenciāli piesārņota vieta	Agronoliktava, Pārolaine, Olaines pag., Olaines nov.	
2969	8080 008 0742 8080 008 0379	Piesārņota vieta	Rīgas Jelgavas šoseja 16.km, Olaines pag., Olaines nov. Jaunvīntapi, Olaines pag., Olaines nov. Naftaluka 1, Olaines pag., Olaines nov.	Naftas produkti un ražošanas blakusprodukti augsnē/gruntī Naftas produkti un ražošanas blakusprodukti pazemes ūdeņos
2968	8080 008 0327	Potenciāli piesārņota vieta	Mehāniskās darbnīcas, Jaunolaine, Olaines pag., Olaines nov.	Naftas produkti un to ražošanas blakusprodukti
2967	8080 003 0075 8080 003 0085 8080 003 0071	Piesārņota vieta	Ekolauks, Olaines pag., Olaines nov. Puplas Mežs, Olaines pag., Olaines nov.	Jaukta veida piesārņojums (piesārņojuma savstarpējā mijiedarbība) pazemes ūdeņos
2964	8080 008 0544	Potenciāli piesārņota vieta	Janas, Jaunolaine, Olaines pag., Olaines nov.	Naftas produkti un to ražošanas blakusprodukti

* Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts, Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map> , 2025.gada decembris

Bioloģisko vielu negadījums uzskatāms par nozīmīgu risku ar vidēju varbūtību.

3.1.15. Ugunsgrēki būvēs

Ugunsgrēks ir nekontrolēta degšana (liesmas, gruzdēšana, sarkankvēle) ārpus speciāli paredzētās vietas, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, rada materiālos zaudējumus un kaitējumu videi. Galvenie ugunsgrēku iespējamie cēloņi ir neuzmanīga apiešanās ar uguni, bojātas elektroierīces vai

nepareiza to ekspluatācija, tīša dedzināšana, bojāta apkures sistēma vai tās nepareiza ekspluatācija, bērnu rotaļas ar uguni un citi iespējamie iemesli. Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēka izraisītās sekas var palielināties, ņemot vērā pirmo reaģētāju tehnisko un cilvēku resursu trūkumu.

VUGD ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē 2016. gada 17. maija MK noteikumi Nr. 297 “Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” 5. un 6. punkts, kas nosaka, ka VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu (1,5 min) laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu un republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 8 minūšu laikā (t.i. Olaines pilsētas teritorijā), savukārt, pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 23 minūšu laikā (respektīvi citās novada apdzīvotajās vietās). Par ugunsgrēku dzēšanu Olaines novadā atbildīga ir VUGD Rīgas reģiona pārvaldes Olaines daļa.

15. tabula

VUGD Olaines novadā

Postenis	Posteņa komandieris	Atrašanās vieta	Kontakti
Olaines daļa	Daļas komandieris Rolands Slūka	Olaines nov., Olaines pilsēta, Rīgas iela 14, LV-2114	+371 26177449

16. tabula

VUGD ugunsgrēku statistikas dati Olaines novadā ³⁵

Nr. p.k.	Laika periods	Ugunsgrēku skaits		% no visiem Latvijā reģistrētajiem ugunsgrēkiem	Bojāgājušie cilvēki
1.	01.01.2018.-31.12.2018.	Latvijā	9134	100 %	81
		Olaines novadā	144	1,57%	2
2.	01.01.2019.-31.12.2019.	Latvijā	8985	100 %	76
		Olaines novadā	136	1,51%	0
3.	01.01.2020.-31.12.2020.	Latvijā	6970	100 %	83
		Olaines novadā	147	2,11%	1
4.	01.01.2021.-31.10.2021.	Latvijā	5936	100 %	76
		Olaines novadā	91	1,53%	1
5.	01.01.2022.– 31.12.2022.	Latvijā	6777	100 %	74
		Olaines novadā	92	1,36%	3

6.	01.01.2023.– 31.12.2023.	Latvijā	6401	100 %	68
		Olaines novadā	114	1,78%	1
7.	01.01.2024.– 31.12.2024.	Latvijā	2995	100 %	31
		Olaines novadā	50	1,67%	1

³⁵ Statistika. Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/statistika> [skatīts 12.12.2025.]

Kā redzams 16. tabulā, ugunsgrēku statistiku Olaines novadā var raksturot ar nemainīgu tendenci. Lielākais ugunsgrēku skaits fiksēts 2020. gadā, savukārt 2024. gadā ugunsgrēku skaits Olaines novadā bija vismazākais, skatoties septiņu gadu griezumā. Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēku sekas atkarīgas no ēku tipa, kur šis ugunsgrēks notiek. Ēkās, kur apgrozās liels skaits cilvēku, vai ēkas lielā augstuma dēļ, var tikt traucēta ugunsgrēka dzēšana, kas noved pie lielākām ugunsgrēka sekām. Olaines novada pašvaldības uzskaitē uz 2020. gada 31. decembri ir 1073 zemes vienības, 88 ēkas (būves), tai skaitā inženierbūves, 252 dzīvokļi, tajā skaitā 77 īpašumā un 175 tiesiskajā valdījumā.

Ēku sadalījums pēc ugunsgrēka bīstamības varētu būt sekojošs:

- Divpadsmit (12) un vairāk stāvu ēkas – Olaines novadā nav;
- Lielie tirdzniecības centri – TC “Super Rimi”, “MAXIMA”, “Olanija” un mazākas tirdzniecības vietas,
- Ražošanas ēkas – Olaines novadā atrodas dažādi uzņēmumi un noliktavas, AS “Olpha”, AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca BIOLARS” u.c. bīstamie objekti, kas uzskaitīti nodaļā pie bīstamajiem objektiem, AS “BAO” u.c.,
- Izglītības iestādes – pirmskolas (5), sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas pakāpē Olaines novadā iespējams iegūt divās pašvaldības vidusskolās, Olaines Mūzikas un mākslas skola,
- Daudzdzīvokļu ēkas ar deviņiem un vairāk stāviem – Olaines novadā deviņstāvu ēkas ir lielākās dzīvojamās ēkas (tādu ir 19),
- Daudzdzīvokļu ēkas ar pieciem stāviem – Olaines novadā ir 72 šādas ēkas,
- Daudzdzīvokļu ēkas ar četriem stāviem – 6 šādas ēkas, ar trīs stāviem – 26 ēkas, ar diviem stāviem – 21 ēka, ar vienu stāvu – 2 ēkas.
- Veselības aprūpes iestādes – 10 ģimenes ārstu privātprakses, VCA veselības centrs “OlainMed” u.c.

2018. gada jūlijā AS “BAO” Olaines bīstamo atkritumu pārstrādes kompleksā fiksēts

paaugstinātas bīstamības ugunsgrēks, kurā 1500 m² platībā dega nojume, angārs, divstāvu celtniecības vagoni, divi traktori, viena kravas automašīna un mazuts ar eļļu. Ugunsgrēks būvēs uzskatāms par nozīmīgu risku ar ļoti augstu varbūtību. Rīcību ugunsgrēka gadījumā reglamentē VUGD. Noderīgus informācijas materiālus skatīt: <https://www.vugd.gov.lv/lv/ugunsdrosiba>.

3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

Ostu un jūras hidrotehniskās būves ir hidrotehniskās un navigācijas būves jūrā, ostās, kuģu būves uzņēmumos un kuģojamās ūdenstecēs un ūdenstilpēs, kurās noteiktas speciālas prasības kuģošanai.

Olaines novads nerobežojas ar jūras piekrasti un tam nav savas lielās ostas. Caur Olaines novadu cauri tek Misas upe, uz kuras tiek organizēti atpūtas braucieni ar laivām. Rekreatīvai atpūtai izveidotas vairākas laivu piestātnes. Piestātnes piedāvā laivu pietuvošanos, ziemas uzglabāšanu. Sazinoties ar Olaines novada pašvaldības policiju, noskaidrots, ka pēdējos 3 gados nav reģistrētas avārijas vai negadījumi, kas saistīti ar ostu vai kuģošanu pa Misas upi Olaines novadā. Ņemot vērā pašreizējo situāciju, ostu avārijas uzskatāmas par maznozīmīgu risku ar ļoti zemu varbūtību.

3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

Hidrotehnisko būvju avārija var rasties aizsprosta iekšējās erozijas vai slūžu avārijas dēļ. Veidojas triecienvilnis, kas leļpus aizsprostam, strauji plūstot un raujot sev līdzī kokus, krūmus, nenostiprinātus priekšmetus, nodara lielus postījumus. Turklāt pastiprināt to ietekmi var aizdambējumi pie tiltiem vai citās šaurās vietās. Aizsprosta avārijas ietekme vislielākā ir tūlīt aiz aizsprosta, posmā lejup pa upi, tālāk tā līdzinās plūdu gadījumā novērotajam.

Atbilstoši mazo hidroelektrostaciju (turpmāk tekstā – HES) 2011. gada sarakstam, kas sagatavots saskaņā ar VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes datiem, 2018. gada HES būvju apdrošināšanas datiem un B klases HES datiem, Olaines novada teritorijā nav mazie un lielie HES. Tuvākais lielākais HES ir Rīgas HES, kura pārrāvuma gadījumā varētu būt iespējama ietekme uz Olaines novadu. Pa Olaines pilsētas DR robežu tek Puplas upīte, kas ietek Misas upē. Cauri Jaunolainei tek Olaines upe. Daugavas - Misas kanāls ir hidrotehniska būve Ķekavas novadā. Kanāls izbūvēts 20. gadsimta 70. gados, lai novadītu uz Misu, ko intensīvi izmanto Olaines pilsēta komunālajām un rūpnieciskajām vajadzībām, ūdeņus no Ķekavas un Daugavas. Kanāls uzņem apkārtējo novadgrāvju ūdeņus. Bojājumi kanālā var atstāt ietekmi uz Olaines novadu.

Hidroloģiski būtisku ietekmi uz upes caurplūdumu atstāja Daugavas – Misas kanāls, kura izmantošana pašreiz ir pārtraukta. Olaines novadā šobrīd nav Nacionālas nozīmes polderi.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā bojājumi hidrotehniskajās būvēs nav konstatēti. Hidrotehnisko būvju bojājumi uzskatāmi par vidēju risku ar zemu varbūtību.

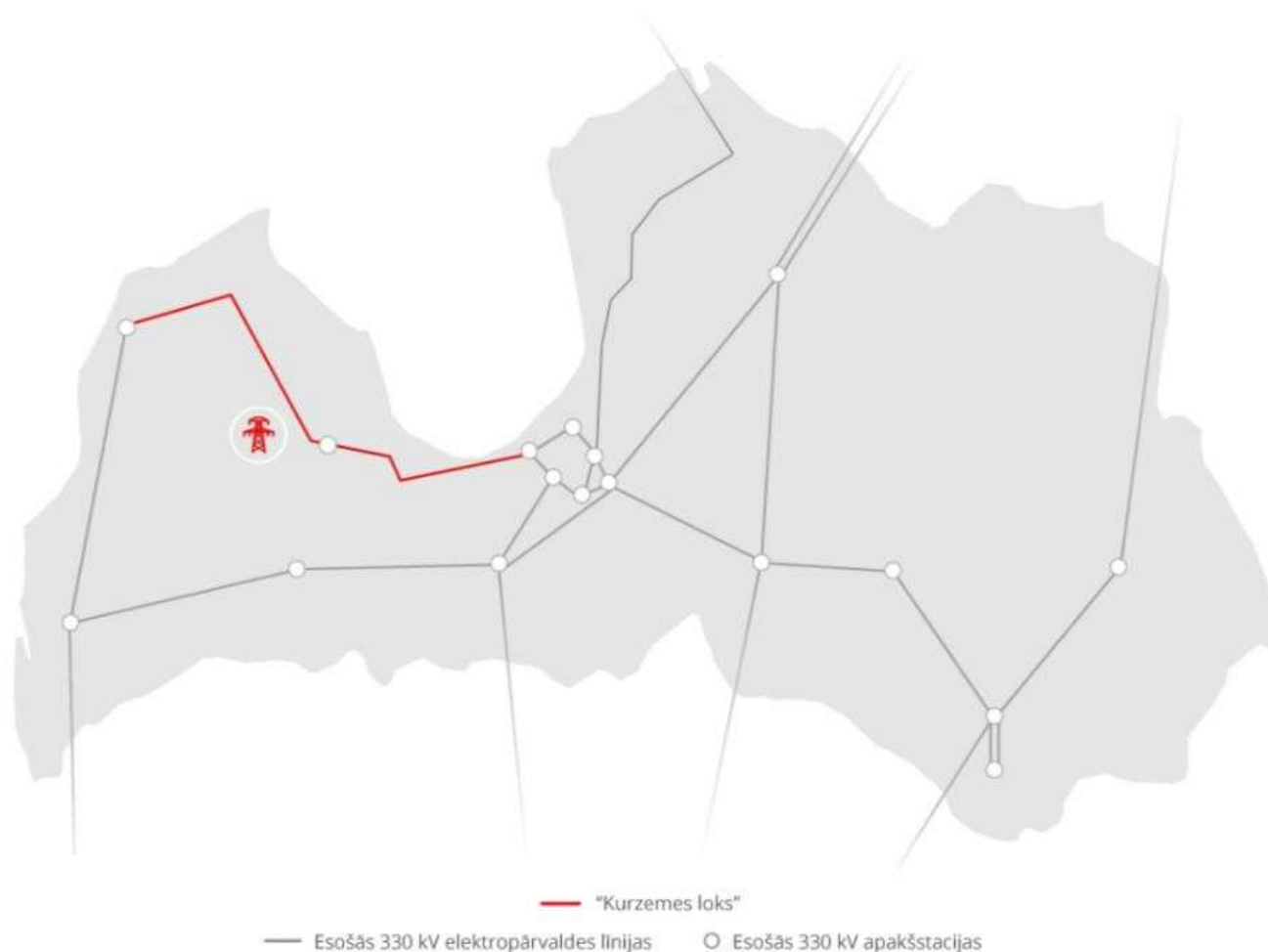
3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi

Elektroenerģijas patērētājiem, iedzīvotājiem un saimnieciskās darbības veicējiem elektroapgādi no elektroenerģijas ražotājiem nodrošina elektrotīklu infrastruktūra. Elektroenerģijas sadales tīklu Latvijā nodrošina AS “Sadales tīkls”, kas no augstsprieguma (330 – 110 kV) pārvades līnijām sadala vidsprieguma līnijas (6–20 kV) un zemsprieguma līnijas (0,23 – 1,00 kV), sniedzot elektroenerģijas piegādes pakalpojumu vairāk nekā 1,1 miljons elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju objektiem, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas. Sadales elektrotīkla kopgarums ir aptuveni 94 000 km, no kuriem aptuveni 45 000 jeb 48 % ir izbūvēti kailvadu gaisvadu līniju veidā, kas pakļautas tiešai laika apstākļu ietekmei.

Olaines novadā elektroapgādi nodrošina AS “Latvenergo” gaisvadu elektropārvades līnijas – 110kV un 330kV apjomā. Apdzīvotās vietas savieno 20 kV elektropārvades līnijas ar 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijām, no tām tiek pievadītas 0,4 kV līnijas līdz elektroenerģijas patērētājiem. Olaines pilsētā elektroenerģijas piegāde patērētājiem notiek pa gaisvadu elektropārvades 110kV elektrolīnijām caur sazarotu apakšstaciju 10/04kV tīklu. Galvenokārt pilsētā izveidoti pazemes kabeļu tīkli. Olaines novadā atrodas augstsprieguma 110 kV apakšstacija “Olaine” (apakšstacija 41), kas nodrošina elektroenerģiju Olaines pilsētai. Dzelzceļam Olaines novadā ir tiešais savienojums ar Ķeguma HES, tādējādi nodrošinot elektroenerģiju apakšstacijas bojājuma gadījumā. Pēc pieejamās informācijas pēdējo 10 gadu laikā ir fiksēti gadījumu, kad Olaines novada iedzīvotāji paliek bez elektroenerģijas.

Bojājumi augstsprieguma līnijās (110 kV un 330 kV) ir novērojami reti, taču sadales tīklos (≤ 20 kV) katru gadu novērojami elektrotīklu bojājumi dažādu hidrometeoroloģisku apstākļu dēļ, piemēram, vētras, zibens, plūdi, apledums u.c. Ārkārtas situāciju gadījumos (vētras, plūdi) iedzīvotājiem un uzņēmumiem tiek traucēta elektroapgāde, līdz ar to - citu pakalpojumu saņemšana vai sniegšana. Elektroenerģijas padeves traucējumi, sprieguma svārstības rada draudus industriālo uzņēmumu darbībai un attīstībai, rada zaudējumus ražošanas procesā. Kanalizācijas un lietussūknis stacijas darbojas uz elektrību, līdz ar to elektrības neesamības gadījumā tiks traucēta šo sūkņu

darbība, kas var izraisīt plūdus.

36. attēls Esošās 330 kV augstsprieguma līnijas Latvijā [AS “Augstsprieguma tīkli”]

Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos, tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulāri elektroietaišu uzturēšanas pasākumi. No 2011. gada līdz 2018. gadam kailvadu elektrolīniju īpatsvars kopējā sadales elektrotīkla kopgarumā ir samazināts par 16 % (no 64 % 2011. gadā līdz 48 % 2018. gadā), elektrotīklu pārbūvē izmantojot tāds tehniskos risinājumus kā kabeļlīniju, izolēto vadu, gaisvadu piekarkabeļu izbūvi, kas būtiski samazina elektrotīkla atkarību no laika apstākļu ietekmes.

Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu – elektroapgādi, kas var radīt kaskādes veida reakciju uz citu pamatvajadzību nodrošināšanu – ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru nodrošinājumu, drošību un veselības aprūpi u.c. Ilgstošu elektroapgādes pārtrūkumu gadījumā tiek ietekmēti ražošanas objekti, komunālie uzņēmumi, publisko elektronisko sakaru tīkli, radio un televīzijas pakalpojumi, kas rezultējas ar būtiskiem

zaudējumiem tautsaimniecībai un rada draudus iedzīvotāju labklājībai un veselībai, kā arī var izsaukt haosu un marodierismu.

Elektrotīklu bojājumi apdraud ražojošo objektu, komunālo uzņēmumu, publisko elektronisko sakaru tīklu normālu darbību, radio un televīzijas pakalpojumu apraidi un raidīšanu, kā rezultātā tiek ierobežotas iedzīvotāju informēšanas iespējas. Elektrotīklu bojājumus var izsaukt vadu apledojs, vēja brāzmās nogāzto koku uzkrišana uz elektropārvades līnijām, bojājumi transformatoru apakšstacijās, terora akti u.c.

Mobilos sakarus nodrošina SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2” un SIA „Bite Latvija”. Optisko internetu Olaines novadā piedāvā SIA “TET”. Publiski pieejamie interneta punkti izveidoti novada bibliotēkās (Olaines bibliotēkā, Olaines bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā, Jaunolaines bibliotēkā, Gaismu bibliotēkā Stūnīšu ciemā) un Olaines novada pašvaldības telpās (1.stāvā).

Elektrotīklu pārrāvuma gadījumā nepieciešams pēc iespējas ātrāk atsākt tādu objektu darbību kā NAI, dzeramā ūdens sūkņu un pirmās medicīniskas palīdzības punktu darbību. Šim nolūkam var izmantot ģeneratorus. Olaines novadā pieejamo ģeneratoru saraksts pievienots 14. pielikumā. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi uzskatāmi par vidēju risku ar augstu varbūtību.

3.1.19. Būvju sabrukums

Ēku un būvju sabrukšanu var izraisīt dažādi faktori, sākot no dabas katastrofām līdz antropogēnai darbībai:

- sprādziens,
- dabas katastrofas, piemēram, ļoti stipra vētra (ir fiksēti bojājumi mājām koku lūšanas rezultātā), plūdi, zemestrīce,
- būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neievērošana, piemēram, neatbilstoša būvmateriālu kvalitāte, nepareizs inženiertehniskais risinājums, nelikumīga būvniecība utt.,
- būvju, ēku vai būvkonstrukciju tehniskais nolietojums (netiek veikta pienācīga apsaimniekošana),
- terora akts, ļaunprātīga rīcība,
- citi faktori, kas var ietekmēt būvju un ēku nestspēju un noturību, piemēram, ugunsgrēks, citu būvdarbu veikšana blakus ēkai vai būvei, apjomīgu priekšmetu ietriekšanās ēkā vai būvē, bīstamo ķīmisko vielu iedarbība, avārija maģistrālajos vai sadales ūdens apgādes cauruļvados, karš vai militārs iebrukums utt.

Dabas katastrofu izraisīto ēku sabrukšanu ir ļoti grūti prognozēt, jo tas ir atkarīgs no katastrofas apjoma un intensitātes. Antropogēno darbību izraisītu ēku sabrukšanu ir vieglāk prognozēt, jo tas saistīts ar ēku atrašanos bīstamu objektu tuvumā (DUS, GUS u.c. par bīstamiem uzskatāmi objekti). Zonas, kurās iespējami ēku bojājumi un/vai sabrukšana, skatīt nodaļās pie bīstamo vielu noplūdēm.

Ēku un būvju sabrukšanas rezultātā var tikt nodarīts kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās.

Olaines novadā būvniecību uzrauga Olaines novada pašvaldības būvvalde. Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk tekstā – BVKB) nodrošina būvju pieņemšanu ekspluatācijā:

- ja tā ir publiska būve, kurā vienlaicīgi var uzturēties vairāk par 100 cilvēkiem,
- būvei piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums,
- būvniecības iesniedzējs ir pašvaldība un būvdarbu līgumcena ir 1,5 miljoni EUR vai lielāka.

BVKB veic būvdarbu valsts kontroli un būvju ekspluatācijas uzraudzību, organizē ekspertīzes un piešķir patstāvīgās prakses tiesības, kā arī veic patstāvīgās prakses uzraudzību. BVKB būvniecības informācijas sistēmā³⁶ redzama informācija par būvdarbu pārbaudi Olaines novadā. Ekspluatācijas kontrolē fiksētais tiek norādīts atzinumā, kurā tiek sniegts būvinspektora vērtējums par ēkas būtiskajām prasībām: ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte, lietošanas drošība un vides pieejamība un patvaļīga būvniecība.

Ēkām kopumā un to atsevišķām daļām ir jāatbilst šādām būtiskajām prasībām:

1. Mehāniskā stiprība un stabilitāte. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai slodze, kas var iedarboties uz tām būvēšanas un izmantošanas laikā, neizraisītu sabrukšanu, deformāciju u.c.;
2. Ugunsdrošība. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai ugunsgrēka izcelšanās gadījumā pēc iespējas ilgāk nedeformētos, samazinātu dūmu izplatību, būtu iespēja evakuēties u.c.;
3. Higiēna, veselība un vide. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai visā ekspluatācijas ciklā tās neapdraudētu strādājošo, iedzīvotāju vai kaimiņu higiēnu vai veselību un drošību un to ekspluatācijas ciklā, to celtniecības, izmantošanas un nojaukšanas laikā tām nebūtu pārmērīga ietekme uz vides kvalitāti vai klimatu;
4. Lietošanas drošība un pieejamība. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai ēkas ekspluatācijas un remontu laikā tās lietotājiem neizraisītu nepieņemamus nelaimes gadījumu vai zaudējumu riskus, piemēram, slīdēšanu, krišanu, sadursmes, apdegumus, nāvējošu elektrošoku, eksplozijas radītus ievainojumus un

³⁶ [BIS](#) [skatīts 03.01.2022]

zādības ielaužoties. Jo īpaši būves jāprojektē un jābūvē, ņemot vērā pieejamību un izmantošanas iespējas personām ar invaliditāti;

5. Aizsardzība pret trokšņiem. Būves jāprojektē un jābūvē tā, lai trokšņi tajās vai to apkārtnē ir tādā līmenī, ka tie neapdraud būvēs vai to apkārtnē esošo cilvēku veselību, netraucē piemērotos apstākļos gulēt, atpūsties vai strādāt;

6. Enerģijas ekonomija un siltuma izolācija. Būve, kā arī to apsildīšanas, dzesēšanas, apgaismošanas un ventilācijas iekārtas jāprojektē un jābūvē tā, lai to ekspluatācijai nepieciešamais enerģijas patēriņš būtu iespējami mazs, ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības un būves atrašanās vietas klimatiskos apstākļus. Būvēm jābūt arī energoefektīvām, to būvniecības un nojaukšanas laikā izmantojot pēc iespējas mazāk enerģijas;

7. Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana. Būves jāprojektē, jābūvē un jānojauc tā, lai dabas resursi tiktu izmantoti ilgtspējīgi.

Zemāk tabulā veikts apkopojums par Olaines novadā veiktajiem būvdarbiem un pārbaudēm, kas uzrādās BIS sistēmā³⁷ līdz 2022. gadam (neieskaitot).

17. tabula

Periods	Kopā reģistrētie būvdarbi	Pārbaude nav veikta	Pārkāpumu nav	Pārkāpumi	Būtiski pārkāpumi
Kopumā līdz 03.01.2022. (datu uzskaites sākuma periods nav zināms)	3333	3323	5	2	2
2019	569	569	0	0	0
2020	861	858	2	1	0
2021	1317	1312	1	4	0

Tabulā atspoguļotas veiktās pārbaudes, kas veiktas gan jau ekspluatācijā nodotām būvēm, gan būvēm, kas ir tikai būvniecības stadijā.

Līdz 03.01.2022. Olaines novadā būtiski pārkāpumi būvniecībā un būvēs fiksēti tikai ~ 0,06 % gadījumos. Pārkāpumi (nebūtiski) fiksēti ~ 0,12 % gadījumos.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksēta ēku sabrukšana. Būvju sabrukums uzskatāms par nozīmīgu risku ar zemu varbūtību.

37 [BIS](#) [skatīts 27.10.2021].

3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

Notiekot liela apjoma bīstamo ķīmisko vielu noplūdei jūrā vai Latvijas piekrastes tiešā tuvumā, kuru neizdodas efektīvi likvidēt, paredzami būtiski zaudējumi jūras vides resursiem, zvejniecības nozarei, tūrisma nozarei, sabiedrības interesēm (piemēram, zvejošanas aizliegums, pludmales slēgšana u.tml.). Par bīstamo ķīmisko vielu noplūdes cēloni jūrā var būt kuģu sadursme, kuģa uzsēšanās uz sēkļa, kuģa korpusa bojājumi, kuģa apkalpes kļūda, kravas pazaudēšana. Kuģa uzskriešana uz sēkļa jūrā ir atkarīga no vairākiem faktoriem - kuģošanas intensitātes, navigācijas kļūdas un laika apstākļiem. Uzskriešana uz sēkļa ir viens no statistiski visbiežākajiem jūras negadījumiem. Visbīstamākās sekas kuģa uzskriešanai uz sēkļa ir saistītas ar bīstamo ķīmisko vielu noplūdi. Divu kuģu sadursmes cēloņi ir vienādi ar kuģa uzskriešanu uz sēkļa cēloņiem. Atšķirībā no kuģa uzskriešanas uz sēkļa sekām, divu kuģu sadursmes sekas ir ievērojamākas, jo sadursme var notikt tālāk no krasta, kā rezultātā palīdzības sniegšanas laiks palielinās un kuģi var nogrimt korpusa bojājumu gadījumā. Kā potenciāli visbīstamākais incidenta veids ar vislielāko iespējamo cietušo un upuru skaitu ir pasažieru kuģa ugunsgrēks. Ugunsgrēks uz pasažiera kuģa tā uzbūves dēļ var radīt apdraudējumu cilvēku veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar nosmakšanas un saindēšanās riskiem, kā arī nosalšanas un noslīkšanas riskiem. Pastāv virkne citu iespējamo cēloņu (nelaimes gadījumi vai incidenti), kas rada apdraudējumu pasažieru kuģiem, piemēram, uzskriešana uz sēkļa, tehniska rakstura bojājumi, kas ietekmē navigācijas spēju vai korpusa hermētiskumu, sadursme ar citu kuģi u.tml.

Olaines novads neatrodas pie Baltijas jūras un tam nav osta, kas var apkalpot lielos kravu pārvadāšanas kuģus vai pasažieru kuģus. Ir izveidotas nelielas laivu piestātnes, kas nodrošina kuģošanas iespējas pa Misas upi.

Olaines novadā nav fiksēti negadījumi, kas saistīti ar negadījumiem ar kuģiem. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme un pasažieru kuģa katastrofa uzskatāms par maznozīmīgu risku ar zemu varbūtību.

3.1.21. Autotransporta avārija

Autotransporta avārija – negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kā rezultātā ir liels cietušo vai bojā gājušo skaits, kā arī nodarīti būtiski zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi. Autotransporta avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, autotransporta sadursme, autotransporta tehniskais stāvoklis, dabas vai tehnogēnas katastrofas ietekme, ļaunprātīgā rīcība vai terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Autotransporta avārija var izraisīt cilvēku bojāeju, bīstamo vielu noplūdi, ugunsgrēku, sprādzienu, būvju bojājumus, ceļu satiksmes apgrūtinājumus, tajā skaitā sastrēgumus un noteiktu ceļu posmu slēgšanu.

Olaines novads atrodas pie Latvijas galvaspilsētas Rīgas, kura ir Latvijas autoceļu galvenais galapunkts. Olaines novada transporta infrastruktūru veido valsts, pašvaldības un privāto īpašnieku ceļu tīkls un ielas. Novadā kopumā ir trīs valsts galvenie autoceļi (30 km kopgarumā) un astoņi valsts vietējie autoceļi (55,78 km kopgarumā). Pašvaldības īpašumā ir autoceļi un ielas 112,21 km kopgarumā; no tiem ar cietu segumu ir 61,30 km un ar nesaistīto segumu (grants, šķembu un grunts ceļi) ir 50,91 km. Olaines novadā tāpat kā citviet valstī ceļu uzturēšanu organizē tā īpašnieks vai pārvaldītājs: Olaines novada pašvaldība, VAS "Latvijas Valsts ceļi", AS "Latvijas Valsts meži" un citi teritoriju īpašnieki vai nomnieki (t.sk. kooperatīvi, uzņēmēji).

Olaines novadu šķērso trīs valsts galvenie autoceļi un 8 vietējas nozīmes autoceļi. Šie autoceļi

ir:

Valsts nozīmes (galvenie) autoceļi

- A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte);
- A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle);
- A8 Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene). Vietējie autoceļi:
- V7 Baloži – Plakanciems – Iecava;
- V8 Jaunolaine – Plakanciems;
- V12 Jāņupe – Mežsētas – Zīles;
- V13 Tīraine – Jaunolaine;
- V18 Pievedceļš – Olaine;
- V27 Misas tilts – Dzērumi;
- V28 Blukas – Emburga;
- V1006 Dalbe - Lejasbēnūži

Zemāk tabulā apkopota informācija par Olaines novada autoceļu garumu³⁸.

18.tabula

Valsts, pašvaldību ceļu un ielu garums Olaines novadā (kilometros)

Gads	Valsts autoceļu garums	Pašvaldības autoceļu garums	Pašvaldību ielu garums	Kopā	Šķembu un grants segumu kopgarums	Procentuālais šķembu un grants segumu īpatsvars (%)
2025	85	70,41	41,8	197,21	65,11	33,0

Šķembu un grants segumu ielu garums palielinājies par 1 km, tādējādi to īpatsvars palielinājies par ~ 0,5 %. Pēc statistikas ~ 40 % no kopējā ceļu garuma ir ar šķembu un grants segumu, kas nozīmē, ka ~ 60 % ir asfaltēti (asfaltbetons un citi bituminizētie segumi).

38 Centrālās statistikas pārvaldes datubāze. Valsts un pašvaldību autoceļu garums un pašvaldību ielu garums statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada beigās (kilometros). Skatīts 27.10.2021.

Avārijas uz autoceļiem ietekmē autoceļu tehniskais stāvoklis un satiksmes intensitāte. Zemāk tabulā apkopota informācija par transporta intensitāti uz galvenajiem (valsts nozīmes) Olaines novada ceļiem. Tabulā norādītā informācija ir vidējais automašīnu skaits diennaktī, kas pārvietojies pa visu ceļa garumu kopā.

19. tabula*

Satiksmes intensitāte uz valsts galvenajiem autoceļiem, kas šķērso Olaines novadu³⁹

Ceļš	A5	A7	A8
2018	13709	15407	15242
2019	15561	16016	16937
2020	15054	14802	14239
2018 KT%	19	26	18
2019 KT%	20	27	17
2020 KT%	19	29	18

* Informācija par automašīnu intensitāti ir sadalīta pa kilometriem (no X km – līdz X km). Tabulā norādīta vidējā intensitāte, kas attiecināma uz visu ceļu. Norādītajiem datiem ir tikai informatīva nozīme

Pēc statistikas redzams, ka vieglo automašīnu transporta intensitāte ir salīdzinoši vienmērīga. Kravas automašīnu intensitāte uzskatāma par mainīgu un atkarīga no izmantotā ceļa posma, bet vispārējā tendence rāda uz palielinājumu. Redzami samazinājumi 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu, iespējams saistīti ar Covid-19 ierobežojumiem ceļošanā. Palielinoties satiksmes intensitātei, palielinās risks transporta avārijām.

Zemāk tabulā apkopoti CSP dati par ceļu satiksmes negadījumiem Pierīgas reģionā no 2018. – 2020. gadam.

³⁹ Informācija ņemta no VAS “Latvijas Valsts ceļi”. KT – kravas automašīnas. [Satiksmes intensitāte - Latvijas Valsts Ceļi \(lvceļi.lv\)](https://www.lvceļi.lv) [skatīts 05.01.2021.]

Gads	Ceļu satiksmes negadījumu skaits	Bojā gājušo cilvēku skaits	Ievainoto cilvēku skaits
2018	850	47	1087
2019	832	37	1086
2020	679	44	850

Marķētu bīstamo kravu pārvadājumi notiek pa Latvijas galvenajiem autoceļiem, tomēr var būt iespējas, ka kravas tiek pārvadātas arī caur apdzīvoto vietu centriem uz uzņēmumiem, DUS, GUS u.c. Ir svarīgi apzināt iespējamo apdraudējumu, kura rezultātā var notikt bīstamo ķīmisko vielu noplūde. Olaines novadā 2021. gadā fiksēts gadījums, kad automašīna ietriecas ēkas sienā un sabojā gāzes vadu. Olaines novadā autotransporta avārijas novērtētas kā nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību.

Transporta avārijām modelēti divi scenāriji, kuros notiek autocisternu avārijas ar bīstamo vielu noplūdi. Pirmajā scenārijā no 36 m³ autocisternas izplūst benzīns (ap 32,4 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9). Otrajā scenārijā no 36 m³ autocisternas izplūst sašķidrinātā naftas gāze (ap 32,4 m³, pieņemot ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 “Benzīna noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³”

Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m³ un to uzpildes koeficients ir 0,9, līdz ar to vidē var nonākt līdz 32,4 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS benzīna noplūdes gadījuma.

Modelēšanai pieņemts, ka 17,7 t benzīna tiek pārvadāta 36 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

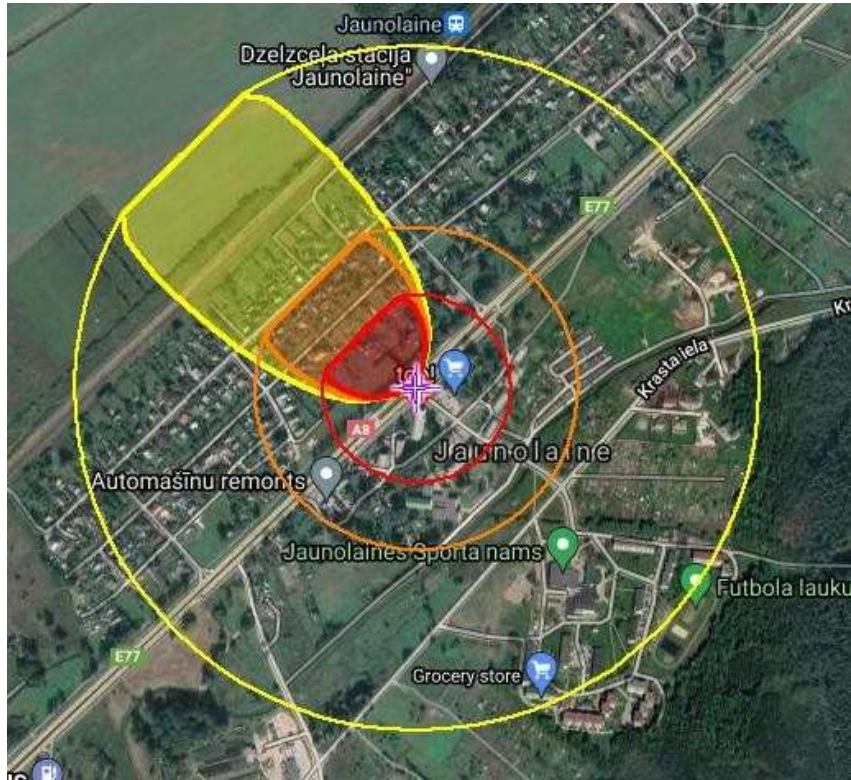
Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 1,670 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm) un ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 60% LEL (8400 ppm) un 10% LEL (1400 ppm).

Modelēšana atspoguļota uz A8 ceļa, pie Jaunolaines. Modelēšana veikta ap Jaunolaini, tomēr jāpiemin, ka autotransporta avārijas var notikt arī uz citiem ceļiem, bet bīstamās zonas būs līdzīgas. Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 527 m (dzeltens)

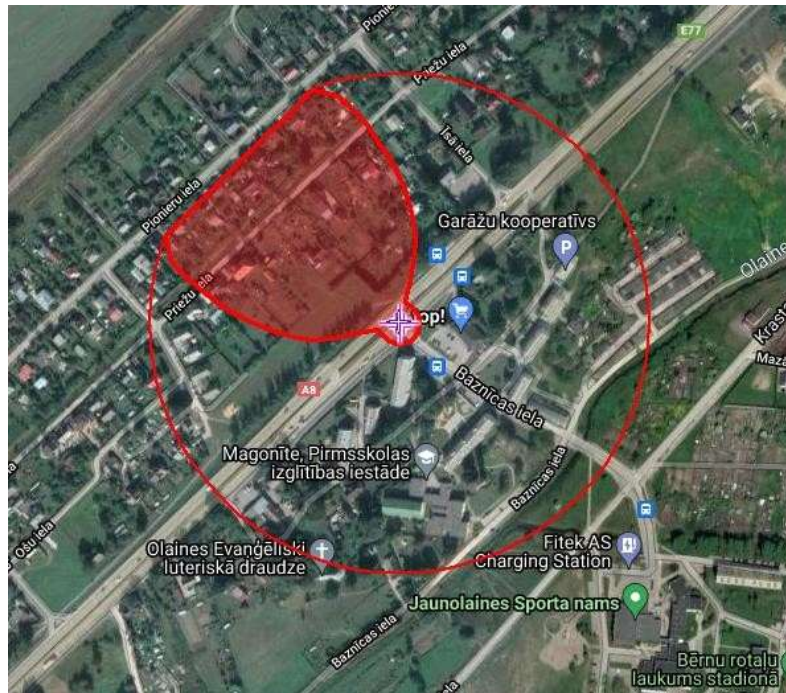
⁴⁰ CSP dati. TRG410. [skatīts 27.10.2021].

- ERPG – 2 – 234 m (oranžs)
- ERPG – 3 – 125 m (sarkans)

37. attēls Benzīna noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

- IDLH – 224 m (sarkans)

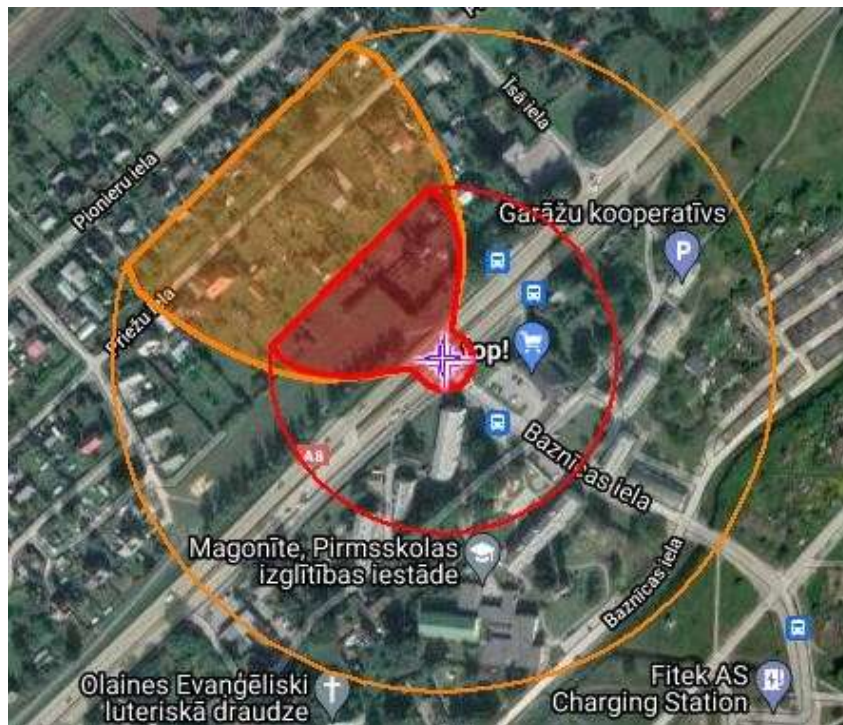

38. attēls Benzīna noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

10% LEL – 200 m (oranžs)

60% LEL – 91 m (sarkans)

39. attēls Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas:

- 10 kW/m^2 potenciāla letalitāte minūtes laikā – mazāka par 10 m (sarkans)
- 5 kW/m^2 otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 14 m (oranžs)
- 2 kW/m^2 jūtamas sāpes minūtes laikā – 24 m (dzeltens)

40. attēls Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplodijas ugunsbumbas diametrs 146 m un degšanas ilgums 10 sekundes. Eksplozija zonas:

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – mazāka par 329 m (sarkans)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 464 m (oranžs)
- 2 kW/m² jūtamas sāpes minūtes laikā – 724 m (dzeltens)

41. attēls Eksplozijas siltumstarojums

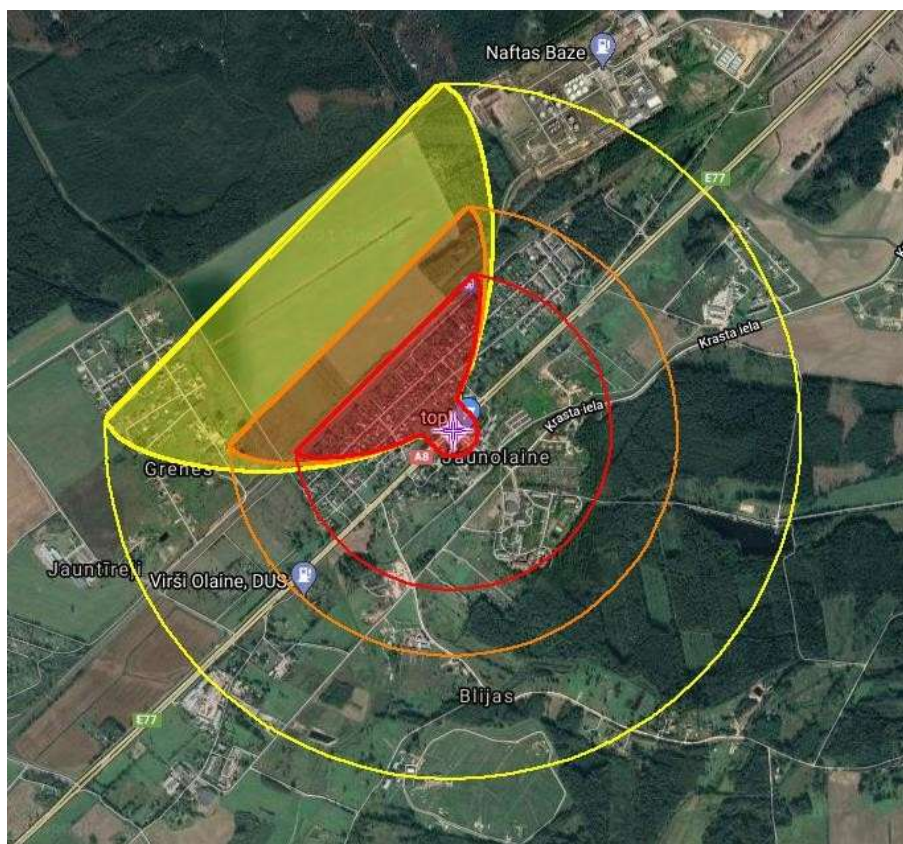
Scenārijs Nr. 2 “Sašķidrinātās naftas gāzes noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³”

Scenārijā modelēta situācija, kad sašķidrinātās naftas gāzes autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m³ un to uzpildes koeficients ir ~ 0,83, līdz ar to vidē var nonākt līdz 29,9 m³ vielas. Sašķidrinātās naftas gāzes sastāvā lielākā pārsvarā ir propāns, tāpēc modelēšana veikta propānam (programmā nav dota tīra sašķidrinātā naftas gāze (propāns-butāns)). Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā benzīna noplūdes gadījumā.

Modelēšanai pieņemts, ka 16,8 t sašķidrinātā naftas gāze tiek pārvadāta 36 m² cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 83 %. Naftasgāze no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas. Sašķidrinātā naftas gāze ir smagāka par gaisu, tāpēc, novērojot gāzes noplūdi, neatrasties vietās, kuras ir zemākas par zemes līmeni.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 15,241 t sašķidrinātās naftas gāzes. AEGL – 1 (5500 ppm), AEGL – 2 (17000 ppm), AEGL – 3 (33000 ppm). IDLH (2100 ppm). 10 % LEL (2100 ppm), 60 % LEL 12600 PPM). Toksisko tvaiku izplatība:

- AEGL – 1 – 1 km (dzeltens)
- AEGL – 2 – 590 m (oranžs)
- AEGL – 3 – 383 m (sarkans)

42. attēls Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

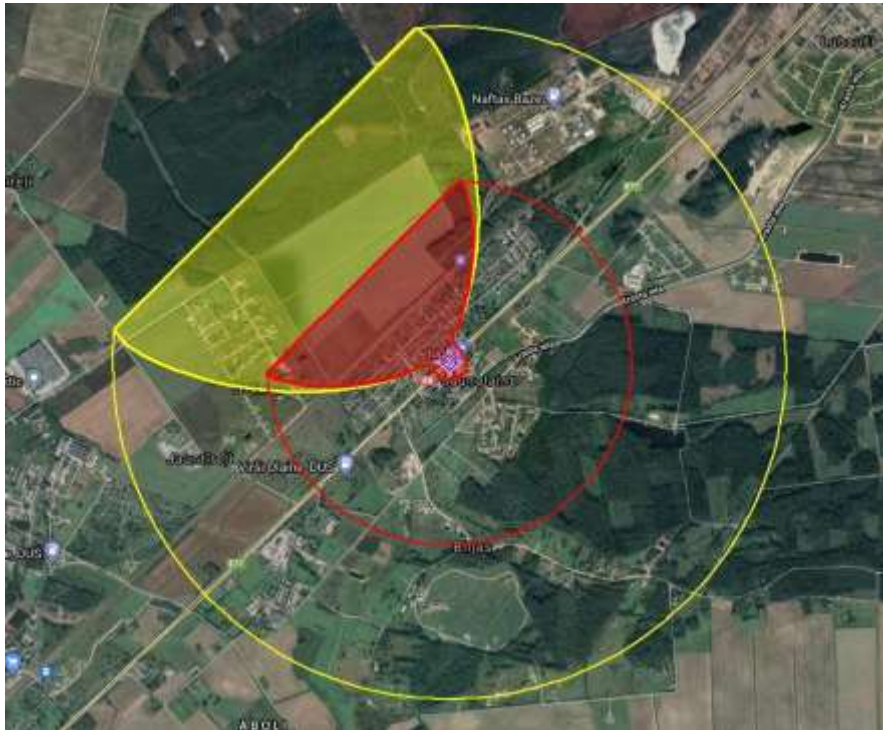
- IDLH – 1,5 km (sarkans)

43. attēls Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

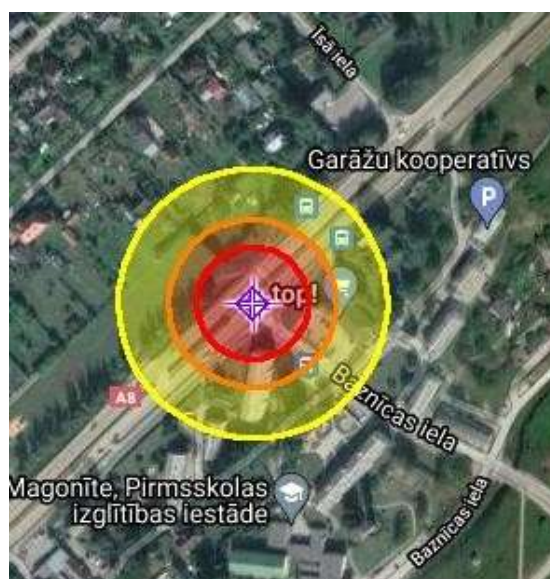
- 10% LEL – 1,5 km (dzeltens)
- 60% LEL – 693 m (sarkans)

44. attēls Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Siltumstarojums no sašķidrinātās naftas gāzes degšanas:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 95 m (dzeltens)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 60 m (oranžs)
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 40 m (sarkans)

45. attēls Siltumstarojuma zona

Eksplozijas radītās ugunsbumbas diametrs 144 m un degšanas ilgums 10 min. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 723 m (dzeltens)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 463 m (oranžs)
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 328 m (sarkans)

46. attēls Eksplozijas siltumstarojums

Transporta avāriju scenārijos potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citām Olaines novada vietām. Modelēšanā parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenostādā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko (smacējošo) tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav reģistrēti ceļu satiksmes negadījumi, kurā iesaistīta degvielas autocisterna. 2025.gada 26.septembrī uz Jelgavas šosejas (A8) pie Pēterniekiem fiksēta balķvedēja un vieglā auto sadursme, kuras rezultātā vairāku stundu garumā bija daļēji bloķēta satiksme Jelgavas virzienā. Olaines novads ir svarīgs autotransporta koridors uz Rīgu, tāpēc svarīgi uzturēt sakārtotus ceļus un līdz minimumam samazināt ceļu satiksmes negadījumu iespējamību.

3.1.22. Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi

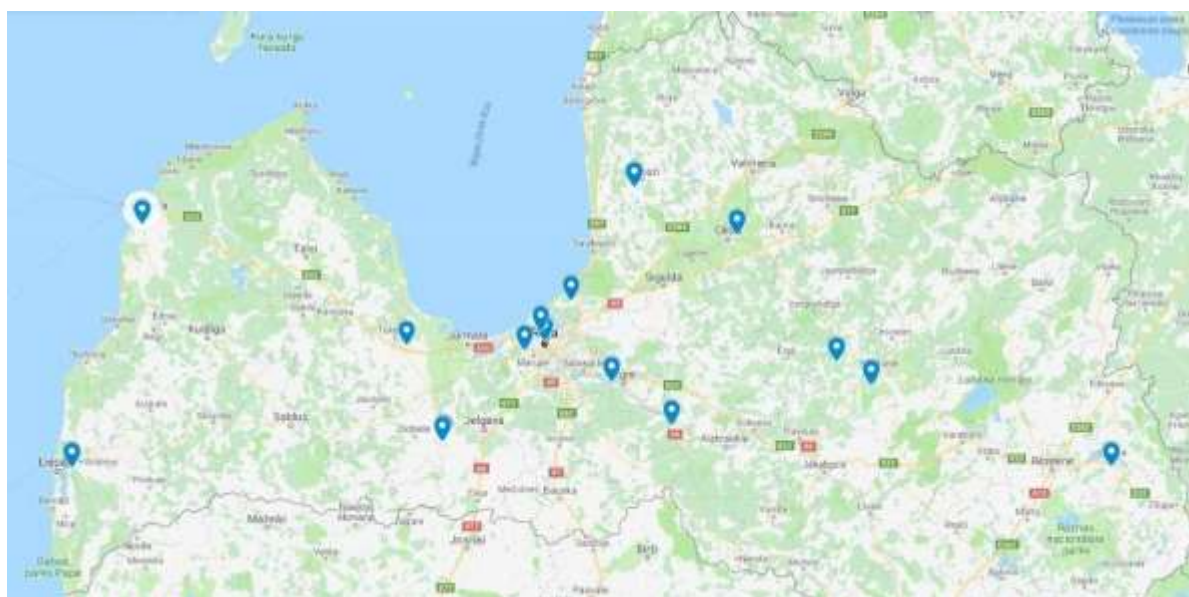
Vispārējās nozīmes aviācijā ietilpst privāti gaisa kuģi, tai skaitā, helikopteri un deltaplāni, kuru nelaimes gadījuma iespējamība ir lielāka, bet izraisītās sekas ir maznozīmīgas. Komeraviācijā tiek iekļauti tie gaisa kuģi, kuri veic pasažieru un kravu pārvadājumus un kam ir izteiktas stingrākas drošības prasības, tādēļ šādu gaisa kuģu nelaimes gadījumu skaits ir ar mazāku iespējamību.

Dažādu iemeslu dēļ (nelabvēlīgi laika apstākļi, pilotu vai dispečeru kļūdas, gaisa kuģu sadursmes ar putniem, terora akts, gaisa kuģu tehniskie bojājumi u.c.) var notikt aviācijas nelaimes gadījumi. Ja negadījums notiek lidlauka teritorijā, tad sekas, visticamāk, būs saistītas ar pašu gaisa kuģi (kuģiem), pasažieriem, lidlauka ēku un būvju bojājumiem, kā arī ar lidlaukā izvietotās aeronavigācijas infrastruktūras bojājumiem. Aviācijas negadījums ārpus lidlauka teritorijas rada draudus gaisa kuģī esošajiem cilvēkiem, kā arī cilvēkiem, infrastruktūrai un videi avārijas vietā. Aviācijas negadījums var izraisīt ēku un būvju sagrūšanu, mežu vai objektu ugunsgrēkus, bīstamo vielu noplūdes un cita veida apdraudējumus.

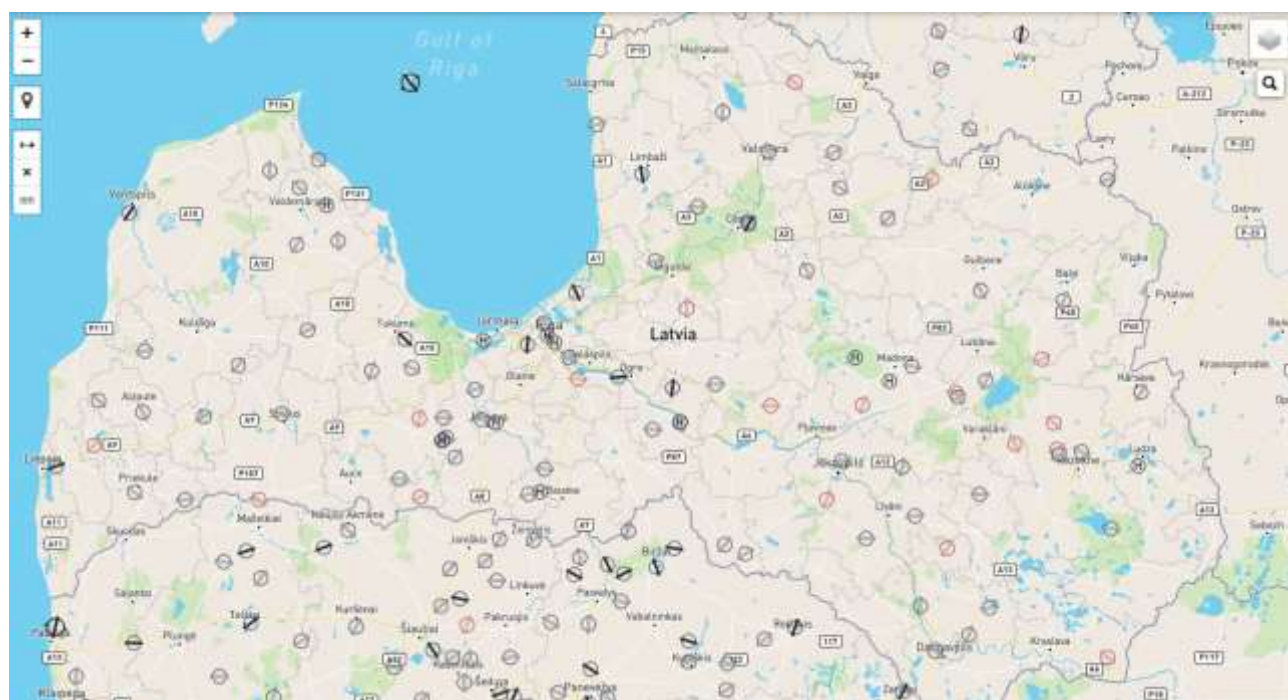
Pēc Valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk tekstā – VACAA)⁴¹ pieejamās informācijas, Latvijas teritorijā ir 14 sertificēti civilās aviācijas lidlauki, kuros ietilpst vispārējās aviācijas lidlauki, gaisa pārvadājumu lidlauki un vispārējās aviācijas helikopteru lidlauki. Pēc citas pieejamās informācijas⁴² Latvijas teritorijā ir 94 lidlauki, no kuriem 9 ir sertificēti, 7 ir neizmantojami (iznīcināti vai statuss nezināms) un 78 ir nesertificēti lidlauki. Zemāk attēlā norādītas sertificēto, nesertificēto un militāro lidlauku atrašanās vietas. Neizmantojamie lidlauki (iznīcināti vai statuss nezināms) netiek iezīmēti kartē, jo to nākotnes izmantošana ir maz ticama. Nesertificēts lidlauks nozīmē lidlauku, kurš netiek izmantots komerciāliem lidojumiem, bet to var izmantot mazizmēra lidaparāti vai komerciālie lidaparāti ārkārtas situācijās.

⁴¹ Civilās aviācijas lidlauki. Pieejams: <http://www.caa.lv/lv/informacija-un-uzzinas/civilas-aviacijas-lidlauki>. (Skatīts 28.10.2021.)

⁴² My airfields. Pieejams: http://myairfields.com/?page_id=2. (Skatīts 28.10.2021.)

47. attēls Sertificētie lidlauki Latvijā [VACAA]

48. attēls Nesertificētie un militārie lidlauki Latvijā [myairfields]

Olaines novadam tuvākā sertificētā lidosta ir VAS Starptautiskā lidosta “Rīga” lidlauks, kas atrodas Mārupes novadā. Citu lidlauku nav. Atbilstoši V/A “Civilās Aviācijas Aģentūra” lidojumu drošuma pārskatam par 2020. gadu⁴³, Latvijā 2020. gadā aviācijas nelaimes gadījumi komercaviācijā nav notikuši, bet noticis viens nopietns incidents. Savukārt vispārējās nozīmes aviācijā bijuši trīs

⁴³ Drošības pārskati. Pieejams: <https://www.caa.gov.lv/lv/drosibas-parskati>. (Skatīts 28.10.2021.)

nopietni incidenti, un nav notikuši nelaimes gadījumi. No 01.01.2016. līdz 31.12.2020. reģistrēti 7 nelaimes gadījumi un 14 nopietni incidenti, kas saistīti ar aviācijas gaisa kuģiem (motodeltaplāni, paraplāni, helikopteri, mazās lidmašīnas, pasažieru lidmašīnas u.c.). Aviokompāniju pasažieru lidmašīnu avārijas ar bojāgājušajiem Latvijas teritorijā nav notikušas kopš Latvijas vēsturē traģiskākās aviokatastrofas 1967. gadā reisā Rīga–Liepāja.

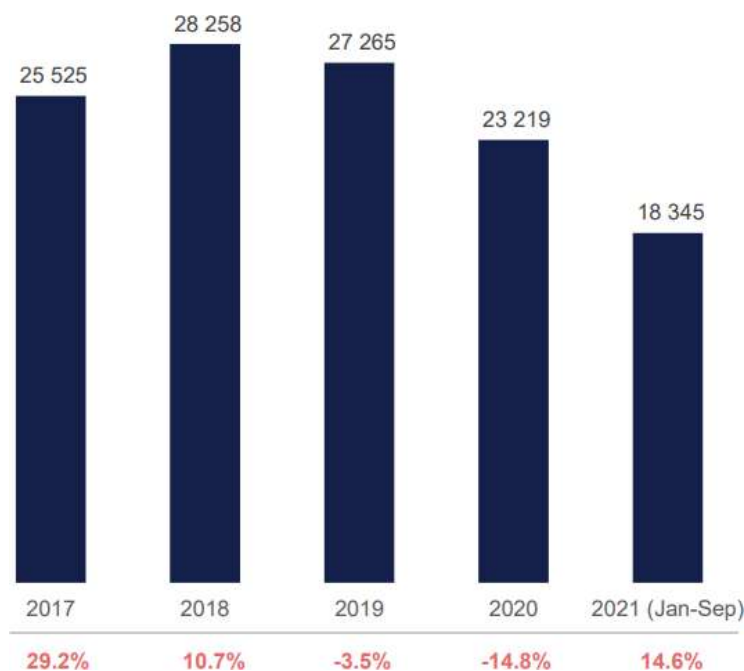
Rīgas lidosta “RIX” ir strauji augošs Ziemeļeiropas gaisa satiksmes mezgls. No Rīgas lidostas “RIX” ziemas sezonā iespējams doties uz vairāk nekā 70, bet vasaras sezonā - uz vairāk nekā 100 galamērķiem, ko nodrošina 20 aviosabiedrības. Rīgas lidosta “RIX” apkalpo pusi no kopējā Baltijas valstu avioceļotāju un gaisa kravu apjoma.

21. Tabula

Starptautiskajā Rīgas lidostā “RIX” apkalpoto pasažieru skaits pa gadiem

gads	pasažieru skaits
2016.	5,4 milj.
2017.	6,09 milj.
2018.	7,05 milj.
2019.	7,79 milj.
2020.	2,01 milj.
2021.	2,35 milj.
2022.	3,54 milj.
2023.	6,63 milj.
2024.	7,1 milj.

Kā redzams 21. tabulā, apkalpoto pasažieru skaits 2020. gadā sarucis par 74,2%. Tas saistīts ar Covid-19 pandēmiju visā pasaulē, kad tika ierobežota arī aviācijas darbība. Starptautiskā Rīgas lidosta “RIX” nodrošina arī kravas pārvadājumus. 53. attēlā redzama apkalpoto kravas pārvadājumu apjoms pa gadiem.

49. attēls Starptautiskajā Rīgas lidostā “Rīga RIX” apkalpoto kravu apjoms (tonnas) pa gadiem.

50. attēls Lidojumu galamērķi no Starptautiskās Rīgas lidostas “RIX”

Lidosta strādā nepārtraukta režīmā - 24 stundas diennaktī. Starptautiskās Rīgas lidostas “RIX” skrejceļa garums ir 3200 m, bet tā platums - 45 m. Skrejceļa maksimālā kapacitāte ir 29 reisi stundā.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksēti aviācijas negadījumi. Olaines novads atrodas Rīgas lidostas “RIX” reisu pacelšanās un nolaišanās koridorā. Lielākie aviācijas riski pastāv pie lidmašīnu pacelšanās. Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi novērtēti kā augsts risks ar vidēju varbūtību.

3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa

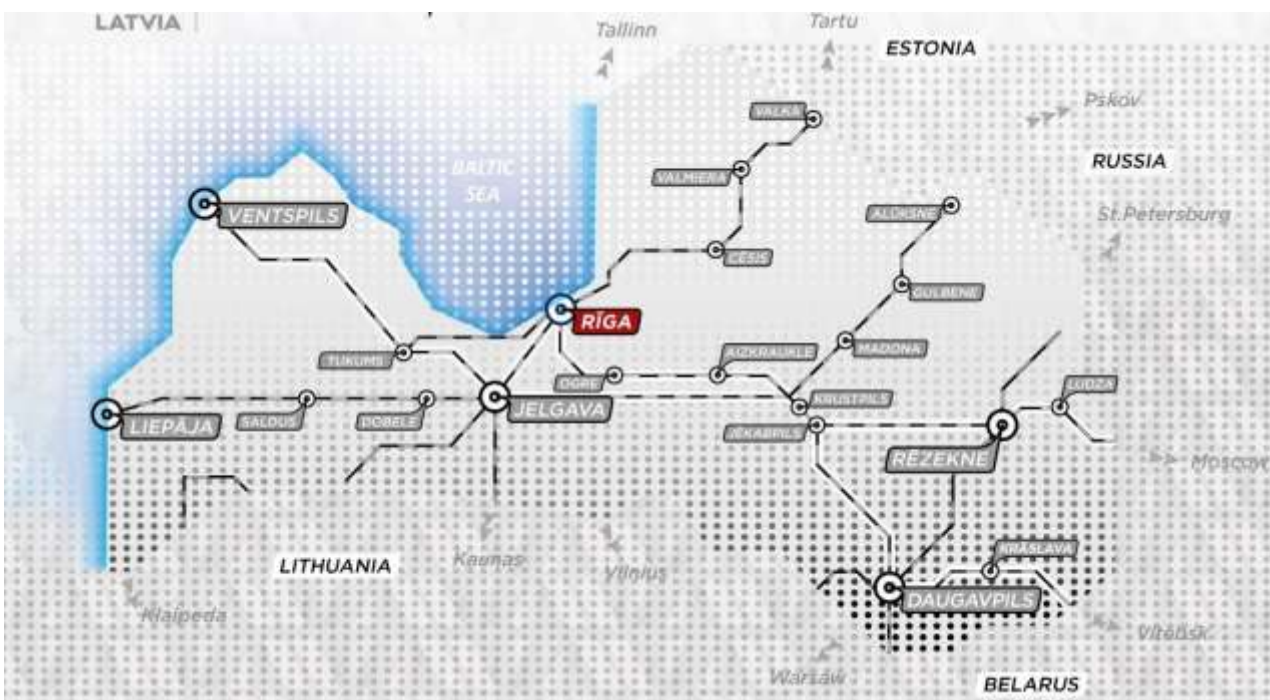
Dzelzceļa transporta katastrofa – ar dzelzceļa transporta izmantošanu saistīts notikums, kas radījis apdraudējumu un postījumus cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Dzelzceļa transporta katastrofa var notikt dažādu iemeslu dēļ: bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, dzelzceļa infrastruktūras bojājums, vilciena sadursme ar priekšmetiem, autotransportu pārbrauktuvē vai sadursme ar citu vilcienu, cilvēciskā faktora radītā kļūda, trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c.

Dzelzceļa transporta katastrofas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

Pa dzelzceļu bīstamās kravas, t.sk. naftas produkti, ķīmiskās kravas, galvenokārt tiek pārvadātas pa Austrumu – Rietumu dzelzceļa tranzīta koridoru uz Latvijas ostām. Šie tranzīta maršruti ir šādi:

- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils – Rīga,
- Indra - Daugavpils - Krustpils – Rīga,
- Rīga – Valka,
- Kārsava - Rēzekne I - Daugavpils - Eglaine.

51. attēls Dzelzceļa kravu pārvadāšanas tīkls

Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos (Rēzeknē, Daugavpilī, Krustpilī, Jelgavā, Rīgā, Ventspilī, Liepājā), uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvēm, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, ņemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

52. attēls Pasažieru vilcienu pārvadājumu shēma, 2021. gads [AS "Pasažieru vilciens"]

Olaines novadu šķērso Rīga-Jelgava dzelzceļš. Posmā starp Tīraini un Dalbi ir pieturas punkti: Medemciems un Jaunolaine, kā arī Olaines dzelzceļa stacija ar pieturas punktu Olaine. Atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem Olaines stacija nav valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts. Caur Olaines staciju tiek organizēta pasažieru vilcienu un kravas vilcienu plūsma. Dzelzceļa stacija Olaine atrodas Olaines nomalē, dzelzceļa līnijas Rīga—Jelgava 22. kilometrā.

Sazinoties ar SIA “LDZ Cargo”, tika iegūta informācija par uzņēmuma pārvadāto bīstamo vielu daudzumu un fiksētajām avārijām. Informācija norādīta tieši par Olaines staciju. SIA “LDZ Cargo” nav vienīgais pārvadātājs, kas veic bīstamo kravu pārvadājumus caur Olaines staciju, bet ir viens no lielākajiem. Informācija apkopota zemāk tabulā.

22. tabula

Gads	Olaines novads (Rīga – Jelgava iecirknis), tonnas	t.sk. adresēts Olaines stacijas klientiem, tonnas
2018	5 917 506	367 232
2019	6 813 726	352 209
2020	4 211 352	309 225

Laika posmā no 2018. gada līdz 2020. gada 31. decembrim Olaines novadā nav fiksēti negadījumi, kas saistīti ar bīstamo kravu pārvadāšanu.

Dzelzceļa avārijas var iedalīt divās daļās: kravas vilcienu avārijas un pasažieru vilciena avārijas. Olaines novadā iespējami abi scenāriji, jo notiek gan kravu, gan pasažieru pārvadājumi. Konkrētajā situācijā apskatīta kravas vilciena avārija, kas pārvadā bīstamas vielas – benzīnu. Precīzi nav zināms, kādas un cik bīstamas vielas tiek un var tikt pārvadātas caur Olaines staciju. Ņemot vērā mainīgo tirgus pieprasījumu un piedāvājumu, bīstamās vielas var būt ļoti dažādas.

Dzelzceļa avārijām modelēts viens scenārijs, kur notiek dzelzceļa cisternas avārija ar benzīna noplūdi. Dzelzceļa cisternas atkarībā no pārvadājamās vielas var būt ar dažādiem tilpumiem, bet tipiski to tilpums ir 60 – 80 m³. Šajā scenārijā pieņemts sliktākais variants – cisternas tilpums 80 m³. Scenārijā no 80 m³ vagoncisternas izplūdis benzīns (aptuveni 72 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 “Benzīna noplūde no vagoncisternas ar tilpumu 80 m³”

Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna vagoncisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Vagoncisternas tilpums ir 80 m³, tās uzpildes koeficients – 0,9, līdz ar to

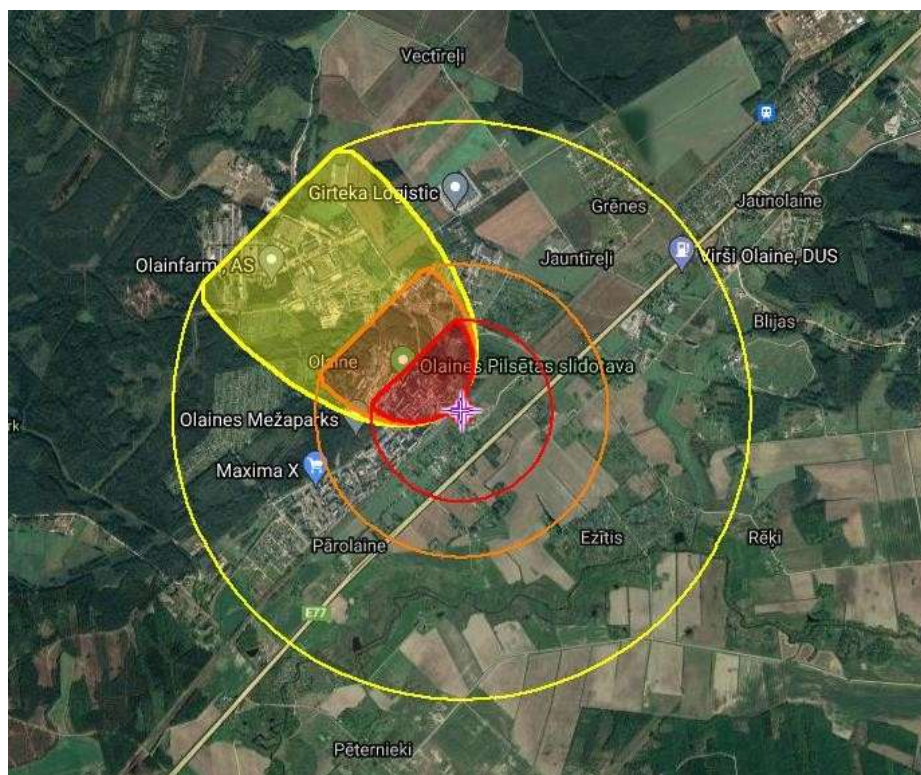
vidē var nonākt līdz 72 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS un autocisternu benzīna noplūdes gadījuma.

Modelēšanai pieņemts, ka 39,2 t benzīna tiek pārvadāta 80 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 50 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 31,161 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm), ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 60% LEL (8400 ppm) un 10% LEL (1400 ppm) Par modelēšanas punktu izvēlēta Olaines dzelzceļa stacija, bet noplūdes var notikt arī citur.

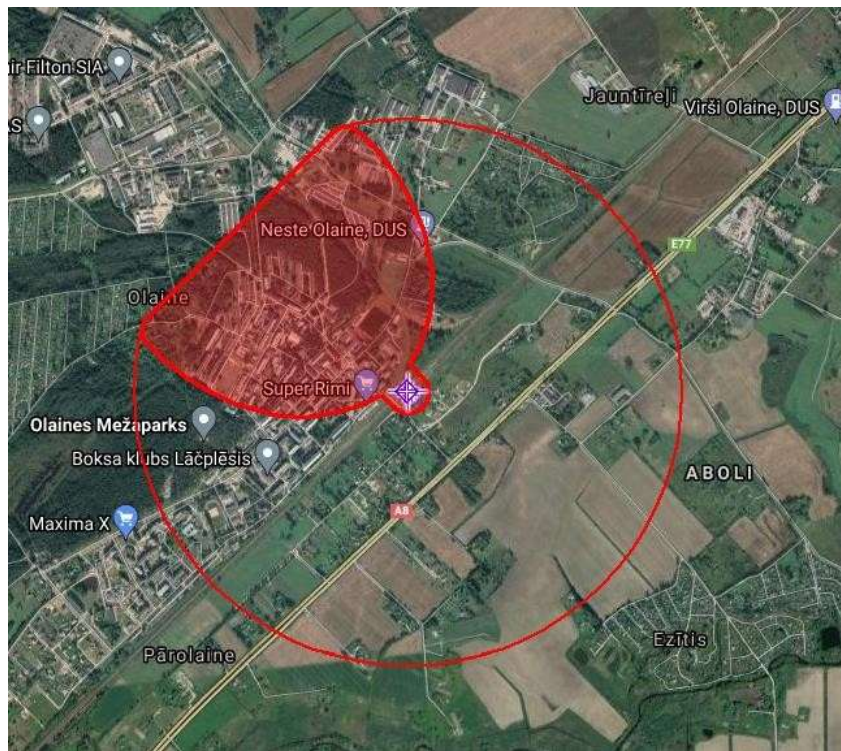
Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 2,1 km (dzeltens)
- ERPG – 2 – 995 m (oranžs)
- ERPG – 3 – 539 m (sarkans)

53. attēls Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

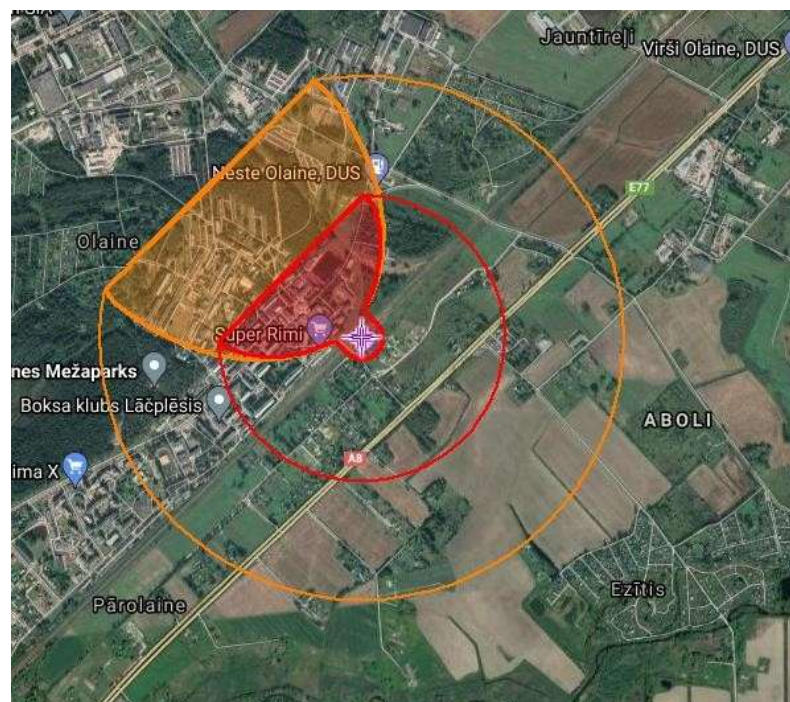
- IDLH – 952 m (sarkans)

54. attēls Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

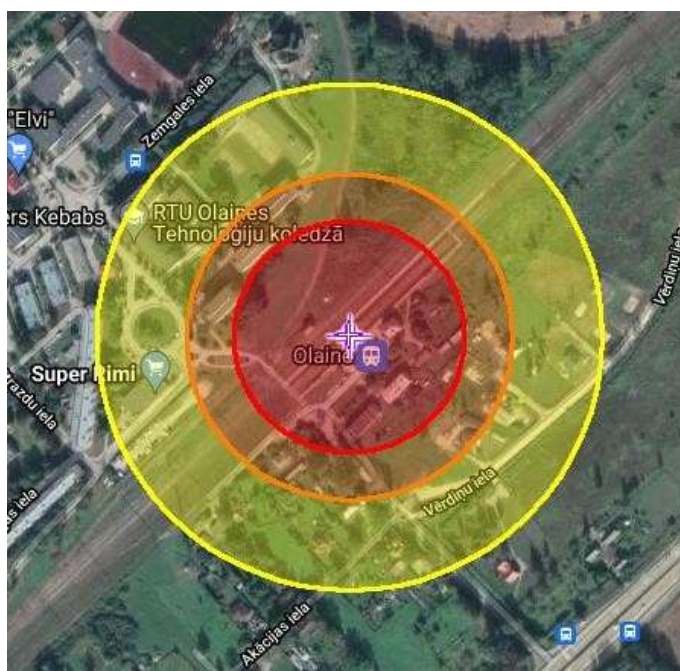
- 10% LEL – 853 m (oranžs)
- 60% LEL – 396 m (sarkans)

55. attēls Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas. Peļķes diametrs ~ 42 m.

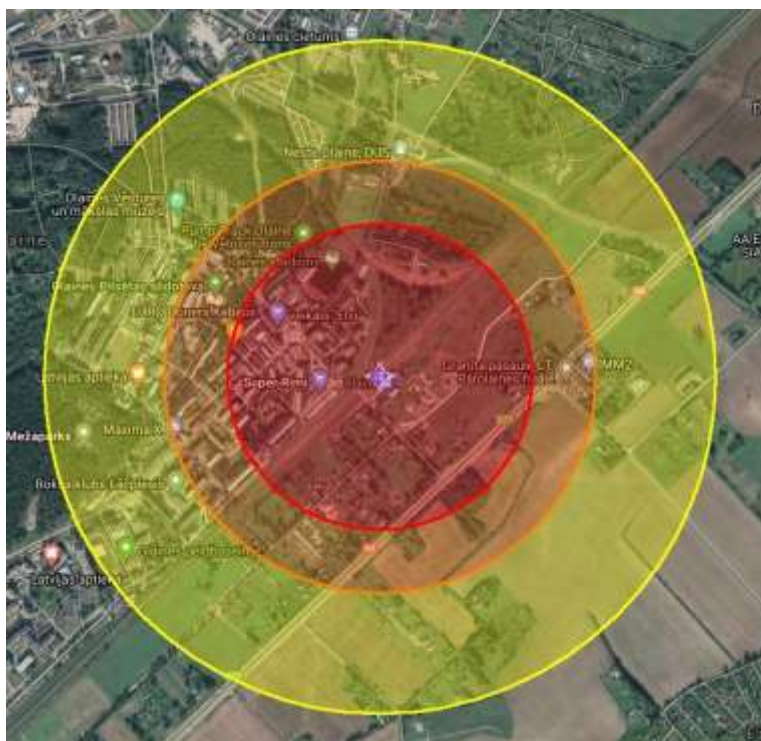
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 99 m (sarkans)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 140 m (oranžs)
- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 217 m (dzeltens)

56. attēls Peļķes degšanas siltumstarojums

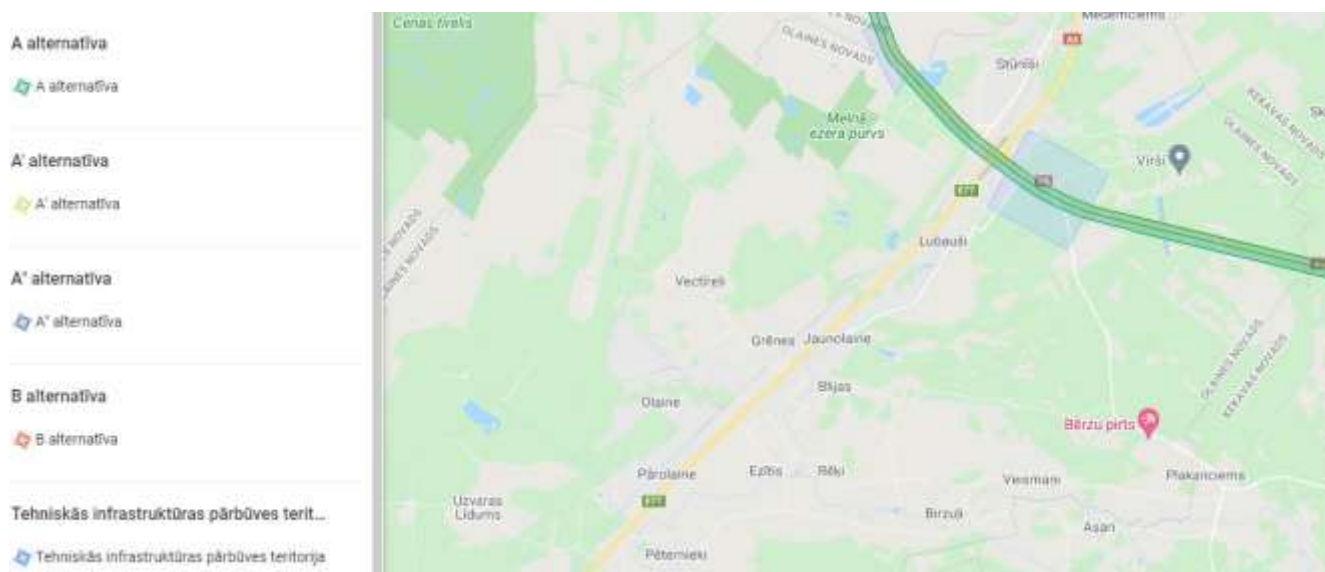
Eksplodijas radītās ugunsbumbas diametrs 191 m. Ugunsbumbas degšanas ilgums 12 sekundes. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 932 m (dzeltens)
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 598 m (oranžs)
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 423 m (sarkans)

57. attēls Eksplozijas siltumstarojuma zonas

Dzelzceļa avāriju scenārijā, potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citiem dzelzceļa posmiem. Modelēšanā parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenotradā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksēti dzelzceļa negadījumi ar bīstamo vielu noplūdi. Olaines un Jaunolaines dzelzceļa stacijās var tikt īslaicīgi uzglabātas dažādas ķīmiskās vielas, pirms to nogādāšanas ražošanas uzņēmumiem (piemēram AS “Olaines ķīmiskā rūpnīca “BIOLARS”” (ķīmiskās vielas), SIA “Pirmas” Olaines naftas bāzes (degviela)). Dzelzceļa līnija Olaines un Jaunolaines apdzīvotos centrus sadala uz pusēm, tāpēc avārijas uz dzelzceļa var būtiski traucēt un aizsprostot evakuācijas ceļus, kā arī operatīvo transporta piekļuvi. Caur Olaines novadu varētu tikt izbūvēta “Rail Baltica” ātrvilciena un kravu pārvadāšanas dzelzceļa līnija. “Rail Baltica” trase Olaines novada teritorijā pamatā ir paredzēta gar autoceļu A5; trases garums ir apmēram 11 km. Netālu no paredzētās trases plānots izveidot industriālo zonu ar pieslēgumu “Rail Baltica” trasei. Pamata trases novietojums plānots “Sila kapu” zonā. Industriālā zona plānota “Birznieku” masīvā.

58.attēls “Rail Baltica” plānotais posms caur Olaines novadu

Negadījumu gadījumā var tikt piesaistīti VAS “Latvijas dzelzceļš” esošie resursi (ugunsdzēsības un palīdzības vilciens, kā arī ugunsdzēsības un palīdzības transports). VAS “Latvijas dzelzceļš” ir izstrādājis instrukciju par rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās, kas pieejama:

https://www.ldz.lv/sites/default/files/Instrukcija%20par%20r%C4%ABc%C4%ABbu%20b%C4%ABs%20kravu%20av%C4%81riju%20situ%C4%81cij%C4%81s_1.pdf. Rīgas ugunsdrošības un glābšanas vienība dislocējas Šķirotavas dzelzceļa stacijā. Pēc nepieciešamības var iesaistīt arī Jelgavas ugunsdrošības un glābšanas vienību, kura dislocējas Jelgavas dzelzceļa stacijā. Olaines novadā dzelzceļa transporta katastrofa novērtēta kā augsts risks ar vidēju varbūtību.

3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

Sabiedriskās nekārtības rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u.tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas:

- kaitējums cilvēku veselībai,
- mantu bojāšana vai iznīcināšana,
- traucēta sabiedriskā kārtība,

- traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanās iespējas,
- apdraudēta robežas šķērsošana;
- grautiņi,
- postījumi,
- dedzināšana,
- vardarbība,
- pretošanās varas pārstāvjiem.

Atbildīgās instances par kārtības uzturēšanu ir pašvaldības policija, bet lielu nekārtību laikā var tikt pieaicināti papildspēki, piemēram, kārtības policija un tās specvienība Alfa (Valsts policija) un Zemessardze, kas funkcionē kā NBS teritoriālā karaspēka struktūra. Sabiedrisko nekārtību radītais risks ir ļoti nepastāvīgs un grūti prognozējams un lielā mērā atkarīgs no sociālekonomiskās un politiskās situācijas visā valstī. Sabiedrisko kārtību Olaines novadā nodrošina Olaines novada pašvaldības policija. Pašvaldības policijas uzdevumi un pienākumi aprakstīti Olaines novada pašvaldības policijas nolikumā.

Olaines novada teritorijā atrodas Olaines cietums (Latvijas Cietumu slimnīca).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā nav fiksētas sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri. Olaines novadā sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri novērtēti kā maznozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.25. Terora akti

Ņemot vērā, ka Latvija ir Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas (turpmāk tekstā – NATO) un Eiropas Savienības dalībvalsts un NBS piedalās un nākotnē varētu iesaistīties starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, par reālu apdraudējuma faktoru nacionālajai drošībai ir jāuzskata starptautiskais terorisms.

Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamieročus. Īpaši negatīvas sekas var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr pastāv arī iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglus mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas utt.).

Terora aktu dažāda veida un rakstura dēļ ir grūti paredzēt iespējamo seku ietekmi uz iedzīvotājiem, attiecīgo teritoriju un vidi. Lai sekmīgi reaģētu terora aktu gadījumā un operatīvi likvidētu teroristisko darbību rezultātā izraisīto katastrofu sekas, nepieciešama dienestu pastāvīga gatavība.

Latvijā par terorisma draudu identificēšanu un novēršanu primāri atbild Iekšlietu ministrija (turpmāk tekstā – IEM) un Valsts Drošības Dienests (turpmāk tekstā – VDD). Situācijās, kad šīs struktūrvienības netiek galā, var būt nepieciešams piesaistīt NBS palīdzību, īpaši Zemessardzi. Veicamo pretterorisma preventīvo pasākumu kopumu nosaka Nacionālais pretterorisma plāns, kuru izstrādā VDD. VDD sadarbībā ar citām institūcijām ir izstrādājis un regulāri aktualizē tipveida reaģēšanas plānus, kas paredz rīcību, ja teroristiska rakstura apdraudējums vērsts pret sauszemes objektiem (Pretterorisma plāns “Objekts”⁴⁴), civilās aviācijas gaisa kuģiem (Pretterorisma plāns “Lidmašīna”⁴⁵), kuģiem, ostām un ostas iekārtām (Pretterorisma plāns “Kuģis”⁴⁶). Šie plāni publiski nav pieejami (drošības apsvērumu dēļ), bet pieejami visiem atbildīgajiem dienestiem. Nacionālais pretterorisma plāns ir ierobežotas pieejamības dokuments, kurā noteikti par terorisma draudu novēršanu atbildīgo institūciju veicamie preventīvie pasākumi atbilstoši četriem terorisma draudu līmeņiem. Lai pārbaudītu institūciju gatavību reaģēt terorisma draudu situācijās, VDD regulāri tiek organizētas dažādas pretterorisma mācības – galda mācības, kā arī lauka mācības, t.sk. ar ķīlnieku situāciju simulācija.

Pēc VDD sniegtās informācijas terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems. Kā liecina prakse, anonīmus telefoniskus brīdinājumus par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu ēkās vai sabiedriskās vietās parasti saņem VUGD. Vairumā gadījumu šādu zvanu autori ir pusaudži, iereibuši vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Saņemot šādu informāciju, uz norādīto vietu tiek izsūtīti iekšlietu un drošības dienesti, kā arī kinologi ar suņiem. Tiek veikta ēkā/vietā esošo personu evakuācija un ēkas/vietas pārmeklēšana.

Kā potenciālās uzbrukuma vietas varētu būt Rīga un pārējās republikas pilsētas, jo tajās ir salīdzinoši daudz cilvēku un publisku vietu, kur šie cilvēki masveidā var uzturēties. Arī Olaines novadu var uzskatīt par potenciālā uzbrukuma vietu. Par uzbrukuma vietām varētu tikt izvēlēti veikali, skolas, ārstniecības iestādes vai citas vietas, kur ikdienā apgrozās cilvēki. Īpaša uzmanība drošībai jāpievērš publisku pasākumu laikā.

⁴⁴ <https://likumi.lv/ta/id/295832-par-ricibas-planu-sauszemes-objektu-apdraudejumu-gadijuma-pretterorisma-plans-objekts>

⁴⁵ <https://likumi.lv/ta/id/295833-par-ricibas-planu-civilas-aviacijas-gaisa-kugu-un-objektu-apdraudejumu-gadijuma-pretterorisma-plans-lidmasina>

⁴⁶ <https://likumi.lv/ta/id/295866-par-ricibas-planu-kugu-ostu-un-ostas-iekartu-apdraudejumu-gadijuma-pretterorisma-plans-kugis>

SPKC⁴⁷ izstrādājis informāciju iedzīvotājiem kā rīkoties ārkārtas situācijās, kad saņemts nezināms sūtījums un ir aizdomas par bioterorismu. Jāatceras, ka tīši izraisītu bioloģisku vielu izplatības gadījumā nevar būt vienotas universālas vadlīnijas rīcībai jebkurā situācijā. Svarīgi ir atcerēties vispārējos ieteikumus rīcībai, lai ikviens varētu aizsargāt sevi un līdzcilvēkus ārkārtas situācijā, atvieglējot arī palīdzības dienestu darbu.

Pazīmes, kas var liecināt par aizdomīgu pasta sūtījumu:

- eļļaini, krāsaini traipi,
- īpatnēja smaka,
- sataustāma pulverveidīga, želejveidīga vai granulēta viela,
- draudoši uzraksti, piemēram, “Sibīrijas mēris (Anthrax)” vai citi.

Jābūt piesardzīgiem gadījumos, kad sūtījums saņemts no ārvalstīm, bet sūtītājs nav pazīstams vai to nav iespējams identificēt.

Ieteikumi kā rīkoties, ja saņemts aizdomīgs pasta sūtījums:

- neaiztikt un nepārvietot sūtījumu,
- zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112,
- atrodoties ēkas iekšpusē, aizvērt logus un durvis, pamest telpas,
- izslēgt gaisa kondicionēšanas sistēmu,
- turēties atsevišķi no citiem cilvēkiem, kuri nav bijuši kontaktā ar sūtījumu,
- netīriet un necentieties savākt no sūtījuma izbirušu vielu,
- sasmērētu vai bojātu apģērbu neslaucīt ar birsti – netīrumus aizvākt ļoti uzmanīgi,
- nevest sūtījumu uz policiju.

Ieteikumi kā rīkoties, nonākot saskarē ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- saglabāt mieru un informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112,
- nepieskarties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai,
- ja iespējams, nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni,
- izolēt atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei,
- maksimāli izvairīties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām,
- turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus,
- ievērot policijas un glābšanas dienestu norādījumus.

Valsts policijas norādes gadījumos, ja tiek saņemta e-pasta informācija par draudiem, ir pieejamas 17.pielikumā.

⁴⁷ Ārkārtas situācijas. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/arkartas-situacijas>. (Skatīts 03.11.2021.)

Pie terorisma var pieminēt arī kibernetiskus, kas mūsdienu tehnoloģiju un interneta laikmetā paliek aizvien populārāki. Pie kibernetiskiem pieskaitāmas fizisko un juridisko personu informācijas zādzības un krāpniecības mēģinājumi. Lielākā mērogā ir iespējami kibernetiskie uzņēmumu elektroniskajām sistēmām, mājaslapām un serveriem. Pasaules mērogā ir zināmi atgadījumi, kad kibernetiskie ("hakeri") piekļūst elektroniskajām sistēmām, nobloķē to darbību un par darbības atsākšanu pieprasa samaksu. Piemēram, šāda "hakeru" grupa "DarkSide" kopš 2020. gada līdz 2021. gadam ir piekļuvusi četriem kritiskiem Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk tekstā – ASV) naftas un gāzes infrastruktūras punktiem, kas ASV izmaksāja 20 miljonus dolārus. Līdzīgi uzbrukumi ir fiksēti arī Kanādā un Vācijā. Kopš 2020. gada līdz 2021. gadam "DarkSide" hakeru grupējums ir izkrāpis 90 miljonus dolārus. Lai gan Latvija nav pasaules lielvalsts, Olaines novada CA komisijai jāpievērš uzmanība drošībai interneta vidē, kā arī jāstiprina savi elektroniskie resursi, lai samazinātu iespējas hakeriem piekļūt svarīgām infrastruktūrām un sensitīvai informācijai.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs" Olaines novadā nav fiksēti terora akti. Visās Latvijas republikas pilsētās un novados ikdienā ir uzbrukumi, kas saistīti ar fizisko un juridisko personu informācijas zādzībām un krāpniecības mēģinājumiem (kibernetiskie uzbrukumi), bet tie ir mazos apmēros. Olaines novadā terora akti novērtēti kā nozīmīgs risks ar zemu varbūtību.

3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi

Saskaņā ar Latvijas Republikas Nacionālās drošības koncepciju, iespējamo apdraudējumu spektrs Latvijas nacionālajai drošībai pārsniedz aizsardzības un iekšlietu sistēmas institūciju kompetenci. Tas nozīmē, ka nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanā, novēršanā un pārvarēšanā ir jāiesaistās visai valsts pārvaldei, kā arī plašiem sabiedrības slāņiem, tādējādi nodrošinot valsts aizsardzības visaptverošu raksturu. Latvijas nacionālās drošības militāro dimensiju raksturo Krievijas militārās aktivitātes Baltijas reģionā un pret Latviju vērstie hibrīda rakstura drošības riski un apdraudējumi. Krievija īsteno agresīvu drošības politiku Baltijas reģionā un ir uzskatāma par galveno apdraudējuma avotu Latvijas nacionālajai drošībai. Saskaņā ar valsts aizsardzības koncepciju, reālākie Krievijas attīstītie scenāriji ir hibrīdkarš un pēkšņs uzbrukums, lai sagrābtu noteiktu teritoriju vai tās daļu.

Papildu draudus Latvijas drošībai rada Baltkrievijas arvien pieaugošā integrācija Krievijas politiskajā un aizsardzības sistēmā. Lai arī abu valstu militārā sadarbība jau iepriekš bijusi cieša, politiskā krīze Baltkrievijā ir radījusi labvēlīgus apstākļus arvien izteiktākai Krievijas ģeopolitisko

interesu nostiprināšanai attiecībā ar Minsku. Kopš 2021. gada vidus Baltkrievijas režīms izvērs sistemātiski plānotu un organizētu hibrīduzbrukumu pret kaimiņvalstīm un Eiropas Savienību kopumā, izmantojot migrāciju kā hibrīdkara ieroci. Īstenojot šādas provokatīvas darbības, Baltkrievijas režīms klaji pārkāpj cilvēktiesības un vispārpieņemtas starptautisko tiesību normas. Vienlaikus tiek radīti papildu drošības riski attiecībā uz nevēlamu eskalāciju, iespējamām provokācijām un incidentiem uz robežas.

Apdraudējuma veidi

- 1) **Hibrīdapdraudējums.** Hibrīddraudu izpausmes ir daudzpusīgas un tās var ietvert gan militārus līdzekļus un to izmantošanas draudus, gan plaša spektra nemilitāru līdzekļu pielietošanu, sākot ar izlūkošanas un drošības dienestu operācijām, kiberuzbrukumiem, plašām informācijas kampaņām un dezinformācijas izplatīšanu, pretrunu un konflikta potenciāla izmantošanu sabiedrībā un beidzot ar ekonomisko spiedienu un terorismu.

Nevar izslēgt kiberuzbrukumus valsts pārvaldes un privātajām struktūrām, dažādus sabotāžas aktus pret svarīgiem infrastruktūras objektiem, informācijas operācijas ar nolūku diskreditēt pastāvošo iekārtu, kā arī fizisku vērsanos pret valsts pārvaldes un pašvaldību amatpersonām kā tas tika novērots Krievijas pielietotajās metodēs Ukrainas teritorijā;

- 2) **Militārs iebrukums.** Tieša militāra iebrukuma draudu iespējamība Latvijai kā NATO dalībvalstij ir vērtējama kā zema. Potenciālā agresora – Krievijas rīcībā ir moderni un labi apmācīti bruņotie spēki, kuras raksturo augsta mobilitāte un jauda. Sauszemes spēku iebrukuma koridori tipiski centrējas pie galvenajiem ceļiem, kurš piemērots smagās tehnikas pārvietošanai. Mūsdienu manevra karadarbības stūrakmens ir strauja karaspēka pārvietošanās, ceļā fokusējoties uz satiksmes mezglu un citu apvidus atslēgas punktu ieņemšanu. Kā konsekvences pilna spektra karadarbībai minamas ceļu bloķēšanas, infrastruktūras objektu bojāšana vai iznīcināšana, bēgļu plūsmas, pārpildītas ārstniecības iestādes, daudzu pakalpojumu un produktu nepieejamība.

CAK galvenie uzdevumi militāras krīzes gadījumā ir sekojoši:

- 1) nodrošināt valsts pārvaldes nepārtrauktu darbību un Latvijas Republikas likumu varu,
- 2) nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzības – pārtiku, pajumti, medicīnisko aprūpi un drošību (atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam),
- 3) sniegt atbalstu NBS valsts aizsardzībā,
- 4) ja tiek izsludināta evakuācija, organizēt evakuēto personu un materiāltehnisko līdzekļu pārvietošanu un/vai no citām pašvaldībām evakuēto personu izmitināšanu,

- 5) organizēt pasākumu kopumu, lai traucētu pretinieku civilās kontroles pārņemšanā.

Lai sekmīgi pildītu iepriekš minētos uzdevumus, CAK vadībā ir jāveic sekojoši sagatavošanās pasākumi, periodiski organizējot mācības ar atbilstošu situāciju izspēli. Periodiskumu CA komisija nosaka pati, bet vēlams mācības organizēt ne vēlāk kā reizi 6 mēnešos. Sagatavošanās pasākumi sevī iekļauj:

- 1) Trauksmes gatavības plāna izstrāde pašvaldības institūcijām atbilstoši Valsts aizsardzības plānā noteiktajām vadlīnijām;
- 2) Datu bāzes par kritisko resursu un svarīgu materiāli tehnisko līdzekļu pieejamību CAK atbildības rajonā izveide un uzturēšana. Atbildīgo par informācijas uzturēšanu nozīmē CAK;
- 3) Pamatvajadzību nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, nodrošināšanā iesaistītā personāla resursu papildināšanas plāna izstrāde, kā arī kritisko materiālo resursu rezervju izveides CAK teritorijā apzināšana;
- 4) Sabiedriskās kārtības un likuma varas nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde;
- 5) Evakuācijā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, saskaņā ar valsts CAP pasākumu plānu par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā;
- 6) Atbalsta sniegšanas NBS koordinācijas procedūru izstrāde. CA komisijai jālemj par atbildīgo personu;
- 7) Iedzīvotāju informēšanas mehānismu (t.sk. alternatīvo) izstrāde (atbildīgie, kanāli, metodes, vēstījumi);
- 8) Krīzes dokumentēšanas (foto, video) un vēstījumu ārpasaulei nodošanas mehānismu izstrāde. Koordinē Krīzes vadības centrs.

Institūciju atbildības jomas militāras krīzes gadījumā ir noteiktas valsts CAP sadaļā par preventīvajiem, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Iedzīvotāju evakuācijas process ir aprakstīts Olaines novada CAP sadaļā par iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām. Valsts civilās aizsardzības pasākumi valsts apdraudējuma novēršanai vai tā seku likvidācijai ir noteikti mobilizācijas likumā un saistītajos MK noteikumos.

Olaines novada teritorijā valsts aizsardzības jautājumus, t.sk. CAK mācības militāru krīžu pārvarēšanai, CAK koordinē ar Zemessardzes 17. kājnieku bataljonu. Olaines novadā atrodas divi militārie objekti: 1) Olaines novads, Olaines pagasts, “Andrejbaudas”, kadastra Nr. 8080 013 0076;

2) Olaines novads, Olaines pagasts, Stūnīši, “Rīti”, kadastra Nr. 8080 001 0093.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Olaines novadā kopš otrā pasaules kara beigām nav fiksēts karš, militārs iebrukums vai to draudi, tomēr teorētiski draudi pastāv vienmēr. Olaines novadā karš, militārs iebrukums vai to draudi novērtēti kā augsts risks ar zemu varbūtību.

3.1.26.1. Civilās aizsardzības sistēmas darbība kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 23.⁵ pantu un 36. pantu, Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3. panta trešo daļu un Valsts CAP, pašvaldībām ir jāsagatavo civilā aizsardzības plāna sadaļa rīcībai kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā koordinē IEM sadarbībā ar VUGD, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru, kas savukārt koordinē civilās aizsardzības jautājumus ar pašvaldībām. Krīzes vadības centrs no 2025. gada 1. jūlija pārņem Krīzes vadības padomes sekretariāta funkcijas, un tā uzdevums ir sagatavot lēmumu pieņemšanai vajadzīgos dokumentus, kā arī koordinēt civilo krīžu pārvaldībā iesaistīto institūciju darbu un krīzes komunikāciju.

Savukārt civilās aizsardzības uzdevumu izpildi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā pašvaldībās koordinē pašvaldību institūciju vadītājs, plānojot un īstenojot sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā pašvaldības institūcijām noteikto pasākumu izpildi, pašvaldību institūciju nepārtrauktas darbības nodrošināšanu un nepieciešamo rīcību, nodrošinot pamatvajadzības pašvaldības administratīvajā teritorijā. Civilās aizsardzības plānā ietver arī pašvaldības veicamās darbības evakuācijas gadījumā (uzņemt no citas pašvaldības evakuētās personas un pašas pašvaldības veicamās darbības evakuācijai).

Militārā iebrukuma, kara vai to draudu gadījumā pašvaldības Civilās aizsardzības komisijai ir šādi pamata uzdevumi:

1) iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšana, atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam,

2) atbalsta sniegšana valsts aizsardzības sistēmai.

Lai sagatavotos atbalsta sniegšanai valsts aizsardzības sistēmai, pašvaldības Civilās aizsardzības komisija vienojas ar reģionālo NBS bataljonu vai garnizonu par rīcības algoritmiem apdraudējuma gadījumā, sagatavošanās pasākumiem un kopīgajām mācībām.

Kara gadījumā NBS kopā ar CAK organizē krīzes komunikācijas grupas izveidi, kuras darbība tiek organizēta atbilstoši Valsts CAP.

3.2. Risku matrica

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglotu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze, vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā.

Kvalitatīvajā riska novērtēšanā izmantota risku matrica. Risku matrica izveidota, par pamatu ņemot VUGD Civilās aizsardzības pārvaldes “Pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna” informatīvo materiālu, kas sagatavots 2018. gada 24. aprīlī. Riska matricu izmanto riska novērtēšanas laikā, lai noteiktu riska līmeni, ņemot vērā varbūtības vai varbūtības kategoriju pret seku smaguma kategorijām. Šis ir vienkāršs mehānisms, kas palielina riska pamanāmību un palīdz atbildīgajām iestādēm lēmumu pieņemšanā. Risku matricā iekļauti visi iepriekšminētie riski.

Olaines novada teritorijas risku matrica

Varbūtības/ ticamības līmenis ↓		Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
<i>Ļoti augsts</i>	1 x gadā un biežāk		15. Ugunsgrēki būvēs 21. Autotransporta avārija			
<i>Augsts</i>	1 x 1 – 15 gadiem	24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	3. Pali, plūdi un vējuzplūdi 7. Epidēmijas 9. Epifitotijas 12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojs un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums 6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki 18. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	8. Epizootijas 10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	
<i>Vidējs</i>	1 x no 16 – 50 gadiem		14. Bioloģisko vielu negadījumi	5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas	22. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi 23. Dzelzceļa transporta katastrofa	
<i>Zems</i>	1 x no 51 – 100 gadiem	2. Zemes nogrūvumi 11. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā 20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu	19. Būvju sabrukums 25. Terora akti	13. Radioaktīvo vielu avārijas 17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi	26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi	

		sadursme, pasažieru kuģu katastrofa				
Ļoti zems	Retāk kā 1 x 100 gados	16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs			1. Zemestrīces	
	Ievainotie/cietušie	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000
	Nāves gadījumi	1 līdz 10	11 līdz 100	101 līdz 500	501 līdz 1000	Vairāk par 1000
	Materiālie zaudējumi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
	Kaitējums videi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
	Saslimušie	Mazāk par 5 %	5-15%	15-20%	21-35%	Vairāk par 35%
	Pārvietotās personas	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000
	Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	Maznozīmīgas sekas	Nozīmīgas sekas	Vidējas sekas	Smagas sekas	Katastrofālas sekas

3.3. Risku kartes

Risku karte pievienota 8. pielikumā.

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam

Zemestrīce

23. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK PP
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

5.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemestrīci un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP LVĢMC
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs/-a	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS

6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Zemes nogruvums

24. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Iekšzemes ūdeņu piekrastes, plūdu risku teritoriju piekrastes, aizsargājamu dabas teritoriju un pašvaldību saistošajos noteikumos noteikto sauszemes atjaunošana un nostiprināšana	2020.-2027.gads	VARAM CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par zemes izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība Olaines novada pašvaldības būvvalde	Olaines novada pašvaldība Olaines novada pašvaldības būvvalde
3.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti

7.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemes nogrūvumu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP dežurants
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde

8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Olaines novada pašvaldība CAK	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs VUGD RRP Olaines daļa NMPD Ārstniecības iestādes VP VMD BM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas VUGD RRP Olaines daļa NMPD Ārstniecības iestādes VP VMD BM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija P/a "Olaines sociālais dienests" PP
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pali, plūdi un vējuzplūdi

25. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju un tehnoloģisko iekārtu pārbūve un atjaunošana	2020.-2027.gads	VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība
3.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM	VSIA ZMNĪ	ZM
4.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
5.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	Olaines novada pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Olaines novada pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Olaines novada pašvaldība VSIA ZMNĪ
6.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	Olaines novada pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Olaines novada pašvaldība VARAM VSIA ZMNĪ	Olaines novada pašvaldība VSIA ZMNĪ
7.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un "zaļo" risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	VARAM VSIA ZMNĪ	VARAM VSIA ZMNĪ	VSIA ZMNĪ

8.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
9.	ANO ilgtspējīgas attīstības Programmas 2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads		Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
10.	ANO pieņemtās Sendai katastrofu risku mazināšanas ietvarprogrammas 2015.–2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
11.	ES stratēģija pielāgošanās klimatu pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
12.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija

			Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti
14.	Upju baseinu izlūkošana ar gaisa kuģa (vai bezpilota gaisa kuģa) palīdzību	Pēc nepieciešamības	CAK VUGD RRP Olaines daļa	NBS VUGD RRP Olaines daļa	NBS VUGD RRP Olaines daļa
15.	Kūdras kaisīšanas uz ledus no Nacionālo bruņoto spēku lidaparāta un kūdras piegāde Nacionālo bruņoto spēku norādītajā vietā	Pēc nepieciešamības	CAK	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VUGD RRP Olaines daļa
16.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa CAK	LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
17.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana, klimatu pārmaiņu un ietekmes uz vidi radīto seku likvidēšanai palu, plūdu un vējuzplūdu gadījumos	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
18.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK PP
1.19.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti

1.20.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
1.21.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem paliem, plūdiem un vējuzplūdiem un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD RRP Olaines daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi

					Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
<i>Ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas kārtība plūdu (palu) periodā</i>					
1.	Lēmuma pieņemšana par nepieciešamību veikt ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas darbus (turpmāk - spridzināšanas darbi) - lēmumā norāda laikposmu, kad paredzēts veikt	Pēc nepieciešamības	CAK	CAK	CAK

	spridzināšanas darbus, kā arī darbu veikšanas vietu (adrese vai vietas koordinātas)				
2.	Pašvaldības sadarbības civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja parakstītā lēmuma nosūtīšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam	Pēc lēmuma pieņemšanas	CAK	CAK	CAK
3.	Blakus esošās pašvaldības informēšana par pieņemto lēmumu veikt spridzināšanas darbus, kura atrodas upes lejtecē	Pastāvīgi	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība
4.	Spridzināšanas darbu veikšanas vietas, bīstamās zonas norobežošana (teritorijas norobežošana, teritorijas apsardze un citi līdzīgi pasākumi, lai nepieļautu trešo personu nokļūšanu bīstamajā zonā), ņemot vērā Nacionālo bruņoto spēku noteiktās bīstamās zonas robežu	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP VUGD RRP Olaines daļa
5.	Spridzināšanas darbu veikšana vietā, līdz minētie darbi ir pabeigti	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa VP NMPD PP	VUGD RRP Olaines daļa VP NMPD PP	VUGD RRP Olaines daļa VP NMPD PP

**Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums,
stiprs sals, karstums, sausums**

26. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
2.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"
3.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Komersanti
4.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Komersanti
5.	Patversmju vai īslaicīgās uzturēšanās vietas izveidošana un pamatvajadzību nodrošināšana sabiedrības mazāk aizsargāto grupu nodrošināšanai pret klimatiskajiem ekstrēmiem	Pēc nepieciešamības	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
6.	Papildus dzeramā ūdens nodrošināšana sabiedriskās un publiskās vietās klimatisko ekstrēmu gadījumā	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa CAK	Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa CAK	Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa AS "Olaines ūdens un siltums"

			AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"	Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Risku apdrošināšanas un pārapdrošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
10.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
11.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par prognozētajām ilgstošām lietavām, lietusgāzēm, pērkona	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK	LVĢMC CAK	LVĢMC PP

	negaisu un krusu, sniegu un puteni, apledojumu un slapja sniega nogulumu, salu, karstumu, sausumu, to novēroto intensitāti, radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana		PP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC NMPD	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC NMPD	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC NMPD Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Komersanti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

			Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
7.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM P/a “Olaines sociālais dienests” CAK	LM P/a “Olaines sociālais dienests”	LM P/a “Olaines sociālais dienests”
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

27. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

5.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"
6.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
8.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM Komersanti	Komersanti	Komersanti
9.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
10.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads		Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti

12.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
14.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
15.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par prognozēto un sagaidāmo vētras vai krasu vēja brāzmu, viesuļu intensitāti, iespējamām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK PP Fiziska vai juridiska persona	CAK PP Fiziska vai juridiska persona	PP Fiziska vai juridiska persona
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes LVĢMC

					VUGD RRP Olaines daļa AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC NMPD	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC NMPD	VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

			Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM P/a “Olaines sociālais dienests” CAK	LM P/a “Olaines sociālais dienests”	LM P/a “Olaines sociālais dienests” Sociālo pakalpojumu sniedzēji
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

28. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
2.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
3.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
4.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads		Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
5.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa

				Komersanti	Komersanti
6.	Meža mineralizēto joslu ierīkošana un uzturēšana ugunsgrēku izcelšanos un izplatības ierobežošanai	Katru gadu pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas īpašnieks, valsts un pašvaldību autoceļu nodalījuma joslas īpašnieks un meža īpašnieks (valdītājs)
7.	Apauguma un pielūžņojuma novākšana un risu izlīdzināšana kas dziļākas par 0,25 metriem dabiskajās brauktuvēs mežā, kvartālstīgās un grāvju atbērtnēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
8.	Mežu šķērsojošo ceļu risu izlīdzināšana, kas dziļākas par 0,25 metriem	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
9.	Ceļu un piebrauktuvju sakārtošana ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uzturēšana tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības automobiļu piekļūšanu	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
10.	Ūdens ņemšanas vietas ierīkošana un atjaunošana	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks (valdītājs)
11.	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plāna izstrādāšana un aktualizēšana	Katru gadu līdz 1.aprīlim	VMD BM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem

12.	Brīdinājuma zīmju izvietošana mežos pie atpūtas vietām un informācijas stendiem par uzmanīgu rīcību ar uguni un informāciju pēc palīdzības uguns nelaimes gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
14.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
15.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
16.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija

			Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti
18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par meža un kūdras purvu ugunsgrēku radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK Fiziska vai juridiska persona VUGD RRP Olaines daļa	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK PP Fiziska vai juridiska persona VUGD RRP Olaines daļa	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs PP Fiziska vai juridiska persona VUGD RRP Olaines daļa
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VMD BM VUGD RRP Olaines Daļa NMPD VP VVD Lielrīgas RVP LVĢMC VI VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VMD BM VI NMPD	VMD BM VI NMPD	VMD BM VI NMPD

			LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP VVD Lielrīgas RVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO NMPD

7.	Citu valsts un pašvaldību institūciju iesaistīšana	Pēc nepieciešamības	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā
8.	Gaisa kvalitātes kontroles veikšanas nepieciešamība (arī iesaistot pārnēsājamās (mobilas) mēriekārtas notikuma vietas apkārtnē (apdzīvoto vietu tuvumā)	Pēc nepieciešamības	VMD BM CAK	LVĢMC VVD Lielrīgas RVP	LVĢMC VVD Lielrīgas RVP
9.	Par gaisa kvalitāti informācijas izvērtēšana un rekomendāciju sagatavošana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	VI	VI VVD Lielrīgas RVP	VI VVD Lielrīgas RVP CAK LVĢMC
10.	Ugunsgrēka vietas uzraudzība	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD BM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD BM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD BM
11.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.) meža kaitēkļu masu savairošanās gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
12.	Atbalsts meža un purvu ugunsgrēkos iznīcināto mežaudžu atjaunošanai	Pēc nepieciešamības	ZM VMD BM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD BM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD BM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM P/a “Olaines sociālais dienests” CAK	LM P/a “Olaines sociālais dienests”	LM P/a “Olaines sociālais dienests” Sociālo pakalpojumu sniedzēji

14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epidēmija, Pandēmija

29. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines Daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines Daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Cilvēkdrošības mācību kursa ieviešana vispārējās izglītības sistēmā, tajā iekļaujot klimata pārmaiņu jautājumus un iespējamās darbības, lai pielāgotos klimata pārmaiņu negatīvajām sekām	Pastāvīgi	IZM IEM VUGD RRP Olaines daļa	IZM IEM VUGD RRP Olaines daļa	Olaines novada vispārējās izglītības iestādes
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Lēmuma pieņemšana un epidemioloģisko pasākumu īstenošana pašvaldībā, saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību pretepidēmijas komisijas lēmumiem	Pēc nepieciešamības	SPKC NMPD CAK Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības	CAK Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti	CAK Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
3.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Reaģēšanas pasākumos iesaistītās institūcijas

			CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
4.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epizootijas

30. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.- 2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.- 2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana		Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija

		2020.- 2027.gads	Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.- 2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par dzīvnieku iespējamo saslimšanu ar sevišķi bīstamu infekcijas slimību un profilakses pasākumiem	Pastāvīgi	PVD CAK	PVD VUGD RRP Olaines daļa CAK	PVD VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Bīstamo infekcijas slimību apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	PVD	PVD	PVD SPKC Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
6.	Dzīvnieku nogalināšanas pasākumu organizēšana, t.sk. dzīvnieku liķu transportēšana uz iznīcināšanas vietu un liķu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP VUGD RRP Olaines daļa Komersanti
7.	Pasākumu veikšana, lai nepieļautu iedzīvotāju un dzīvnieku nonākšanu saskarē ar slimajiem dzīvniekiem un dzīvnieku liķiem t.sk. to transportēšanas laikā, kā arī piekļuves ierobežošana dzīvnieku liķu iznīcināšanas vietām un šo vietu apsardze	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epifitotijas

31. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo augu masveida infekciju	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD VUGD RRP Olaines daļa	VAAD VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Augu vai zemes īpašnieku informēšana par aizdomām uz augu masveida saslimšanu vai slimību izplatību, informēšana par veicamajiem pasākumiem un slimību izplatīšanos ierobežošanas pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas augu slimības un to izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

32. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD Lielrīgas RVP VUGD RRP Olaines daļa NMPD VI	Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD Lielrīgas RVP VUGD RRP Olaines daļa NMPD VI Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija

					Komersanti
5.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP Komersanti
6.	Objekta drošības pārskata, rūpniecisko avāriju riska novēršanas programmas, civilās aizsardzības plāna un citu katastrofas pārvaldīšanas plānošanas dokumentu izvērtēšana	Pastāvīgi	VPVB VVD Lielrīgas RVP VUGD RRP Olaines daļa NMPD ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	VPVB VVD Lielrīgas RVP VUGD RRP Olaines daļa NMPD ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	VPVB VVD Lielrīgas RVP VUGD RRP Olaines daļa NMPD ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa
7.	Objektu ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu izstrāde	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Objekta atbildīgā persona Komersanti
8.	Komplekso pārbaužu, plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana paaugstinātā rūpniecisko avāriju riska objektos	Pastāvīgi	VVD Lielrīgas RVP VPVB VUGD RRP Olaines daļa	VVD Lielrīgas RVP VPVB VUGD RRP Olaines daļa	VVD Lielrīgas RVP VPVB VUGD RRP Olaines daļa

			ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa	ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa
9.	Objekta civilās aizsardzības plāna, ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna un citu katastrofu pārvaldīšanas plānošanas dokumentu pārbaude mācībās	Pastāvīgi, ne retāk kā reizi trijos gados	Objekta atbildīgā persona VUGD RRP Olaines daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD RRP Olaines daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa
10.	Pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde par piesārņojošas darbības izraisīto smaku kontroli	Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VP VI SPKC NMPD LDZ VVD Lielrīgas RVP PP

					Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI ** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI ** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI ** Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

			Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Objekta civilās aizsardzības plānā (un/vai ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā) un citu katastrofu pārvaldīšanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests”

					Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
12.	Rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisijas darba organizēšanas un atzinumu sagatavošana	1 mēnesis	VVD Lielrīgas RVP	VVD Lielrīgas RVP	VVD Lielrīgas RVP VPVB VUGD RRP Olaines daļa NMPD ZRVDI PTAC CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti Eksperti

** VI tiek iesaistīta seku likvidēšanas pasākumos pēc reaģēšanas aktīvās fāzes noslēguma

Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmā

33. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Sabiedrības informēšana par aprobežojumiem drošības aizsargjoslās un par bīstamību, kas saistīta ar uzturēšanos aizsargjoslās, minēto	Pēc nepieciešamības Reizi gadā	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"

	informāciju publicējot vietējā laikrakstā, kā arī nosūtot attiecīgajai pašvaldībai			Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti	Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD Lielrīgas RVP VP VI NMPD LDZ PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Valsts un pašvaldības institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi

					Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Radiācijas avārija

34. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par radiācijas avārijas iespējamību, veselības aizsardzības pasākumiem, sagatavotību un rīcību radiācijas avārijas gadījumā, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti NMPD Olaines novada ārstniecības iestādes Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Objektā, kas veic darbības ar radioaktīvo (jonizējošo) vielu, iespējamo aizsardzības pasākumu apzināšana radiācijas avāriju gadījumā	Pastāvīgi	VVD RDC	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa	Operatori VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa - ja radiācijas avārijas sekas var ietekmēt iedzīvotājus un vidi ārpus operatora (objekta) kontrolētās zonas Pašvaldības - ja radioaktīvo vielu kopējā radioaktivitāte operatora (objekta) kontrolētajā zonā atbilst normatīvajos aktos par prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā

					noteiktajiem lielumiem, vai ir lielāka par tiem
3.	Apzināt resursu un spēju trūkumus radiācijas avāriju seku likvidēšanai, t.sk. pārrobežu radiācijas avāriju gadījumos, saskaņā ar prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā	Pastāvīgi	VARAM	VVD RDC	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
4.	Organizēt dažāda veida tematiskās mācības dažādu scenāriju radiācijas avāriju gadījumos	2020.-2027.gads	VVD RDC	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas, to padotības institūcijas	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
6.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
7.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
8.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK

				Komersanti	PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Citu dienestu un avārijas brigāžu apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC VI PVD LVĢMC NMPD PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Radiācijas avārijas novērošanas organizēšana (stacionāro spektrometrisko monitoringa staciju darbības nodrošināšana, radiācijas situācijas novērtēšana, pārtikas produktu, dzeramā ūdens, virszemes ūdeņu, objektu un teritorijas radioaktīvā piesārņojuma kontrole)	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC PVD VI LVĢMC	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa LVĢMC PVD VI PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par plānotajiem aizsardzības pasākumiem (uzturēšanās telpās, pārtikas produktu aprites un lietošanas ierobežojumi u.c.)	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC PVD VI	VUGD RRP Olaines daļa VVD RDC VP NBS PVD VI

					Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Uzturēšanās telpās	Pēc nepieciešamības	VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
5.	Pārtikas produktu un dzērienā ūdens aprites un lietošanas ierobežojumi (arī pasākumi ilgtermiņā, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD VI	PVD VI CAK	PVD VI VVD RDC VUGD RRP Olaines daļa CAK
6.	Aizsardzības pasākumi lauksaimniecībā (ierobežojumi lauksaimniecībā, nosacījumi attiecībā uz dzīvnieku barības lietošanu, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD CAK	PVD VUGD RRP Olaines daļa CAK
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
10.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
11.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
-----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Bioloģisko vielu negadījumi

35. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par nepieciešamajiem, veiktajiem un plānotajiem aizsardzības pasākumiem	Pastāvīgi	SPKC NMPD VI	SPKC NMPD VI	VUGD RRP Olaines daļa Valsts un pašvaldību institūcijas

			VUGD RRP Olaines daļa VP VDD	VUGD RRP Olaines daļa VP VDD	Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
5.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas

					Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
--	--	--	--	--	--

Ugunsgrēki

36. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju izglītošana civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus atbilstoši savai darbības jomai un kompetencei	Pastāvīgi	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti
2.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Olaines novada pašvaldības būvvalde
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK

5.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Ugunsgrēku dzēšana, glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP

			PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Olaines novada ārstniecības iestādes	Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
6.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

37. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums. (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	EM VARAM IEM	EM LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa	AS "Latvenergo" LVĢMC VUGD RRP Olaines daļa Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK

4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju, tehnoloģisko iekārtu un pārgāžu uzturēšana un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM ZM	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"
6.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība	Olaines novada pašvaldība
7.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"
8.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
9.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"
10.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"
11.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un "zaļo" risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	VARAM AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"	AS "Olaines ūdens un siltums"

12.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
13.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads		Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
14.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
15.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
16.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti

18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem HES bojājumiem un situācijas attīstību, un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo"	AS "Latvenergo" VUGD RRP Olaines daļa PP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo" VUGD RRP Olaines daļa	AS "Latvenergo" VUGD RRP Olaines daļa	Valsts un pašvaldības institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs AS "Latvenergo"	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
7.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Kompensāciju par zaudējumiem noteikšana un finanšu palīdzības izmaksa zemes īpašniekiem vai to tiesiskajiem valdītājiem sakarā ar nelabvēlīgo hidroloģiskajiem un meteoroloģiskajiem apstākļiem	Pēc nepieciešamības	MK	Ministrijas CAK AS "Latvenergo" Komersanti	Ministrijas Olaines novada pašvaldība AS "Latvenergo" Komersanti
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

38. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK

3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapdrošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana iespējamo elektrotīkla bojājumu gadījumā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD RRP Olaines daļa

					Valsts un pašvaldības institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu informēšana un apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD RRP Olaines daļa	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti PP
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
4.	Bojājumu novēršanas koordinēšana un regulāra informācijas sniegšana elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un pašvaldībām par bojājumu novēršanas gaitu	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" Valsts un pašvaldības institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā personas	CAK nolikumā noteiktā personas
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Būvju sabrukums

39. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku ēku ekspluatācijas kontrole, atzinuma sniegšana un citu dienestu informēšana par iespējamo neatbilstības konstatēšanu	Pastāvīgi	BVKB VUGD RRP Olaines daļa VI Olaines novada pašvaldības būvvalde	BVKB VUGD RRP Olaines daļa VI Olaines novada pašvaldības būvvalde	BVKB VUGD RRP Olaines daļa VI Olaines novada pašvaldības būvvalde
2.	Nodrošināt konsultāciju pieejamību juridiskām un fiziskām personām par ēku un būvju būtiskām drošības prasībām (mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, veselība un vide, lietošanas drošība un vides pieejamība, aizsardzība pret trokšņiem, enerģijas ekonomija un siltuma izolācija, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.)	Pastāvīgi	BVKB Olaines novada pašvaldības būvvalde VUGD RRP Olaines daļa VI	BVKB Olaines novada pašvaldības būvvalde VUGD RRP Olaines daļa VI	BVKB Olaines novada pašvaldības būvvalde VUGD RRP Olaines daļa VI
3.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Olaines novada pašvaldības būvvalde
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK

6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM EM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC BVKB Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti Olaines novada pašvaldība	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC BVKB Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības īpašuma un juridiskā nodaļa Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona	Fiziska un juridiska persona

		nepieciešamības	Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes

				CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	Olaines novada pašvaldības būvvalde
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Sociālo pakalpojumu sniedzēji

					Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, Kuģa sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

40. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par negadījumiem jūrā un piesārņojumu piekrastē, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AiM VARAM IEM VM	NBS JS KAD VVD Lielrīgas RVP DAP VUGD RRP Olaines daļa VI	NBS JS KAD VVD Lielrīgas RVP DAP VUGD RRP Olaines daļa VI Olaines novada pašvaldība Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Cilvēkdrošības mācību kursa ieviešana vispārējās izglītības sistēmā, tajā iekļaujot	Pastāvīgi	IZM IEM	IZM IEM	Olaines novada vispārējās izglītības iestādes

	klimata pārmaiņu jautājumus un iespējamās darbības, lai pielāgotos klimata pārmaiņu negatīvajām sekām		VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju) un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Fiziska vai juridiska persona
2.	Reaģēšana uz notikumu, izlūkošanas veikšana notikuma vietā (jūrā) un glābšanas darbu koordinēšana	Pēc nepieciešamības	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD Lielrīgas RVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD Lielrīgas RVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD Lielrīgas RVP
3.	Kuģa apkalpes un pasažieru glābšana un nogādāšana krastā	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji
4.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa un piesārņojuma konstatēšana piekrastē	Pastāvīgi	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona
5.	Piesārņotās bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana (piesārņojums videi un dzīvniekiem, toksikoloģiskā ietekme u.c.)	Pastāvīgi	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI PVD	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI PVD	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VI PVD Rīgas RVP Komersanti

6.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā un seku likvidēšanā (piesārņojuma savākšana)	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa VVD Lielrīgas RVP VP VI Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
8.	Savvaļas dzīvnieku glābšanas organizēšana	Pastāvīgi	VVD Lielrīgas RVP	VVD Lielrīgas RVP	Olaines novada pašvaldība Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Latvijas Veterinārārstu biedrība
9.	Vides sanāciju organizēšana	Pastāvīgi	VVD Lielrīgas RVP	VVD Lielrīgas RVP Olaines novada pašvaldība Komersanti	Komersanti Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) (jūrā) Olaines novada pašvaldība
10.	Vraka bīstamības novērtēšana un/vai vraka aizvākšana	Pēc apstākļiem	LJA Ostas pārvalde	LJA Ostas pārvalde	Vraka īpašnieks Ostas pārvalde MRCC

					Citas iesaistītās puses
11.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VP	VUGD RRP Olaines daļa VP	VUGD RRP Olaines daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļa PP VVD Lielrīgas RVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
14.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu	Pēc nepieciešamības	VM NMPD	NMPD Olaines novada ārstniecības iestādes	NMPD Olaines novada ārstniecības iestādes

	medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem		Olaines novada ārstniecības iestādes		
15.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
16.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Autotransporta avārija

41. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu uzturēšana un attīstīšana	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	IEM VP SM	IEM VP SM	VP VUGD RRP Olaines daļa NMPD LVC Ministrijas CAK PP

					Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa VP VI NMPD PP VVD Lielrīgas RVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a "Olaines sociālais dienests"	P/a "Olaines sociālais dienests" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas

					Reliģiskās organizācijas
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VP	VUGD RRP Olaines daļa VP	VUGD RRP Olaines daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP VVD Lielrīgas RVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP	VUGD RRP Olaines daļa VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD Lielrīgas RVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS

7.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

42. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanai uz nelaimes gadījumiem ar gaisa kuģi	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildedirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP VVD Lielrīgas RVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP

2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa	VUGD RRP Olaines Daļa NMPD VP CAK	VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP VVD Lielrīgas RVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu Vadītājs, koordinējot darbības ar TNGIIB	VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes

				Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Olaines novada ārstniecības iestādes VVD Lielrīgas RVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
-----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Dzelzceļa transporta katastrofa

43. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Organizēt un veikt civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas kompleksās mācības katrā paaugstinātās bīstamības objektā	Pastāvīgi	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD RRP Olaines daļa CAK Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji)
2.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par nelaimes gadījumiem uz dzelzceļa, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu " <u>Latvijas Vēstnesis</u> ", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD RRP Olaines daļa NMPD Olaines novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļa Oficiālais izdevējs – VSIA "Latvijas Vēstnesis"
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanas pasākumiem uz dzelzceļa	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti

4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK VAS "Latvijas dzelzceļš"
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD RRP Olaines Daļa	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD RRP Olaines Daļa	VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji) Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP VVD Lielrīgas RVP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD RRP Olaines daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VUGD RRP Olaines daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD RRP Olaines daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP VVD Lielrīgas RVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti

3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP	VP PP	VP PP LDZ apsardzes struktūras
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	CAK	PP VUGD RRP Olaines daļa VP NBS	PP P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas VP NBS Reliģiskās organizācijas

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

44. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku pasākumu atļaujas izsniegšanas izvērtēšana, konsultācijas ar tiesībsargājošām iestādēm	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības administrācija
2.	Savlaicīga gatavošanās masu pasākumiem, komunikācija ar organizatoriem un iesaistītajām organizācijām	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
3.	Teorētiskās un praktiskās mācības tiesībsargājošām iestādēm un operatīvajiem dienestiem šādu notikumu pārvaldībā un lokalizācijā	Pēc nepieciešamības	VP	VP	VP VDD PP VUGD RRP Olaines daļa NMPD NBS
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija

					Komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VP	VP VUGD RRP Olaines daļa	VP VUGD RRP Olaines daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Olaines novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālisti PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO

4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana (notikuma vietas ierobežošana, transportlīdzekļu un gājēju kustības regulēšana)	Pastāvīgi	VP	VP PP NBS	VP PP NBS
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Olaines novada pašvaldības būvvalde	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde
6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Terora akti

45. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpildītājs Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK	VUGD RRP Olaines daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD RRP Olaines daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK	VUGD RRP Olaines daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Olaines novada pašvaldības būvvalde

				Olaines novada pašvaldības būvvalde	
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	P/a “Olaines sociālais dienests”	P/a “Olaines sociālais dienests” Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Karš, militārs iebrukums vai to draudi

46. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pārtikas nodrošinājuma plānošana	Pastāvīgi		ZM	ZM VARAM PP P/a "Olaines sociālais dienests"
2.	Izstrādā rīcības plānus par pirmās nepieciešamības preču izsniegšanu un to piegādes ceļu iespējamajiem variantiem līdz izsniegšanas punktam	2020.–2027. gads		EM VARAM	PP P/a "Olaines sociālais dienests"
3.	Sniedz EM priekšlikumus par finanšu līdzekļu plānošanu iedzīvotāju nodrošināšanai ar pirmās nepieciešamības rūpniecības precēm valsts apdraudējuma gadījumā	Pastāvīgi		VARAM	P/a "Olaines sociālais dienests"
4.	Izstrādāt kārtību, kādā nodrošināma pārtikas izsniegšana iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	ZM CAK	ZM VARAM	ZM PP P/a "Olaines sociālais dienests"
5.	Izstrādāt kārtību, kādā tiek izsniegtas pirmās nepieciešamības preces iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	EM CAK	EM VARAM	EM PP P/a "Olaines sociālais dienests"
6.	Valsts un pašvaldību institūcijām, atbilstoši kompetencei izstrādāt vadlīnijas vai rekomendācijas par Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikto	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei

	pamatvajadzību nodrošināšanu kara vai militāra iebrukuma laikā				
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Olaines novada pašvaldības būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Veikt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju sastāva apziņošanu	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Sasaukt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas	3 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	12 stundas	VUGD priekšnieks	IEM SM AiM Ministrijas	VUGD RRP Olaines daļa NBS PP VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" Ministrijas un to padotība iestādes
4.	Pārtikas izsniegšana (t. sk. piegāde) iedzīvotājiem, kā arī izsniegtās pārtikas uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Olaines novada pašvaldības priekšsēdētājs	VARAM	CAK P/a "Olaines sociālais dienests"
5.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšana iedzīvotājiem, kā arī izsniegto preču uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Olaines novada pašvaldības priekšsēdētājs	VARAM	P/a "Olaines sociālais dienests"
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas

			Olaines novada ārstniecības iestādes	Olaines novada ārstniecības iestādes	Olaines novada ārstniecības iestādes NVO
7.	Atbalsta sniegšana NBS	Pastāvīgi		Ministrijas	Ministriju padotības iestādes Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
8.	Sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumu pastiprināšana	6–8 stundas	VP priekšnieks	VP PP NBS VARAM	VP PP NBS
9.	Iedzīvotāju evakuācija vai kontrolēta cilvēku pārvietošana no bīstamās zonas	24 stundas	Katastrofu pārvaldīšanas subjekts AiM	VARAM	PP
10	Valsts un pašvaldību institūcijām kara vai militāra iebrukuma laikā turpināt to kompetenču jomā nodrošināt Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteiktās pamatvajadzības	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas Atbilstoši kompetencei
11	Starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu (t. sk. uzņemošās valsts atbalsta nodrošināšana)	Atkarībā no situācijas	MK	Atbildīgā ministrija	VUGD RRP Olaines daļa CAK Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei

5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

47. tabula

Nr. p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Zemestrīce	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
2.	Plūdi	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
3.	Vētra, lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojs un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstuma, sausums	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
4.	Ugunsgrēku dzēšana mežos	Valsts meža dienests
5.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
6.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
7.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
8.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
9.	Avārijas gāzes sadales sistēmās	AS "Gaso"
10.	Avārijas dabasgāzes pārvades sistēmā	AS "Conexus Baltic Grid"
11.	Radiācijas avārija, negadījums (incidents) un kodolavārija	Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs
12.	Bioloģisko vielu negadījumi	Slimību profilakses un kontroles centrs
13.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
14.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
15.	Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls" un AS "Augstsprieguma tīkls"
16.	Būvju sabrukums	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
17.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija (ja nav jāveic glābšanas darbi, jādzēš ugunsgrēks vai jālikvidē bīstamo ķīmisko vielu noplūdes sekas)	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" uz valsts autoceļiem; Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
18.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robežsardze
19.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
20.	Terora akts	Valsts drošības dienests
21.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanās gadījumā	Valsts policija
22.	Glābšanas darbi (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	NBS krasta apsardzes dienests

Pašvaldība koordinē ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmu katastrofas.

6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

Pirms cilvēku evakuācijas no katastrofu apdraudētajām vai skartajām teritorijām tiks nodrošināta šo cilvēku apziņošana. Iedzīvotājs var atteikties no evakuācijas (tipiski plūdu gadījumā), aizpildot speciālu anketu, kas pieejama sazinoties ar Olaines pašvaldības policiju.

Novadu iedzīvotāju, operatīvo dienestu, iestāžu un pašvaldības apziņošana par katastrofas draudiem paredzama, izmantojot visus pieejamos sakaru līdzekļus: mobilo telefonu sakaru tīklus (t.sk. pēc šūnu apraides sistēmas ieviešanas 2025. gadā konkrētu teritoriju cilvēku apziņošana), fiksēto telefonu tīklus, rācības, radiosakarus, masu medijus (TV, laikraksti, interneta portāli), pašvaldības informācijas kanālus (tīmekļvietni www.olaine.lv, Facebook kontu OlainesNovadaPasvaldiba) un citus, kas tajā brīdī būs pieejami. Papildus iedzīvotāju apziņošanai var tikt izmantota civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas sirēna. Lokālai apziņošanai vai sakaru neesamības gadījumā apziņošana var tikt veikta ar ruporiem un operatīvo transportu. Agrīnās brīdināšanas sistēmas darbību nosaka likums “Par valsts civilās aizsardzības plānu” (stājas spēkā 2020. gada 26. augustā) un 2017. gada 8. augusta MK noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”.

Olaines novadā trauksmes sirēna atrodas Zemgales ielā 33, Olainē (uz pašvaldības ēkas jumta). Sirēna uzstādīta tā, lai raidītais skaņas signāls būtu dzirdams apmēram 1,5 km rādiusā atkarībā no sirēnas izvietojuma augstuma, gaisa mitruma un vēja stipruma.

6.1. Evakuācijas veids

Evakuācija no skartajām teritorijām atkarībā no katastrofas veida var notikt, izmantojot autotransportu, motorizētu transportu un nemotorizētu transportu. Autotransportam var tikt izmantots gan novadu nodrošinātais autotransports, gan iedzīvotāju privātais transports. Pie nemotorizētā transporta pieskaitāmi velosipēdi, skrejriteņi u.c. mehāniskie pārvietošanās līdzekļi. Pie motorizētajiem transportlīdzekļiem pieskaitāmi transportlīdzekļi ar iekšdedzes dzinējiem un elektromotoriem. Motorizētu transportlīdzekļu izmantošana var būt nedroša vietās, kur izplūdušas viegli uzliesmojošas ķīmiskas vielas, jo dzirksteles no motoriem var izraisīt to aizdegšanos.

Ķīmisko vielu noplūdes gadījumā, evakuēties perpendikulāri vēja virzienam (tā lai vējš pūstu no sāniem). Olaines pilsētu un Jaunolaini centrālajās daļās šķērso dzelzceļa līnija. Dzelzceļa avāriju gadījumā var tikt aizšķērsoti evakuācijas ceļi vai traucēta operatīvā transporta piekļuve.

6.2. Pulcēšanās vietas

Olaines novadā katastrofu gadījumā noteiktas piecas pulcēšanās vietas: Olaines stadions (Zeiferta iela 4, Olaine), Olaines 2. vidusskolas stadions (Stadiona iela 1, Olaine), Jaunolaines stadions (Meža iela 2, Jaunolaine), Olaines Sporta nams (Zemgales iela 33a, Olaine), Jaunolaines sporta nams (Meža iela 2b, Jaunolaine). Tālāka evakuācijas koordinēšana notiek no pulcēšanās vietas. Pulcēšanās vietas Olaines novadā skatīt 9. pielikumā.

6.3. Evakuācijas maršruti

Evakuācijas maršruti cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai iepriekš nav noteikti. Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības teritorijā, apdraudētās teritorijas platuma un konfigurācijas. Lēmumu par evakuācijas maršruta izvēli pieņems CA komisija sadarbībā ar atbildīgajiem dienestiem. Evakuācijai tiks izmantoti novada teritorijā esošie autoceļi. Pārvietošanās drošība evakuācijas laikā tiks nodrošināta sadarbībā ar valsts un pašvaldības policiju. Konvencionālas kara darbības gadījumā civiliedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka NBS. CA komisija koordinē bēgļu plūsmu, to informēšanu un nepieciešamo pamatvajadzību nodrošināšanu.

Potenciālie Olaines un Jaunolaines evakuācijas maršruti, ja aizšķērsota kāda no dzelzceļa pārbrauktuvēm, iezīmēti 10.pielikumā.

6.4. Transporta nodrošinājums

Evakuācijas gadījumā pieļaujama situācija, kad iedzīvotāji katastrofas skartās teritorijas pamet ar savu privāto autotransportu. Pie masveida evakuācijas var tikt piesaistīts arī trešo personu transports. Evakuācijai izmantojamus transportlīdzekļus skatīt 11. pielikumā.

6.5. Pagaidu izmitināšana

Evakuētos iedzīvotājus iespējams izmitināt izglītības iestāžu sporta namos, kultūras namos, izglītības iestādēs un citos pašvaldības objektos. Viesnīcas ar gultas vietām var nodrošināt pavisam

nelielam skaitam cilvēku. Izmitināšanas vietu apsardze var būt organizēta, piesaistot valsts un pašvaldības policijas darbiniekus, kā arī izmitināšanas objekta personālu. Atbilstoši MK rīkojumam Nr.476 “Par valsts civilās aizsardzības plānu” izmitināšanas apjomam jābūt 2% iedzīvotāju, kuri reģistrēti pašvaldības administratīvajā teritorijā. Olaines novadā uz 2025. gadu būtu jābūt resursiem izmitināt ~413 cilvēku. Pašlaik apzinātais izmitināšanas vietu skaits ir 1704, kas ir atbilstošs. Apzinātās izmitināšanas vietas Olaines novadā skatīt 12. pielikumā.

6.6. Evakuēto uzskaite

Evakuēto uzskaiti veic pašvaldības un iesaistīto iestāžu darbinieki. Atbildīgo amatpersonu par iedzīvotāju uzskaites organizāciju nozīmē civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs vai pašvaldības izpilddirektors, vai cita nozīmēta persona. Atbildīgai amatpersonai par evakuēto iedzīvotāju jāsavāc personas dati un informācija par nepieciešamo palīdzību. Izglītības iestādēm jānodrošina audzēkņu uzskaiti un uzraudzību evakuācijas pasākumu veikšanas gaitā. Uzskaitē var izmantot zemāk norādīto formu vai citu pierakstu.

48. tabula

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Personas kods vai dzimšanas datums	Deklarētā dzīves vieta	Faktiskā dzīves vieta	Nepieciešamā palīdzība (sociālā, medicīniskā, psiholoģiskā)	Izmitināšanas vieta

6.7. Evakuēto ēdināšana

Olaines novadam nav noslēgtas vienošanās vai līgumi ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem par ēdināšanas nodrošinājumu katastrofas gadījumā, ņemot vērā neprognozējamus apstākļus šo uzņēmumu darbībai. Olaines novada teritorijā atrodas veikalu tīkla “Maxima” pārtikas veikalu preču sadales noliktavas un loģistikas centri. Olaines novada teritorijā ir dažādi veikali (Rimi, Maxima, Elvi, TOP), kuros ir pārtikas rezerves 2 – 3 dienām (līdz nākamajam pārtikas pievedumam). Katastrofas gadījumā iespējama sadarbība ar šiem lielveikaliem. Organizējot iedzīvotāju evakuāciju, evakuētajiem tiks ieteikts sev līdzi ņemt pārtiku. Novada pašvaldība nodrošinās glābšanas darbos vai avārijas seku likvidācijā iesaistīto institūciju personāla ēdināšanu. Evakuēto ēdināšana tiks organizēta atkarībā no situācijas, piesaistot skolu ēdnīcas un trešās

personas (ēdināšanas uzņēmumus). Dzeramo ūdeni Olaines novadā nodrošina AS “Olaines ūdens un siltums”.

6.8. Evakuēto sociālā aprūpe

Sociālo aprūpi nodrošinās Olaines sociālais dienests un medicīnisko palīdzību nodrošinās NMPD. Papildus novada iedzīvotāji var vērsties pēc palīdzības tuvākajās specializētajās ārstniecības iestādēs:

- P. Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā;
- Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā;
- Rīgas 2. slimnīcas traumpunktā;
- Jelgavas pilsētas slimnīcā;
- kādā no steidzamās medicīniskās palīdzības punktiem.

Atkarībā no nepieciešamības un ievainoto skaita, cietušie var tikt nogādāti citās ārstniecības iestādēs, kā, piemēram, Bauskas slimnīcā, Dobeles un apkārtnes slimnīcā, Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā un citās slimnīcās, ja tuvākās slimnīcas ir pārpildītas vai citu iemeslu dēļ nespēj uzņemt cietušos.

6.9. Evakuēto īpašuma apsardze

Evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi paredzēts nodrošināt, izmantojot Valsts policijas un NBS struktūrvienību pieejamos resursus, atbilstoši 2010. gada 5. oktobra MK noteikumiem Nr.946 „Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”. NBS tiek iesaistīti, ja civilās aizsardzības sistēmas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami apdraudējuma situācijas pārvarēšanas un seku likvidācijas neatliekamo pasākumu veikšanai. NBS resursu piesaiste ievērojami paātrina neatliekamo pasākumu īstenošanu, mazina iespējamus zaudējumus, paātrina cilvēku glābšanu ja NBS rīcībā ir speciāli resursi šo darbību veikšanai. NBS kā materiāltehnisko palīdzību var piesaistīt transportu, tehniku, ierīces, gaisa kuģus, lauka virtuves un pārvietojamos vadības centrus.

Nemot vērā Olaines novada teritoriju, visas teritorijas evakuācijas gadījumā, NBS nebūs pietiekamu cilvēkresursu iedzīvotāju īpašumu apsardzei. Apsardzi iespējams veikt, sadalot pilsētu vairākos rajonos un noslēdzot tos piekļuvei svešām personām, kā arī veicot regulāras apgaitas pa

izveidotajiem rajoniem. Rajonu sadalījumam var kalpot esošais ciemu sadalījums vai novada galvenie ceļi. Ja nav iespējams nodrošināt visu īpašumu apsardzi, būtu nepieciešams apsargāt objektus, kas ir kritiski Olaines novadam. Šādi objekti ir saistīti ar ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru centriem un citiem svarīgiem infrastruktūras objektiem.

6.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

Olaines novadam nav noslēgti līgumi ar blakus esošām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu. Nepieciešamības gadījumā var pieņemt, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks cietušo uzņemšanu un palīdzību katastrofas gadījumā. Atbilstoši MK rīkojumam Nr. 476 “Par valsts civilās aizsardzības plānu” evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, to uzskaitē, pagaidu izmitināšana, ēdināšana un sociālā aprūpe, un resursi jāplāno tā, lai nodrošinātu pietiekamību 2% iedzīvotāju, kuri reģistrēti pašvaldības administratīvajā teritorijā Olaines novadā uz 2025. gadu, reģistrēti 20 677 iedzīvotāji. Pamatvajadzību un resursu nodrošinājums pašvaldībai jānodrošina ~413 iedzīvotājiem. Evakuācijas transports un pagaidu izmitināšana uzskatāma par pietiekošu, un ir kapacitāte palīdzēt blakus novadiem.

7. Iesaistāmie resursi

Katastrofu pārvaldīšanā Olaines novadā tiek iesaistīti novada teritorijā dislocētie operatīvie un speciālie dienesti. Operatīvajiem un speciālajiem dienestiem ir savi resursi, kuri tiek iesaistīti glābšanas un seku likvidēšanas pasākumos.

7.1. Pašvaldības resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Olaines novada pašvaldības pieejamos resursus, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos, skatīt 13. pielikumā. Šie ir apzinātie resursi, kurus ir iespējams piesaistīt reaģēšanas un seku likvidācijai. Visi resursi nav Olaines novada pašvaldības īpašumā (pieder trešajām personām), bet to izmantošanas iespējamība ir saskaņota.

7.2. Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Olaines novadam nav pieejama aktuāla informācija par visiem fizisko vai juridisko personu resursiem, kuri ir iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Par šādu resursu izmantošanu pašlaik nav noslēgti līgumi. Ir uzrunāti dažādi Olaines novada uzņēmumi, kas ir snieguši informāciju par viņu rīcībā esošiem resursiem, kurus pēc iepriekšējas saskaņošanas un nepieciešamības, ir gatavi piesaistīt reaģēšanas un seku likvidācijā. Katastrofas gadījumā, vadoties pēc nepieciešamības, var tikt lūgta fizisko un/vai juridisko personu palīdzība.

7.3. Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā

Olaines novada pašvaldības nodrošinājumu ar energoresursiem skatīt 14. pielikumā.

8. Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu iestādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek pieņemts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā. Olaines novads nerobežojas ar citām valstīm, bet Lietuvas robeža atrodas ~45 km attālumā. Olaines novadam atsevišķi līgumi par materiālo resursu iesaisti ar Lietuvu nav noslēgti. Latvijas Republikas valdība, Igaunijas Republikas valdība un Lietuvas Republikas valdība 2018. gada 22. martā ir parakstījušas nolīgumu par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā. Nepieciešamības gadījumā pastāv iespēja, ka Lietuva iesaistās palīdzības sniegšanā Olaines novadam.

8.1. Ārkārtējā situācija vai izņēmuma stāvoklis

Ārkārtējā situācija ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Ārkārtējo situāciju var izsludināt tāda valsts apdraudējuma gadījumā, kas saistīts ar katastrofu, tās draudiem vai kritiskās infrastruktūras apdraudējumu, ja būtiski apdraudēta valsts, sabiedrības, vides, saimnieciskās darbības drošība vai cilvēku veselība un dzīvība.

Izņēmuma stāvoklis ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja:

- valsti apdraud ārējais ienaidnieks,
- valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu.

Izņēmuma stāvoklis ļauj likumā noteiktajā apjomā un kārtībā ierobežot fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildus pienākumus. Izņēmuma stāvokli izsludina Ministru kabinets⁴⁸.

⁴⁸ <https://likumi.lv/ta/id/255713-par-arkartejo-situaciju-un-iznemuma-stavokli> (skatīts 28.10.2021)

Ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa gadījumā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas ir tiesīgas noteikt aizliegumus / ierobežojumus resursiem, cilvēkiem, teritorijām, kā arī izmantot savām vajadzībām fizisko un juridisko personu kustamo un nekustamo īpašumu, ja tas saistīts ar nacionālās drošības nodrošināšanu valsts apdraudējuma gadījumā. Ārkārtējās situācijas vai izņēmuma stāvokļa izsludināšanu reglamentē likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” (pieņemts 07.03.2013.).

9. Pasākumi militāra iebrukuma vai kara gadījumā

Sadaļai piešķirts ierobežotas pieejamības statuss

*(Sadaļa apstiprināta ar Olaines novada pašvaldības domes
2024.gada 28.februāra sēdes lēmumu (2.prot., 27.p.))*